

alföldi

ma holnap

SZOLNOK ÉS PEST MEGYEI
FÜGGETLEN HETILAP

I./2.szám 1989. MÁJUS 26.

Ára: 25 Ft

A régi címert
Nagykörösnek!

*Fogaskerék,
nap,
meggy*

(10. oldal)

Jó vagy rossz a Tisza-tó ?

MSZMP-MDF paktum? (11. oldal)

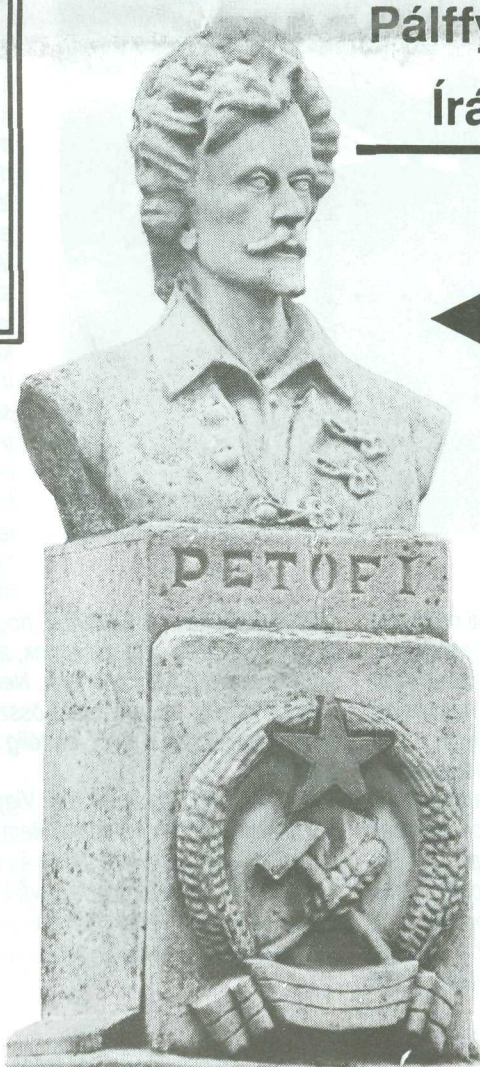
Beteg a kórház?

Egymillió
közpénzből
a turfon?
(8. oldal)

Vesztes vagy áldozat?

Pálffy Dezső vezetőket vádol

Írásunk a 4 - 5. oldalon

Petőfi elvtárs

Jászfelsőszentgyörgyön

Szex
a
=
Szu-ban
Pucéran
a
címlapon
(3. oldal)

A csavargó télakolt

Kukában a szökött refes
(26. oldal)

Aludj kölyök...

...mi itt vagyunk anyáddal és vigyázunk rád. Próbálunk vigyázni. Nem hazudhatunk neked, mert már az arcunkra gyúrt mosolyokat is értesz. Nem hiszel nekünk, ha szebbé akarjuk hazudni a világot annál, amilyen. Te már tudod, milyen a világ. Ti már tudjátok, milyen a világ. Bármit nem mondhatunk róla neked.

Ülünk az ágyad mellett anyáddal és nézzük, ahogy álmodban meg-megrándulsz, talán éppen az iskolai csetepaté folytatódik benned. Talán most te győzől, mert mosolyogsz. A kezed ökölben. Szeretnénk kisimítani görccsös ujjaidat, de a miénk is kétségbeesett görccsben. Elfelednek olykor ujjbegyeink a nagy kínlódásban. Azt gondoltuk még néhány esztendeje, hogy ha nekünk nehezebben is alakult az életünk, legalább neked, meg az öcsédnek adhatunk különb világot. De nem hazudhatunk. Ez a világ rosszabb, mint amilyen a mi gyerekkorunkban volt. Nehezebb. Összekuszálódott minden. Semmi sem világos. Avagy éppen nagyon is világos.

Aludj csak, kölyök. Anyáddal vigyázunk rád. Próbálunk vigyázni. Eldurvult a világ, szükséged is van rá, hogy veled legyünk, hogy melletted legyünk. Csakhát – talán már ezt is tudod – legfőjebb a csordaként rohánó autóktól menthetünk meg. A füstjüktől már nem. Az ólomtól, ami kis testedben nap mint nap gyűlik, egészen a végzetes értékig. Évek múlva majd sokatok fölött ugyanígy állhatunk az ágy fölé hajolva. Csak az már kórházi ágy lesz.

Féltünk titeket, kölyök, de majdnem tehetetlenek vagyunk.

Tudjuk, hogy helyettünk döntenek a sorsotok felől. Mi nem szólhatunk bele. Anyád meg én nem létezzünk a történelem számára. A jelen számára sem. Munkaerőnek hívnak, statisztikai adatnak, személyi számnak és adóalanyoknak. Embernek nem nevez bennünket senki. Ti pedig a mi szemünk fényei vagytok – harsogja rólátok a politikus a fejünk fölött. A jövő nemzedéke a nemzet kincse – súvölti a másik. Közben fölrobban egy atomerőmű, és ugyanazok a politikusok némán nézik, amint milliók ünnepelnek a szabadban azon a szabad majálison. Amikor pedig – éppen miattatok – azt kellett volna az emelvényről, a rádióból, a televízióból könyörögve kérniük, hogy a ránk zúdult atomfelhő elől zárkózzunk lakásainkba. Hogy esélyt kapjunk a normális életre. Hogy tisztessen fölőnhessetek. Hogy otromba, embertelen politi-

kai fogások miatt ne kelljen majd tehetetlenül és kétségbeesetten állnunk az ágyatok fölött néhány esztendő múlva. Pénz és politika. Pusztul a világ körülöttünk, mert maréknyi ember érdeke erősebb mindannyiunkénál. Sav marja az erdőket csupaszra, a sugázmérő gerinctörő síppal felel a tehéntej kérdésére. Rák és AIDS tapos bennünket halálra. De mi inkább hadsereget tartunk. De mi inkább légópincéket újítunk föl. De mi inkább bank-székházakat építünk. Mi inkább dollármilliárdokat herdálunk – ölünk mindenféle építményekbe.

Már nem a jövőt pusztítjuk. Már a jelen is veszélyben. Azon gondolkodunk itt anyáddal az ágyad fölött kölyök, hogy lesz-e holnap, amikor tiszta kék lesz az ég?

Aludj kölyök. Próbálunk rád, rátok vigyázni. Mi, apák és anyák. Próbálunk emberek maradni az egyre sűrűsödő ember-telenségben.

Amikor Elek apó meséit olvasuk nektek, a szánk íze keserű. Elek apó világa már hamis. Ma kegyetlen meséket kellene mondanunk, olyan kegyetlen meséket, amikre nem visz rá a lélek egyikünket sem. Csöndes ember-háborúkat viselünk a világot megrontók ellen, merthisz-szükség, hogy még nincs minden végzetesen veszve. Amikor titeket simogatunk elnehezült ujjainkkal, akkor mi még a tisztességes jövőben hiszünk. Bennetek hiszünk. Abban, hogy megélhetitek az ígért holnapot. Még hisszük, tehetünk értetek. Hogy lesz egyáltalán holnap. Hogy nyugodtan alhass kölyök, mi megpróbáljuk a hatalmasok hatalmát eltörpíteni. Azt akarjuk, hogy magunk felől magunk dönthessünk. Ember-életet akarunk, ahol a dolgok értünk vannak és velünk vannak. Nem ellenünk. Nem ellenetek, ártatlanok ellen.

Aludj kölyök. Mi anyáddal összeszedjük magunkat, hidd el. Megteremtjük azt a jövőt, ha félig föl is zabálta már az érdek és a politika.

Aludj kölyök. Vigyázunk rád. Vigyázunk rátok. Igaz, régi meséket akarunk nektek mondani. Nem féltetni akarunk titeket, hanem fölnevelni. Higgy nekem. Bárki és bármi ellen is megvédünk titeket. Alszol, nem láthatod: anyád bólintott. Szövetségesekek vagyunk mi ketten. Sokan. Te csak aludj. Legyen könnyű az álmod. Mi megteesszük, amit megtehetünk.

Hortobágyi Zoltán

Értekezlet éjfélig

Mezőtúri kézfogó

Szelíd, óvatos kritika és önkritika, néhány lelkes, fiatal, egyébként semmi rendkívüli. Röviden így sommázhathja a kívülálló mindazt, ami a mezőtúri pártértekezlet egyetlen hosszúra nyúlt napján történt, még a múlt szombaton.

A párttagság kényszerítette ki - fogalmazott egy küldött -, s jobb lett volna lényegesen előbb sort keríteni rá. A kérdés, hogy miért csak most, éjfélig sem nyert választ.

A város lakói persze leginkább azért várták az értekezletet, mert dr. Györfi György helyi MSZMP első titkár ez alkalomra ígért választ a Papp János tanácselnökkel folyó vitájában. Az ügy a vártnál könnyebben zárult le. Papp János békejobbot nyújtott, s azt Györfi doktor elfogadta. Hozzá kell azonban tenni - ez világosan érződött mindkettőjük hozzászólásán -, hogy ezt a kézfogót s az engedményeket az érdekek diktálták. Kölcsönösen. A tanácsi vezető a partnerhelyzetet kérte számon, s a türelmet az ellenvéleménynek, az első titkár viszont a sportszerűbb harcmódot.

A vezetői ellentét kapcsán az újságírók is megkapták a magukét. Főként mi, de "a sajtó" is. Úgy általában. Óhatatlanul a magyar labdarúgás és a sportújságírás viszonya jutott eszembe a kritikák hallatán:

egynémely nyilatkozat nyomán úgy tűnhet lassan, hogy mindenért a kotnyeles, rosszindulatú firkászok a felelősek, akik csak a bajt keverik állandóan. Ugye milyen egyszerű így minden?

Történt persze más is az éjszakába nyúló értekezleten. Hallhattunk brilliáns "érvelést" amellett, hogy miért ne engedjen be az MSZMP más pártot a vadozatú székházába. "Ez a mi pártunk pénzéből épült, tehát a miénk." Tudja Isten, én azt hittem volna magamtól, hogy a központi költségvetésből hozták tető alá. Valamennyiünk pénzéből. Az értekezlet szerepsére realisabban értékelt, s a politikai feladatok mellett a közművelődés céljait is szolgálja majd a pártház.

Nem történt földindulás Mezőtúron. Ahogy néhányan a szünetben megjegyezték: nem történt ezúttal sem. A pártértekezlet a nap zárásaként újból első titkárrá választotta dr. Györfi Györgyöt - ezúttal társadalmi megbízatásként adva neki a funkciót -, s titkárokat is a régi apparátusból keresett. Egy "profit" és egy társadalmi munkást.

Persze, az újságíró sose fanyalogjon! Nem azért engedték be oda. A lényeg ugyanis az, hogy a Gyűlés önmagával elégedett legyen. Elégedett volt.

L.M.L.

Zavaros ügy

Nehezen fogja vissza indulatait Tassi László, a Démász és a MÁV közös áramelosztó alállomásának elektrikusa. Mondja, hogy hosszú ideje élvezhetetlen a magyar televízió 2. műsora: csikos a kép s időnként orosz beszédet is hallani. A maga meg a város különböző pontjain lakó kollégái nevében beszél. Nem titkolja, hogy egyszerű módszerekkel megállapították, hol van a zavaró rádióadó. A ceglédi szovjet laktanyában. Ezt a tényt állítólag megerősítette a mikrohullámú állomás egyik munkatársa is, aki műszerrel mérte be a zavarforrás helyét.

A ceglédi főposta vezetőjét, Nagy Lászlót megkérdeztem, tud-e a televíziós vételi zűről. Igennel válaszolt, s hozzátette, hogy másfél-két évvel ezelőtt észlelték először a képernyőn a csikokat és a hangszóróban az orosz nyelvű szöveget. Na-

ponta panaszkodnak a városi előfizetők. Ám ezek az ügyek nem rájuk tartoznak, a Posta az országos zavarelhárító felügyelőséghez küldi a reklamálókat.

A felügyelőség budapesti zavarvizsgáló üzemén Megyeri Endre szabályos bejelentésnek veszi érdeklődésünket, s ígéri, hogy egy héten belül megkeresik a hibaforrást. Es mit tesz Isten, már másnap kiszállnak a helyszínre a szakemberek. Megyeri Endre vezető nyugodtan jelentheti ki a telefonban, hogy megszűntek a vételi zavarok Cegléden és körzetében. Szerénykedve hozzáteszi, hogy a szolnoki zavarvizsgáló üzemhez is sok panasz érkezett. Ők vették fel a kapcsolatot a ceglédi szovjet laktanya vezetésével, s már másnap eltűnt a tévéképernyőkről a csík, a hangszórókból az orosz nyelvű beszéd

Aszódi László Antal

Szex a Szovjetunióban

A glasznoszty komolyságával kapcsolatos utolsó kétélyeinket is eloszlatja a következő hír: a szovjetek szerződést kötöttek Hugh Hefnerrel, a Playboy tulajdonosával. A hölgy, aki egy félbevágott trikóban pompázik a magazin legutóbbi számának borítóján nem más, mint Natalja Nyegoda, a lap főcíme szerint az első szovjet szexsztár. Natalja azonban nem valaki babája, hanem egy kivételes tehetségű, fiatal filmszínésznő, aki a Kis Vera című új szovjet film főszereplőjeként tűnt föl. Chicagóban például a legjobb filmnek és a legjobb színésznőnek járó díjat is elnyerte, s hamarosan Amerika-szeretetőit fogják.

A szovjet filmgyártás az idén ünnepli születésének 70. évfordulóját, s mindez idő alatt a Kis Vera az első olyan film, amely kendőzetlen szerelmi jelenetet tartalmaz. De az igazi sokkot odahaza nem ez váltotta ki, hanem a szovjet átlagemberek sivar életének nyílt bemutatása. A kikötő-iparvárosban, Zsdanovban forgatott filmben a füstölő gyárkémények nemcsak a levegőt teszik tönkre, de reménytelen tehetetlenségbe burkolják a lakókat és kilátástalan életüket, megmérgezzék lelküket is. A ti-

nédzserkonú Vera ennek az életmódnak a jellegzetes képviselője. Punk stílusúra keményíti a haját, itallal és gyógyszerekkel kábítja magát. Beleszeret Szergejbe, egy nihilista diákba, aki hozzájuk költözik, de olyan megvetéssel kezeli a családot, hogy az összeütközés elkerülhetetlen.

Mindezek után mit keres Nyegoda a Playboy címlapján és egy további tízoldalas fotóriportban? Nos, ahogy ő fogalmazott legutóbbi New York-i látogatása alkalmával: Glasznosztyot akartok? Hát most megkaptátok! Nyegodát filmjének amerikai terjesztője birta rá, hogy modellt álljon a Playboy fotósainak, de fenntartásai továbbra is megmaradtak. Egyrészt jó, hogy ezek a képek eloszlatják a hamis sztereotípiákat a szovjet nőkről, ugyanakkor engem egy amerikai sztereotípiává tesznek. Az amerikaiak állandóan azt kérdezik tőlem: Maga egy szex-szimbólum? Én azt kérdezem: Ebben az országban nincsenek szexuális problémák?

(A Newsweekből)

Koncepciós per

Sört a szakadároknak * Meggyőzés helyett politikai "érvek" * A TOT–elnök irigykedik? * Az első titkár fogságában * Ha a vendégház mesélni tudna...

A közelmúlt talán legnagyobb port kavart ügye Szolnok megyében a két éve kirobbant sörgyári botrány volt. A Mezőhéki Táncsics Termelőszövetkezetben és a martfői gyárban egyidőben indult vizsgálat és az azt követő büntető eljárás még nem fejeződött be jogerősen. A mezőhéki ex-elnököt, a már nyugdíjazott dr. Pálffy Dezsőt, akire első fokon tízhavi felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki a bíróság, s akit a pártból is kizártak, budapesti lakásán kértük interjúra.

– A sörgyári beruházás, a magas hitelkamatok és a súlyos adók miatt nem sok jót hozott eddig a tulajdonosoknak, az államkasszába ugyanakkor több mint egymilliárd forint folyt be onnan adóként. A kép tehát egyelőre felemás. Eredetileg kié volt a sörgyár gondolata? A tulajdonosok kit dicsérjenek vagy kit szidjanak miatta?

– Az előzmények nyolcvanegyig nyúlnak vissza, amikor is a termelőszövetkezetünk rákócziújfalui kerületében foglalkoztatási gondok léptek fel. A dolgozók felszólaltak amiért nem volt munkájuk, és Rákócziúfalvához akartak csatlakozni. Bereczky kollégám kapva kapott az alkalmon, még sört is vitt ki biztatásul a dolgozóinknak. A megyei vezetés azonban nem engedélyezte a téveszek átrendezését. Attól tartottak, hogy ez majd egy folyamatot indít el. Inkább engem köteleztek, hogy oldjam meg a gondot, s ekkor vettem fel, lehetséges megoldásként, a sörgyár gondolatát.

– A beruházásra és a felépülő gyár üzemeltetésére gazdasági társaságot hoztak létre. Az a hír járja, hogy a társasági tagtoborzás annak idején politikai eszközökkel is párosult...

– Így igaz! Amikor ugyanis az ötletemet elmondtam az akkori megyei első titkárnak, Andrikó Miklósnak, ő jónak tartotta a gondolatot. Meghívta hozzánk Faluvégi Lajos tervhivatali elnököt, és ebéd közben felkért, hogy mondjam el a tervemet. Faluvéginek is nagyon tetszett, és ettől kezdve erős politikai támogatást kaptunk. Ez azt jelentette, hogy amikor a gazdál-

kodó szervezeteknél jártunk társakat keresni, pártmunkások is jöttek velünk, ők agitálták belépésre a szövetkezeti és vállalati vezetőket.

– Kinek az ötlete volt a gazdasági társasági forma? A társasági együttlétből ugyanis később rengeteg feszültség származott...

– Ez a gondolat a megyei vezetésé volt. A megyei pártbizottságon Andrikó Miklós idejében közgazdasági szemlélet uralkodott, nem úgy, mint Majoros Károly vezetése alatt, aki inkább látványos, hangzatos, erősen demagóg politikai állásfoglalásokkal igyekezett elkápráztatni a környezetét. Megható beszédekkel mondott, de a közgazdasági szemléletnek teljesen híján volt. Szóval... Andrikó Miklós javasolta, hogy társulási formát válasszunk, s azt mondta, hogy ez majd később kinőheti magát akár egy agráripari egyesüléssé is.

– A beruházás indításakor persze, merőben mások voltak még a viszonyok a gazdaságban...

– Bizony! Nyolcvanegyben hat vagy hét százalék volt az átlagos kamatláb, négy év alatt ez tizenkét–tizenhárom százalékra emelkedett,

most pedig már tudjuk, hogy hol tart. Amikor a beruházás indításához megcsináltuk a tervet, tizenegy–tizenkét százalékos nyereség ígérkezett. Ezek az arányok lehetővé tették volna, hogy a kamaton felül öt százalék körüli biztos haszon maradjon a társasági tagok zsebében. Rontotta helyzetünket, hogy nyolcvanháromban húsz százalékos beruházási illetéket vezettek be, ami a már megkezdett programokat is terhelte. A beruházás ideje alatt kétszer is megértünk harminc–harminc százalékos építőanyag–áremelkedést... Menet közben derült ki, hogy Csehszlovákia nem tudja időre szállítani a sörgyári berendezéseket, így azokat tőkés importból, magas vámmal terheltlen kellett beszerezniük.

– A szövetkezet mai vezetése azon az állásponton van, s ezt nem is titkolja, hogy erőn felüli beruházásnak tartja a téves számára a sörgyári vállalkozást, amelytől törvénytörően vezetett az út a mai mélypontra...

– Ez a vélemény alaptalan! Mi a beruházás miatt egyetlen fillérrel sem rövidítettük meg az alaptevékenységet. Ami a műszaki fejlesztési terveink visszafogását illeti, nos arra a nagy aszályok miatt került sor. Mi ez idő alatt is benne voltunk az Intenzív Gabonatermesztési Programban, elkezdtük a szuperintenzív öntözést... Meg kell nézni, hogy abban az időszakban is kiváló gabonatermesztési eredményeket értünk el, de hasonlóak voltak az állattenyésztésben is. Termelési nagydíjat, Kiváló Szövetkezet címet kaptunk, és mindezt nem a sörgyárért.

– Ezzel együtt, aligha vitatható a mélypont tény, ami tavaly a téves folyamatos fizetési nehézségeiben csúcsosodott ki.

– Az, hogy a termelőszövetkezet ide jutott, az tudatos aknamunka eredménye. Egy átgondolt, tudatos aknamunka, ami végül egy koncepciós perben tetőzött, ellenem és a főkönyvelő ellen. Ennek a levét mi isszuk leginkább és a családjunk, mert két év óta rendőrség, vizsgálat, kórház és tárgyalások követték egymást. Az ellenségemnek sem kívánok hasonlót. Sajnos a büntetettek között ott találjuk a termelőszövetkezet tagságát is.

vagy igazságtétel?

– Nem tudom, kinek és milyen oka lehetett volna egy ilyen koncepció perre...

– Szabó István TOT–elnök, volt politikai bizottsági tag személyes irigysége indította el a hadjáratot, a korrupt megyei vezetés pedig igazodott, feltakart a Politikai Bizottság nagyhatalmú tagjának véleménye mögé. Ezerkilencszáznyolcvanegyben, amikor elkezdtük a palackozást a gyárban, én nagy boldogan a TOT elnökének, mint régi ismerősnek, vittem egy kis sörkóstolót Nádudvarra. El is fogadta, de látszott rajta, hogy akkor tudatosult igazán benne, hogy mi ezt a sörgyárat megcsináltuk. Korábban nem hitte, hogy képesek leszünk rá, sőt nyolcvannégy júliusában szó szerint azt mondta nekem: ebbe a sörgyárba te bele fogsz bukni. Egyszerűen nem tudta megemészteni, hogy ez az ötlet nem az övé. Viszont kiváló jósnak bizonyult!

– Az elsőfokú eljárást önnek felrögzítette a bíróság, hogy sok vendéget fogadtak a gyárban és a szövetkezet vendégházában.

– A vendégeknek mondhatni, a kilencvenöt százalékát megyei parancsra fogadtuk. A megyei pártbizottságon olyankor pontosan kiosztották a szerepeket. Eleinte még a köszöntőket is be kellett mutatnunk előre... Lediktálták, majd mint valami kisiskolásokkal, vissza is olvastatták velünk a menüt. Nem is egy, hanem egyszerre három ajándékot kellett bemutatnunk, s a pártbizottsági szertartásmester vagy az akkori első titkár, Majoros Károly választotta ki közülük az alkalmasat. Még ennyit se mertek ránk bízni. Egy időben például Nánai Tibor, mostani megyei lapkiadó–igazgató töltötte be ezt a fontos posztot... Én azt mondom, hogy szégyellje magát az a megyei vezetés, amelyik a nyakamra hordta a vendégeit, és most nem vállalja a felelősséget ezért. De ez még nem is volt elég! Később kitalálták, hogy legyen nálunk is szauna, mivel a tiszai és a zagyvarei térszében már csináltak. Hogyan hozzanak így vendéget hozzánk, hogy még szauna sincs?!

– Ön egy időben közel állt a már sokat emlegetett megyei vezetéshez, belülről ismerte a világukat, aztán egyik napról a másikra hátat fordítottak önnek. Teljesen! Hogy éli meg ezt a változást?

– Ezek gyenge jellemű emberek! Jellemző volt, hogyan mondtak le. Üzent Győrfi György mezőtúri első titkár, hogy menjek be hozzá. Kocsit küldött értem. Közölte velem, hogy három perc gondolkodási időt ad, mondjak le a téveszelnői megbízásomról. Amennyiben nem teszem meg, a másnapi végrehajtó bizottsági ülésen megvonják tőlem a politikai bizalmat. A kisebbik rosszat választva lemondtam, mert akitől akkor nálunk a párt megvonta a politikai bizalmat, az a társadalom periferiá-

jára került. Győrfi doktor ott helyben le is diktálta titkárnőjének az én lemondó nyilatkozatomat, amit azonnal aláírtam. Addig ugyanis nem jöhettem ki az irodájából, amíg valahogy nem döntöttem. De említhetném Szűcs János megyei párttitkár személyét is. Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően, a megyei tanácselnök irodájában össetalálkoztam vele, és megköszöntem neki a börtönbüntetést. Sértődötten szabadkozott, hogy a bíróságnak köszönjem. Bezzeg amikor összehányta a tévesz vendég-

házát, és hajnalban a főkönyvelőnkkel én takarítottam utána, akkor még jó embere voltam. Nem akartam, hogy a takarító asszonyok lássák, milyen emberek jártak itt.

– Most, nyugdíjas téveszelnökként, Budapestről visszatekintve, milyenek látja Szolnok megyét?

– Gazdátlan, elárvult, hitehagyott megye, melynek lakói jobb sorsot érdemelnének.

L. Murányi László

A medál, az oklevél és a pénz újból gazdát cserél. Három év elteltével visszakerül az eredeti helyére, a Szolnok Megyei Tanácsához. Dr. Pálffy Dezső védője jelenlétében nyújtotta át az 1986-ban kapott paksamétát a tanács osztályvezetőjének

Fotó: H.L.

írásunk valószínűleg heves reakciókat, nagy érzelmi hullámokat vált majd ki. Ez nem baj. Egy ember arról beszélt, hogyan látta ő saját kálváriáját.

Dr. Pálffy Dezső és vádlott társa, Marinka Zsigmond ügyében egyébként a megyei bíróság elhalasztotta a május 5-re kiírt fellebbviteli tárgyalást, helyt adva a vádlottak és a védő elfogultsági indítványának. A bíróság meg nem tartott ülését követően a volt mezőheki elnök visszaadta a megyei tanács egyik osztályvezetőjének az 1986-ban kapott megyei gazdaságfejlesztési díjat, a vele akkor járt kilencezer forinttal egyetemben. A kitüntetést a vádlott kiemelkedő gazdaságfejlesztő munkájáért adományozták, alig néhány hónappal a vizsgálat megindítása előtt.

Koncepciós per

Sört a szakadároknak * Meggyőzés helyett politikai "érvek" * A TOT–elnök irigykedik? * Az első titkár fogságában * Ha a vendégház mesélni tudna...

A közelmúlt talán legnagyobb port kavart ügye Szolnok megyében a két éve kirobbant sörgyári botrány volt. A Mezőhéki Táncsics Termelőszövetkezetben és a martfői gyárban egyidőben indult vizsgálat és az azt követő büntető eljárás még nem fejeződött be jogerősen. A mezőhéki ex-elnököt, a már nyugdíjazott dr. Pálffy Dezsőt, akire első fokon tízhavi felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki a bíróság, s akit a pártból is kizártak, budapesti lakásán kértük interjúra.

– A sörgyári beruházás, a magas hitelkamatok és a súlyos adók miatt nem sok jót hozott eddig a tulajdonosoknak, az államkasszába ugyanakkor több mint egymilliárd forint folyt be onnan adóként. A kép tehát egyelőre felemás. Eredetileg kié volt a sörgyár gondolata? A tulajdonosok kit dicsérjenek vagy kit szidjanak miatta?

– Az előzmények nyolcvanegyig nyúlnak vissza, amikor a termelőszövetkezetünk rákócziújfalui kerületében foglalkoztatási gondok léptek fel. A dolgozók felszólaltak amiért nem volt munkájuk, és Rákóczi falvához akartak csatlakozni. Bereczky kollégám kapva kapott az alkalmon, még sört is vitt ki biztatásul a dolgozóinknak. A megyei vezetés azonban nem engedélyezte a téeszek átrendezését. Attól tartottak, hogy ez majd egy folyamatot indít el. Inkább engem köteleztek, hogy oldjam meg a gondot, s ekkor vettem fel, lehetséges megoldásként, a sörgyár gondolatát.

– A beruházásra és a felépülő gyár üzemeltetésére gazdasági társaságot hoztak létre. Az a hír járja, hogy a társasági tagtoborzás annak idején politikai eszközökkel is párosult...

– Így igaz! Amikor ugyanis az ötletemet elmondtam az akkori megyei első titkárnak, Andriko Miklósnak, ő jónak tartotta a gondolatot. Meghívta hozzánk Faluvégi Lajos tervehivatali elnököt, és ebéd közben felkért, hogy mondjam el a tervemet. Faluvéginek is nagyon tetszett, és ettől kezdve erős politikai támogatást kaptunk. Ez azt jelentette, hogy amikor a gazdál-

kodó szervezeteknél jártunk társakat keresni, pártmunkások is jöttek velünk, ők agitálták belépésre a szövetkezeti és vállalati vezetőket.

– Kinek az ötlete volt a gazdasági társasági forma? A társasági együttlétből ugyanis később rengeteg feszültség származott...

– Ez a gondolat a megyei vezetésé volt. A megyei pártbizottságon Andriko Miklós idejében közgazdasági szemlélet uralkodott, nem úgy, mint Majoros Károly vezetése alatt, aki inkább látványos, hangzatos, erősen demagóg politikai állásfoglalásokkal igyekezett elkápráztatni a környezetét. Megható beszédekkel mondtott, de a közgazdasági szemléletnek teljesen híján volt. Szóval... Andriko Miklós javasolta, hogy társulási formát válasszunk, s azt mondta, hogy ez majd később kinőheti magát akár egy agráripari egyesüléssé is.

– A beruházás indításakor persze, merőben mások voltak még a viszonyok a gazdaságban...

– Bizony! Nyolcvanegyben hat vagy hét százalék volt az átlagos kamatláb, négy év alatt ez tizenkét–tizenhárom százalékra emelkedett,

most pedig már tudjuk, hogy hol tart. Amikor a beruházás indításához megcsináltuk a tervet, tizenegy–tizenkét százalékos nyereség ígérkezett. Ezek az arányok lehetővé tették volna, hogy a kamaton felül öt százalék körüli biztos haszon maradjon a társasági tagok zse-

bében. Rontotta helyzetünket, hogy nyolcvanháromban húsz százalékos beruházási illetéket vezettek be, ami a már megkezdett programokat is terhelte. A beruházás ideje alatt kétszer is megértünk harminc–harminc százalékos építőanyag-áremelkedést... Menet közben derült ki, hogy Csehszlovákia nem tudja időre szállítani a sörgyári berendezéseket, így azokat tőkés importból, magas vámmal terhelten kellett beszerezniük.

– A szövetkezet mai vezetése azon az állásponton van, s ezt nem is titkolja, hogy erőn felüli beruházásnak tartja a téesz számára a sörgyári vállalkozást, amelytől törvényszerűen vezetett az út a mai mélyponthoz...

– Ez a vélemény alaptalan! Mi a beruházás miatt egyetlen fillérrel sem rövidítettük meg az alaptevékenységet. Ami a műszaki fejlesztési terveink visszafogását illeti, nos arra a nagy aszályok miatt került sor. Mi ez idő alatt is benne voltunk az Intenzív Gabonatermesztési Programban, elkezdtük a szuperintenzív öntözést... Meg kell nézni, hogy abban az időszakban is kiváló gabonatermesztési eredményeket értünk el, de hasonlóak voltak az állattenyésztésben is. Termelési nagydíjat, Kiváló Szövetkezet címet kaptunk, és mindezt nem a sörgyárért.

– Ezzel együtt, aligha vitatható a mélypont ténye, ami tavaly a téesz folyamatos fizetési nehézségeiben csúcson sodort ki.

– Az, hogy a termelőszövetkezet ide jutott, az tudatos aknamunka eredménye. Egy átgondolt, tudatos aknamunkaé, ami végül egy koncepciós perben tetőzött, ellenem és a főkönyvelő ellen. Ennek a levét mi isszuk leginkább és a családunk, mert két év óta rendőrség, vizsgálat, kórház és tárgyalások követték egymást. Az ellenségemnek sem kívánok hasonlót. Sajnos a büntetettek között ott találjuk a termelőszövetkezet tagságát is.

vagy igazságtétel?

– Nem tudom, kinek és milyen oka lehetett volna egy ilyen koncepció perre...

– Szabó István TOT-elnök, volt politikai bizottsági tag személyes irigysége indította el a hadjáratot, a korrupt megyei vezetés pedig igazodott, feltakart a Politikai Bizottság nagyhatalmú tagjának véleménye mögé. Ezerkilencszáznyolcvanegyben, amikor elkezdtük a palackozást a gyárban, én nagy boldogan a TOT elnökének, mint régi ismerősnek, vittem egy kis sörköstölőt Nádudvarra. El is fogadta, de látszott rajta, hogy akkor tudatosult igazán benne, hogy mi ezt a sörgyárat megcsináltuk. Korábban nem hitte, hogy képesek leszünk rá, sőt nyolcvannégy júliusában szó szerint azt mondta nekem: ebbe a sörgyárba te bele fogsz bukni. Egyszerűen nem tudta megemésztetni, hogy ez az ötlet nem az övé. Viszont kiváló jósnak bizonyult!

– Az elsőfokú eljárásban önnek felrótta a bíróság, hogy sok vendéget fogadtak a gyárban és a szövetkezet vendégházában.

– A vendégeknek mondhatni, a kilencvenöt százalékát megyei parancsra fogadtuk. A megyei pártbizottságon olyankor pontosan kiosztották a szerepeket. Eleinte még a köszöntőket is be kellett mutatnunk előre... Lediktálták, majd mint valami kisiskolásokkal, vissza is olvastatták velünk a menüt. Nem is egy, hanem egyszerre három ajándékot kellett bemutatnunk, s a pártbizottsági szertartásmester vagy az akkori első titkár, Majoros Károly választotta ki közülük az alkalmasat. Még ennyit se mertek ránk bízni. Egy időben például Nánai Tibor, mostani megyei lapkiadó-igazgató töltötte be ezt a fontos posztot... Én azt mondom, hogy szégyellje magát az a megyei vezetés, amelyik a nyakamra hordta a vendégeit, és most nem vállalja a felelősséget ezért. De ez még nem is volt elég! Később kitalálták, hogy legyen nálunk is szauna, mivel a tiszai és a zagyvarékas térszében már csináltak. Hogyan hozzanak így vendéget hozzánk, hogy még szauna sincs?!

– Ön egy időben közel állt a már sokat emlegetett megyei vezetéshez, belülről ismerte a világukat, aztán egyik napról a másikra hátat fordítottak önnek. Teljesen! Hogy éli meg ezt a változást?

– Ezek gyenge jellemű emberek! Jellemző volt, hogyan mondtak le. Üzent Győrfi György mezőtúri első titkár, hogy menjek be hozzá. Kocsit küldött értem. Közölte velem, hogy három perc gondolkodási időt ad, mondjak le a téveszelnöki megbízásomról. Amennyiben nem teszem meg, a másnap végrehajtó bizottsági ülésen megvonják tőlem a politikai bizalmat. A kisebbik rosszat választva lemondtam, mert akitől akkor nálunk a párt megvonta a politikai bizalmat, az a társadalom perifériá-

jára került. Győrfi doktor ott helyben le is diktálta titkárnőjének az én lemondó nyilatkozatomat, amit azonnal aláírtam. Addig ugyanis nem jöhettam ki az irodájából, amíg valahogy nem döntöttem. De említhetném Szűcs János megyei párttitkár személyét is. Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően, a megyei tanácselnök irodájában összeháldoztam vele, és megköszöntem neki a börtönbüntetést. Sértődöttem szabadkozott, hogy a bíróságnak köszönjem. Bezzeg amikor összehányta a téesz vendég-

házát, és hajnalban a főkönyvelőnkkel én takarítottam utána, akkor még jó embere voltam. Nem akartam, hogy a takarító asszonyok lásák, milyen emberek jártak itt.

– Most, nyugdíjas téeszelnökként, Budapestről visszatekintve, milyenek látja Szolnok megyét?

– Gazdátlan, elárvult, hitehagyott megye, melynek lakói jobb sorsot érdemelnének.

L. Murányi László

A medál, az oklevél és a pénz újból gazdát cserél. Három év elteltével visszakerül az eredeti helyére, a Szolnok Megyei Tanácshoz. Dr. Pálffy Dezső védője jelenlétében nyújtotta át az 1986-ban kapott paksamétát a tanács osztályvezetőjének

Fotó: H.L.

írásunk valószínűleg heves reakciókat, nagy érzelmi hullámokat vált majd ki. Ez nem baj. Egy ember arról beszélt, hogyan látta ő saját kálváriáját.

Dr. Pálffy Dezső és vádlott társa, Marinka Zsigmond ügyében egyébként a megyei bíróság elhalasztotta a május 5-re kiírt fellebbviteli tárgyalást, helyt adva a vádlottak és a védő elfogultsági indítványának. A bíróság meg nem tartott ülését követően a volt mezőhéki elnök visszaadta a megyei tanács egyik osztályvezetőjének az 1986-ban kapott megyei gazdaságfejlesztési díjat, a vele akkor járt kilencezer forinttal egyetemben. A kitüntetést a vádlott kiemelkedő gazdaságfejlesztő munkájáért adományozták, alig néhány hónappal a vizsgálat megindítása előtt.

Mikor ér véget a háború?

A ceglédberceliek számára 1949. november 4-én ért véget a háború. Azon a napon, amelyiken a kényszermunkára hurcolt hatszáz civil utolsó maradéka is hazatért. Hírt adni róluk: kötelességünk. Még ha a történet nyilvánossága ellen néhány községbeli följáratlan tiltakozik is. A százak készülő emlékművéhez szerkesztőségünk anyagilag is hozzájárul.

Jóvátételi munka - ezt mondták nekik az összeírók, akik házról házra járva listára vették az egészségesnek látszó asszonyokat, férfiakat, gyerekeket. Nem volt kivétel, csak a nők között: vesztig maradhatott, akinek a kisgyereke még nem érte el a hatéves kort. A községi iskolát nevezték ki gyűjtőhelynek, oda hajtották őket. Megszökni nemigen lett volna értelme, hiszen hírül vették: ha valaki lelél, megkínózzák a családját. Két heti előkészület után, 1945. január 13-án lódult meg a vonat - rajta hatszáz ceglédbercelivel - és január 31-én érte el a végállomását, a Donyecki medencében lévő Novi Dombast.

Szénvidék. Különlegesen nagy fűtőértékű, hasítás után pengeéles, csillogó ásvánnyal, nem ritkán mínusz negyven fokos hőmérséklettel, háromezer méterre a tengerszint fölött. A súlyos levegő állítólag jót tett a tüdőbetegeknek, ám aki legyöngült szervezettel érkezett meg a Szovjetunióba, azt a rákőszöntő első tavasz elvitte. A férfiak többségét meg a gyerekeket a fejtésbe irányították, az asszonyok pedig - a traktor és az igavonó állat pótlására - beállhattak szántani az eke elé.

A tábor egészségügyi helyzete siralmas. Deszkapriccsek, fűtés a bányából behordott szénnel. Odakint latrina gyanánt egy hatalmas gödör deszkákkal: sokan dolguk végzése közben megszedültek, lezuhantak s az ürüléksírban maradtak örökre. Akadt a lágerben egy ember, aki talán kaphatott valamilyen vöröskeresztes kiképzést, s most alkalomadtán kinevezte magát orvosnak. Aki nem szólította doktorként, számíthatott egy nagy pofonra. Ez a "doktor" megmámorosodva a lehetőségtől nyakra-főre adta be az oltásokat. A foglyok hullottak. Igaz, idő telt bele, de észlelték ezt a rabtartók is, kicsavarták az álorvos kezéből az injekciót, fölmentették kényelmes munkaköréből, és áthelyezték a bányába. (Később, már a békeidőben, volt fogolytársai könyörtelenül összeverték, hogy egyetlen pillanatra se felejtse el, mit művelt.)

Silány élelem, flekktífusz, embertelen munka. Sorra pusztultak a rabok. A halottakat faládában, kordén hordták el. Egyszer valahonnan beállított egy fiatal, jóvágású tiszt, nyilván magas beosztásban lehetett, mert előtte még a táborparancsnok is vigyázzba vágta magát. Ez a hadnagy próbálta meg a katonai személyzetnek a fejébe verni, hogy itt ők tartoznak felelősséggel minden ember haláláért. Ha ehetetlennek találta a szakácsok aznap esti főztjét, kondérostul fölborította és újat készíttetett. Nem is egy orosz tisztet leszereltetett, és a bányába

küldött dolgozni. Pedig hát ezek a tisztek nem sok mindent csináltak. Többnyire a táncolással voltak elfoglalva, meg a mulatozással, zenekar húzta nekik a talpalávalót.

Hajnaltól keltek a kényszermunkások, öt órakor láttak neki megreggelizni a jeges savanyúkáposztát. Este hatig nem is szerepelt semmilyen étkezés a napirenden, ám akkor annál inkább: zöldparadicsom-leves, uborkaleves. Aki itthon hozzászokott a viszonylag bőséges táplálkozáshoz, azokat a tábori koszt nem sokáig tartotta életben. A szikárabbja, a szívósabbja maradt meg, persze az sem ingyen. Amikor a ceglédberceliek csoportja a donyeki állomásra érkezett, a helybeliek nyugodt szívvel következtethettek arra, hogy legalábbis nemesurakból áll a szállítmány. Az egyszerű, hétköznapi, de jó állapotban lévő ruhák az idő teltével az oroszokhoz vándoroltak, cserébe az élelemért. Így hosszabbodott meg az élet.

Az első nagy orvosi vizsgálatra 1946 tavaszán került sor, s a testileg-lelkileg meggyötört emberek egy csoportját munkaképtelennek nyilvánította a bizottság. A csont és bőr kényszermunkásokat előbb Foksányba vitték, afféle hazatérés előtti groteszk hízókurára. Az időpont 1946. április 29-e, délelőtt. A ceglédberceliek apraja-nagyja kirohan a fékező vonat-hoz. Amit látni kénytelenek, az a község történetének legnagyobb gyászjelentése.

Varga Sándor

Mának élő lakás(ga)(rá)zdálkodás

Bérlővita Jászberényben

A népfrentitkár csak fülelt, a tanácsi ember pedig sűrűn jegyzetelve rakosgatta össze esedékes vitázáró válaszát. Bár várták, hogy hamar lesz, különösen a jelenlévő tanácsiak számítottak erre, mégis szokatlan volt számukra a dolog. Amíg a népszavazásról szóló jogszabály tervezetét tárgyalták a jászberényi népfrentülés résztvevői, addig a szokott langyos mederben csordogáltak az események, s az igazi, kendőzetlen indulatok a lakásrendelet módosítása kapcsán kerültek felszínre. Valamikor fél hat körül, két órányi üldögélés után.

Sajátos tartalmú rendelkezések határozzák meg a városban az állami lakások eladásának kereteit. Általában - s hogy ez az általában pontosan mit is jelent, azt nem tudni - csak az egy-, illetve kétlakásos ingatlanokat lehet eladni, az ennél több lakást magukban foglaló házakban ez a lehetőség - megint csak általában - nem adódik. A bérleményük megvételére hiába pályázó bérlők persze ezt úgy magyaráz-

zák, hogy az egy- és kétlakásos házak lakói többnyire gazdasági vagy politikai vezetők, így ez a tanácsrendelet a kisember számára hátrányos megkülönböztetést tartogat.

A népfrentitkár fülel, a tanácsi ember jegyzetel

Dr. Kiss András szerint, aki a városi tanács lakásügyekért felelős vezetője, szó nincs ilyen megkülönböztetésről. A kezelésükben lévő egy- és kétlakásos épületek többsége régi, rossz állapotban lévő ingatlan, amelyekkel több a gondja-baja, mint a haszna. Aki nem hiszi - teszi hozzá az osztályvezető -, járjon utána. Mindenki megteheti. Az emeletes tömbházakkal persze merőben más a helyzet. Itt a

prolik laknak - mondják ezek bérlői. Nekik bezeg nem adja el a tanács a lakásokat. Dr. Kiss András viszont másként indokol: ezek a lakások többségükben még viszonylag jó állapotúak, fenntartásukhoz elegendőek a befizetett lakbérek. Ezekkel valóban lehet még gazdálkodni, lehet lakáspolitikát csinálni.

Bár... ki tudja? Jászberényben az összes lakásnak mindössze hat százaléka tanácsi. (Összehasonlításképpen: a szolnoki arány harminc százalék körül van, Komlón viszont eléri például a nyolcvanat is.) Ember legyen a talpán, aki ilyen kevés lakásból, és a rájuk fordítható kevés pénzből jól gazdálkodik.

Ez persze nem vigasztalja a lakásuk megvételét hiába kérő bérlőket. Ők mást mondanak, mást mondtak a népfrentvitában is. Azt, hogy joguk van a vásárláshoz, ha már annyi vezetőnk is részesült ebben a lehetőségben. Ez is egyfajta igazság! A lakásbérlők igazsága.

L.M.L.

Elszakadási kísérlet

*Újra legyen Kossuth - A doktor úr szervezkedik -
Csak a fele voksolt - Tiszaderzs marad?*

A doktor úr rutinosan leblokkolt Ladájával a bisztró előtt.

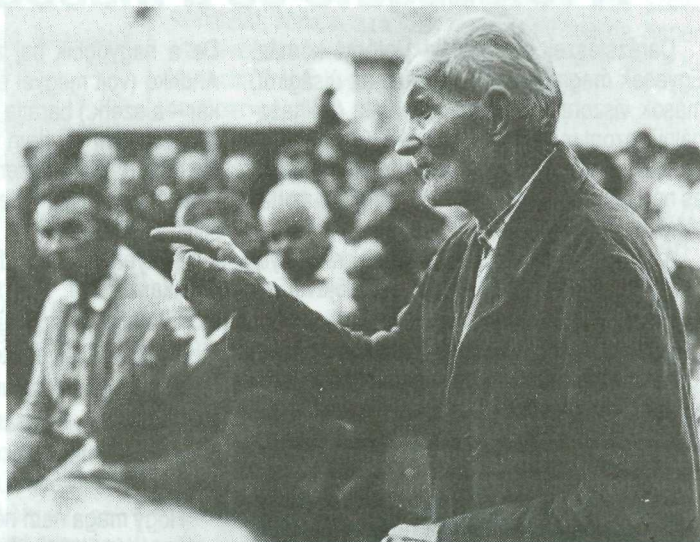
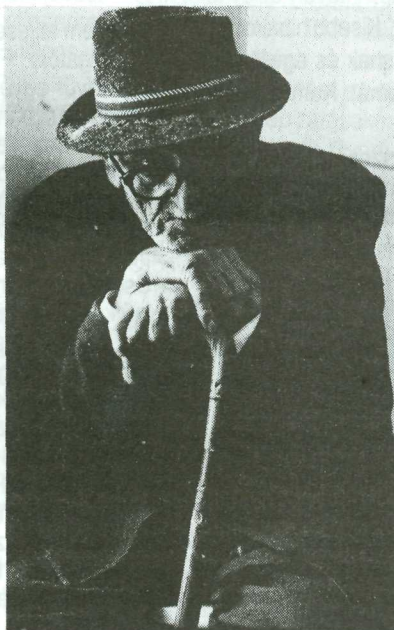
- Egy konyak még befér az időnkbe... Az ilyen gyűlések előtt nem árt egy kis "célzóvíz".

A tiszaderzsi művelődési házba tartottunk, a téesz összevont munkahelyi tanácskozására. A doktor úr a falu népfronttitkáraként tartott velünk. A nagy kérdés, ami mindannyiunkat foglalkoztatott: az országban első ilyen változásként leválík-e az Abádszalóki Lenin Termelőszövetkezetről annak tiszaderzsi kerülete - a volt Kossuth téesz?

A hetvenes évek közepét a vasutak felszámolása mellett a nagy központosító akciók kapcsán is (meg)emlegetjük. A községek, a tanácsok összevonása mellett a téeszeket is nyakra-főre egyesítették, legtöbbször figyelmen kívül hagyva a gazdasági megfontolások zömét. A Tiszaderzsi Kossuth Termelőszövetkezet tagsága 1973-ban szavazta meg a csatlakozást a Leninhez. Az ötszázötven akkori tag képviselőiben több, mint négyszázan egyhangúlag szavaztak így.

Az összecsengő voksok ellenére nem lehetett ez túlzottan szívből jövő döntés, hiszen az eltelt másfél évtizedben - főként egy-egy sikertelen esztendő zárásakor, vagy fizetésemelések után - fel-felütötte a fejét az elégedetlenség: csak jobb lenne önállóan gazdálkodni!

Ez év májusa, úgy tűnik, fokozottan lázas, új utat kereső idő-

szak Tiszaderzsen. A falugyűlés csak három hete döntött arról, hogy az Abádszalókkal közös tanács helyett önálló legyen a község. A tavaly októberi szövetkezeti elnökváltás - no meg az utána következő személyi változások - nyomán pedig sok sértődött ember maradt a gazdaságban. Két tény, látszólag egymástól függetlenek, pedig a felszín alatt, nagyon is szoros közöttük a kapocs. Hallgassuk csak!

- Ez a válás nem alulról, nem a nép közül indult - mondta indulatosan a munkahelyi tanácskozás egyik felszólalója. Villanyszerelő. - Ez a szervezkedés olyan, mint egy feje tetejére állított piramis! Ott a legkeskenyebb, ahol pedig szélesnek kellene lennie. Oda-hozták a papírt: írd alá! Mi ez? Ne törődj vele, csak írd alá, majd megtudod! Hát az ilyen fajta szervezkedés mellé én nem állok oda...

Az akció gyökeréről maga Dóczy János téesz-elnök is beszélt a tanácskozáson. Tényekkel és jegyzőkönyvi részletekkel valószínűsítette, hogy a szervezés három vezéregyénisége közül Szenczi János és Szabó István most a másik oldalon állna, ha az általuk áhított főmérmőki illetve kerületvezetői állást néhány hónappal előbb sikerül elnyerniük. Az állítást tulajdonképpen egyikük sem cáfolta.

Az is elhangzott, s az érintettek ez ellen sem tiltakoztak, hogy őket tulajdonképpen a helyi népfronttitkár kérte fel a válás levelezéniére. A titkár nem más, mint Herédy doktor úr.

A derzsi téesz-tagok nem egységesek az önállóság kérdésében. Kétszázötvenük közül száznolcan írták alá előzetesen az említett nyilatkozatot, a munkahelyi tanácskozás szavazásán pedig már csak kilencvennégyen vettek részt. A döntés: megbízzák a Teszövet a szükséges gazdasági számítások elvégzésével, s végső döntést, hogy indítsák-e a "válópört", majd az eredmény ismeretében hoznak. Hatvanheten szavaztak erre, heten pedig ellene. Huszan tartózkodtak. Ők tudják!

Gyógyítsák meg a kórházat!

Sikkasztott az igazgató? – Tétre, helyre, befutóra közpénzből? – A helyettesek fölmondtak – A főigazgató és a másodtitkár – Húsz év hatalom

Darázs-fészek a szolnoki Hetényi kórház. Egyesek megmentőnek titulálják az újságírókat, mások viszont a pokolba kívánják. (Fölhasználni viszont mindenki szeretné.) Kórház-ügyben napok óta csöng nálunk a telefon, névvel és név nélkül újabb adatokat sorolnak az ottani közállapotokról.

Az egyik főigazgató-helyettes, dr. Bényei Magdolna a kórházban osztályvezetőjével, dr. Krasznai Gézával járt nálunk.

– Bizalmi válság van a kórházban! – szögezte le Krasznai doktor. – Az egyszemélyi vezetés és a fölmerült terhelő adatok miatt a főigazgatótól az egészségügyi pártbizottság is megvonta a bizalmat.

A napokban lemondott főigazgató-helyettes, dr. Bényei Magdolna még hevesebb:

– Éppen a főorvosi kar szavazott bizalmat dr. Csépanyi Attilának, mert nem akartuk nyugdíjazása előtt négy évvel ellehetetleníteni. Igaz, kemény fölteleket szabtuk, amelyben benne volt, hogy szorosan működjön együtt a helyettesekkel és a főorvosi karral. De csak ígért, semmit sem teljesített. Amikor azután a szerintem rá rossz hatással lévő egykori személyzeti vezetőt, Rózsásné a nyugdíjból visszahívta tanácsadónak... Napi négy órában bruttó tizenkétezerért! A tudunkon kívül! Egyébként is állandó vitáink voltak. Betelt a pohár.

– A főorvosi kárból kell főigazgatót választani, demokratikusan – állapítja meg Krasznai doktor.

Azóta már Sebők igazgató-helyettes és Haraszi igazgatóhelyettes is lemondott tisztéről. Puccs ez, kérem, a javából.

Rózsás Frigyesné is fölkeresett bennünket. Ő az a bizonyos nagyhatalmú, de már nyugdíjas személyzeti vezető. Régi kommunista, aki büszke arra, hogy a főorvosokról elmondhatja: a mi kádereink. – Az már fölhaborító, amit Bényei doktornő a Néplapban rólam nyilatkozott! Engem miért nem kérdezett meg az újságíró?

– Tőle kérdezze, asszonyom. Ez nem ránk tartozik.

– Bényei doktornő akkor haragudott meg Csépanyira, amikor az nem hagyta jóvá, hogy Krasznai doktor fizetését negyvenötől ötvenötezerre emeljék. Meg akkor, amikor az új személyzeti vezető, Jankovicsné számára nem adta át a párt- és szakszervezeti irodát. Jankovicsné Bényei doktornő rokona. Havi huszonhétezerért nem rendelkezik a személyzeti vezető posztjához szükséges képesítéssel.

De a nagyobbik baj az volt, hogy Csépanyi Andrikó (volt megyei első titkár, most államtitkár – a szerk.) barátja volt. Majoros akkor másodtitkárként így nem volt partner. Fábián pedig még Néplap-főszerkesztőként került vitába Csépanyival. Nem felejtett... egyikük sem.

– És a főigazgató? Dr. Csépanyi Attila? Aki immár helyettesek nélkül maradt?

Sikkasztással, löversenyzéssel vádolták! – mondta hivatali szobájában. Arca nyüzött, korábbi teltségét elveszítette. – Tavaly az év felét revizorok töltötték nálunk. Kisebb hibákon kívül sikkasztásnak, lóvásárlásnak és egyéb panamáknak nem találták nyomát. Nem is találhatták!

– Hogy maga nem népszerű, azt eléggé kinyilvánították mostanában!

– Már régebben kezdődött. Például nyolcvanhatban. Megyei tanács vébé előtt megsúgták, hogy annak napján azért hívat a megyei főorvos, hogy fölmondjon, s a vébével már el is fogadtathassa. Akkor kórházba vonultam, hogy összeszedjem magam.

– Majoros, Fábián...?

– Nézze, nehezen viseli el itt mindenki, hogy tudományos sikereim vannak. A kubai forradalom győzelmének huszonötödik évfordulójára két szocialista ország orvosát hívták. Az egyik én voltam. Még a miniszternél is jártak, hogy ne utazhassak. Amíg kinn voltam, összehívták a főorvosi kart, hogy lemondassanak. Akkor Krasznai doktor kiállt mellettem.

– És most?

– Ápriliséig, úgy tűnt, rendben mennek a dolgok. Sebők doktor és a gazdasági helyettes Haraszi Kálmán alá is írtak egy nyilatkozatot, hogy nincs gondjuk a vezetői stílusommal, tudnak velem dolgozni.

– De Sebők még aznap azt is aláírta, hogy maga lelki terrorral kényszerítette.

– Kérdezze meg a pszichiátert, hogy ez lehetséges-e? Az egészségügyi pártbizottság úgy tárgyalt rólam, hogy ott sem lehettem. Tisztes dolog ez? Még a halálraítelt is védekezhet! Az újabb pártbizottsági ülésen már elmondhattam, hogy a régi vezetéssel tudok együtt dolgozni, és a készülődő anarchiának véget kell vetni.

– De a régi vezetés lemondását elfogadta.

– El. De ennek nincs különösebb jelentősége.

– Ha a megyei főorvosi vizsgálat vétkesnek találja?

– Akkor lemondok. Én viszont akkor állás nélkül maradok, hiszen nekem nincs osztályom, mint Bényei doktornőnek. Viszont az egészségügyi pártbizottság kérésével ellentétben, a megyei főorvos nem függesztett föl állásomból. Igaz, a rendelőintézeti dolgozók prémiumának emelésére – ami az én hatásköröm – már azt felelte: egyelőre ne tegyem, várjak...

* * *

Nekem teljesen mindegy, ki a Hetényi kórház főigazgatója. Furcsa azonban, hogy Rózsásné kívül egyetlen ember nem emelt szót a mindenki szerint diktatórikusan vezető Csépanyi doktor mellett. Húsz esztendeje együtt dolgoznak a lemondott helyettesrel, dr. Bényei Magdolnával. Aki néhány hónapja még mellette állt, s most az ellentábor leghangosabb személye. Vizsgálat vizsgálat hátán a kórházban. Csépanyi szerint a Progresszív betegellátás című könyvről nyilvánosságra hozottak sem igazak, hiszen betartotta a példányszámot, ahogy azt az engedély is tartalmazta. Vaskosabb lett ugyan a négy kötet, de az meg az olvashatóság miatt volt szükséges. És főként nyereséget termel! A KNEB nem így látta. Szóval káosz van a Hetényiben. Forrongás. Nincs mese, történnie kell valaminek. Valami jónak. Tessék mondani, akiknek az a dolguk, hogy a kórházban is rendjén menjen minden, azok most mit csinálnak? Miért viselik el a vezetői a hatalmaskodást? Ha nincs, akkor meg a rágalmakat miért nem utasítják vissza? Miért tűrik az elképesztő fizetékülönbségeket? A rokon kapcsolatok? Az egymással szemben álló csoportokat? Gyógyítsák már végre meg a kórházat!

Idézet az egészségügyi pártbizottság május 19-i állásfoglalásából:

"... Dr. Csépanyi Attila főigazgató főorvos elvtárs... az alábbi javaslatot terjesztette elő:

...javasolja, hogy az új intézetvezetői tisztségek megválasztásában a pártbizottsági tagok, a jelenlegi főigazgató főorvos és a volt főigazgató-helyettesek a demokratikus választás biztosítása érdekében ne lehessenek megválaszthatók.

Az Eü. Pártbizottság a fenti javaslatot magára nézve nem tartja elfogadhatónak."

A tényekhez tartozik, hogy az egészségügyi pártbizottság tagja dr. Bényei Magdolna és dr. Krasznai Géza is.

H.Z.

A szavak hitele

A Tisza II –ről szóban és írásban

Az Országgyűlés tavaly októberi ülészakán tárgyalta a bős–nagygyarosi vízlépcső ügyét. Élénk vitában, még élénkebb közfigyelem mellett született a döntés: a Parlament tudomásul veszi a kormány jelentését, és áldását adja a további munkákra.

Az utóhullámok azóta egyfolytában gyűrűznek, sőt az utóbbi hetekben még erősödtek is. Tiltakozó akciók követik egymást, képviselői vizsgálódások indulnak, s a hírek szerint már jóval százezer fölött jár az aláírások száma a népszavazást követelő íven.

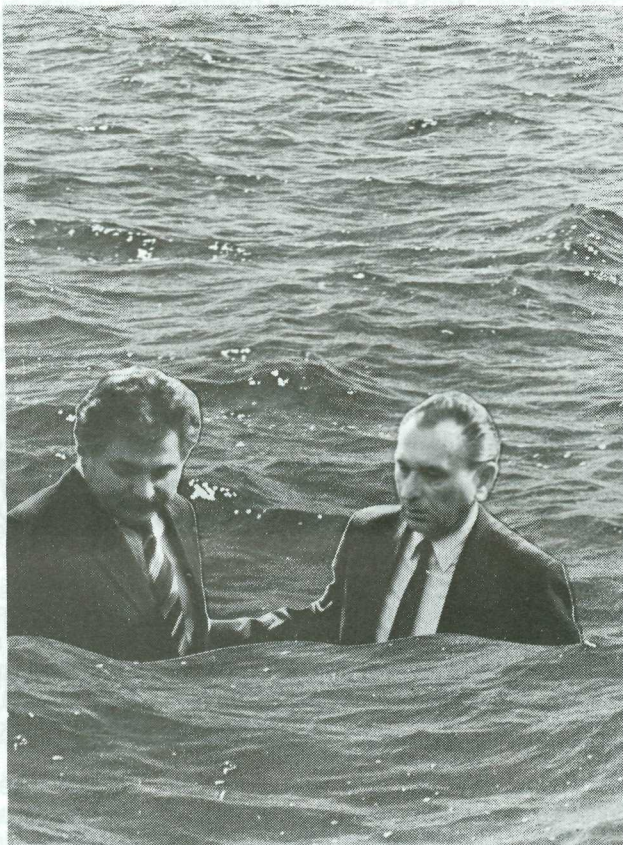
Az ismétlődő akciók kapcsán gyakran esik szó arról a hozzászólásról is, amit az említett országgyűlési vitában dr. Bugán Mihály mondott el képviselőként. Nyíltan és egyértelműen a bős–nagygyarosi beruházás mellett foglalt állást, érvként pedig a Tisza II. vízlépcsőt használta fel.

"A vízlépcső létének igénye (ti.: a kisköreie – a szerző) úgy vált belső meggyőződésünkbe – hangzott az ominózus beszédben –, hogy sokan közülünk talán nem is tudják, hogy a beruházás költségei már az első tíz évben megtérültek, s jelenleg az itt termelt elektromos energia egy kilowattóra eső önköltsége az amortizációval együtt negyvenhárom fillér körül van. A tiszafürediek és az abádszalókiak pedig, ha megkérdeznék őket, hevesen tiltakoznának a tározó és a vízlépcső megszüntetése ellen, hiszen ez a két település általa indulhatott meg a korábban elképzelhetetlen fejlődés útján..."

Meggyőződésem, hogy a Tisza II. vízlépcső építésének és hasznosításának tanulságai adalékul szolgálhatnak a bős–nagygyarosi vízlépcső építésének befejezését illetően, talán még meggyőző érvül is kínálkoznak." (Az idézett részletek a Szolnok Megyei Néplap 1987. október 8-i számának országgyűlési tudósításából valók.)

A beszéd hallatán sokan felkapták a megyében a fejüket. Különösen az érintett tiszafüredi–abádszalóki térség agrárszakemberei, akik napi munkájuk során bőrükön érzik minduntalan: a helyzet a Tisza II. vízlépcsővel korántsem ilyen rózsás. Jelzi ezt az is, hogy az októberi felszólalás után alig három hónappal dr. Bugán Mihály háromhasábos cikket írt a megyei napilapba – január 28-i szám, – amiben már merőben más han-

gon szólt a kisköreie vízlépcsőről. Sokkal reálisabban, a gondokat és a következményeket is sorolva. A kétféle vélemény között érdekes ténybeli és hangulati különbségek vannak. Míg előbbiben a kormányzati álláspontot igyekezett a

- Benne vagyunk, Mihály...!

(Montázs: H.L.)

képviselő igazolni, addig a másodikban már a megye iránt elkötelezett tanácselnök–helyettes szólt meg:

"...a Tisza II. rendszerének kiépítésében kevesebb figyelem jutott az érem másik oldalára, amit az utóbbi időben helyenként a talajrombolás riasztó jelei is sajnálatos módon igazolnak. Szomorúan tapasztalhatjuk például az évtizedek óta funkcionáló öntöző főművek károsító hatását. Elodázhatatlanul szükségessé vált, hogy szembenézzünk a teljes valósággal – s

ha kissé megkésve is – olyan átfogó rendszer kiépítését szorgalmazzuk..., amellyel a Tisza II. térségében..., elejét lehet venni a fellépő károsításnak..."

Melyik az igaz? Jó a Tisza II. vagy rossz? Kiváncsiak voltunk, hogy a cikkíró–hozzászóló miként érti, miként magyarázza a két egymásnak ellentmondó hangulatú és tartalmú gondolatort, ugyanarról.

– A parlamenti vitában a kormány beszámolója volt a tárgya – mondta a képviselő a kérdésünkre –, s én azt valóban javasoltam elfogadásra a képviselőtársaknak. A kormány jelentéséről döntöttünk, nem pedig a bős–nagygyarosi beruházás sorsáról. Amint az idézetből is látszik, feltételes módon fogalmaztam: azt mondtam, hogy a Tisza II. tanulságai adalékul szolgálhatnak...

– Azt ugye azért elfogadja, hogy a parlamenti hozzászólásban szó nem volt az érem másik oldaláról, a talajrombolás riasztó jeleiről s a károsító hatásokról? Ez pedig a tények egyoldalú és megtévesztő csoportosítása.

– Nézze, a Tisza II. vízlépcsőről én jó néhány-szor elmondtam, hogy be kell fejezni a beruházást. A hátrányok ugyanis nagyrészt a befejezetlenségből adódnak. Azt is elmondtam sokszor, hogy amíg van egy befejezetlen vízlépcsőnk, a kisköreie, addig ne építsünk másikat. Előbb ezt fejezzük be. Egyébként bárhol, bárki előtt vállalom, hogy a befejezetlenség mellett a helytelen öntözés a másik ok, ami ebben a térségben a talaj károsodását okozza...

És a beszélgetés ebben a mederben haladt tovább. A kérdések és válaszok úgy kerültek ki egymást, mint párhuzamos pályákon szembejövő vonatokat. Nem kaptunk kielégítő magyarázatot a szavakban rejlő ellentmondásokra. Lehet, hogy nincs is rájuk elfogadható magyarázat?

Bugán Mihály az országgyűlés májusi ülészakájának befejező napján – tizenkettedikén – kérdést intézett dr. Maróthy László környezetvédelmi és vízgazdálkodási miniszterhez a Tisza II. vízlépcső befejezése ügyében. A miniszter válaszában megvitatott bennünket: a kilencvenes évek közepe helyett legfeljebb az ezredfordulóra remélhetjük a kiegészítő beruházások befejezését. Nem sokat jutott előre az ügy. Hátra viszont annál többet.

L.M.L.

Hallottuk a hírt, hogy néhány MSZMP-tag nem veszi jónéven Bugán Mihály kétféle nyilatkozatának fenti összevetését. Szerintük ezzel a jövődó pártértekezlet fundamentalistáit támogatjuk, hiszen a képviselőt lejáratjuk, hiteltelenné tesszük. Ő pedig a(z első titkár) jelölő bizottság elnöke. Ettől kapnának erőre a fundamentalisták? Meglehet. Leszögezzük, hogy sem az egyik fellet, sem a másikat nem kívánjuk támogatni, mint ahogy lejáratni sem kívánjuk. Nem ez a dolgunk. A tények közlése a feladatunk. Most is ezt tesszük.

Hallottuk azt a hírt is, hogy a reformkórhöz közelálló párttagok és egyes MDF-vezetők között egyezség született. Az MDF ugyanis vissza akarta hívni Bugán Mihályt. Állítólag ezt majd a pártértekezlet után teszik. Következő lapszámunkban erről olvashatnak.

Szent Fogaskerék

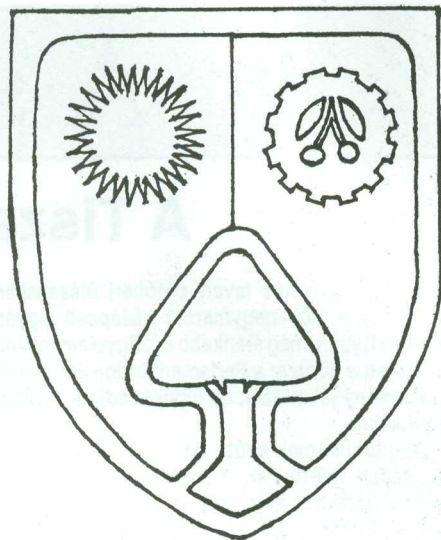
Nagykőrösnek már 1579-ben volt városcímere, ám végleges rajzolatot csak 1907-ben, Felsenfeld Ignác tervei alapján kapott. Ám 1949-ben, amikor a fényes szellők már majdnem viharokat dagasztottak, a régi jelképeket a feudális idők letűnt maradványaivá nyilvánították, és belügyminiszteri rendelettel kivonták ezeket a forgalomból. Így aztán Nagykőrös régi, koronás, kőrifás címere, régi zászlaja illegálisba vonult. Akarom mondani, a városgazda jól elzárta őket. Hogy hová? Valami bombabiztos helyre, mert nemigen kerültek elő - állítják azok, akiknek szabad bejárásuk volt az ilyesfajta bizalmas helyekre. Eljött azonban 1968 - a három város, Cegléd, Kecskemét és Nagykőrös hatszázadik születésnapját ünnepelte, de már ezt megelőzően is, a hagyományos Arany-napok kőrösi ünnepesein előkerültek a feudális időkre emlékeztető jelképek, így az ócímer is.

Elérkezett 1974. Látszólag ez az esztendő pontosan olyan, mint társai a hetvenesek között. Az okosabbak tudják, az ötlet osztható, ráadásul ötre végződő évek különösen fontosak. De legalább ennyire fontosak a megelőző évek is. Így volt ez akkor is. Megyei értekezletet tartottak, ahol közölték a tanácselnökökkel, épp itt az ideje, hogy újra címeresek legyenek. Beindult a kampány. Szücs Zoltán, az akkori nagykőrösi tanácselnök hazaérve előadta a végrehajtó bizottsági ülésen, hogy a népet új zászlóval, új címerrel kell meglepni. Feudális jelképekről nem szólnak a jegyzőkönyvek. S hogy miért volt még történelmi jelentőségű ez a dátum? Azért, mert Takács Jenő, az MSZMP addig pozícióban lévő városi első titkára ekkor kérte fölmentését a tanács-, ezáltal a vébétag-ság alól. A korabeli szóvicc szerint ez a személcseré visszalépést jelentett. Lévén a távozó első titkár neve Takács, ami ugyebár komoly ipari foglalkozást, s az újé Pásztor, ami meg mezőgazdaságit jelent.

Egy címer azonban akár feudális csökevény, akár felszabadulásunk évfordulója előtt való tisztelgés, bürokratikus előkészületek hiányában meg sem születet. Az arra illetékes hozzáértő szervek ki is jelöltek az országban néhány, címeralkotásra alkalmas személyt. A nagykőrösieknek Sinka Mátyás grafikusra esett a választásuk. A város deputációt indított Budapestre, a művészt felkeresendő. Az alkotó hatalmas műtermét mindenféle jelképekkel zsúfolta teli, ott volt mindama kellék, ami csak egy szocialista címerbe illik. Igen, voltak ott fogaskerek, vörös csillagok, búzavirágok és koszorúk, napok, kalászkok - fejlődésünk ékes bizonyítékai. A művész megkérdezte, milyen alakú címet parancsolnak, mi a város sajátossága, s három tervet is készített. Nagy-nagy különbségek voltak ezek között: az egyik bal-, a másikon meg jobboldalon volt fogaskerék, pardon, Szent Fogaskerék, a legfőbb szocialista szimbólum. A Nap ettől függően változtatta a helyét az ellenkező oldalra. Az 1974. de-

cember 16-i tanácsülés bölcs döntést hozott: a Nap a bal-, a fogaskerék a jobboldalra került.

A városatyák az utókor okulására pontosan értelmezték a jelképeket. Az aranszínű korong a sugarakkal mutatja a felvilágosultságot és Nagykőrös iskolaváros jellegét. A zöld mezőben aranszín fogaskerék, benne szárával összenőtt két meggyeszem jelképezi a város ipari, mezőgazdasági életét. Két megjegyzést máris tennünk kell: a derék grafikus vagy valamelyik társa harminc aranszínű Napot sózott rá Gödöllőre a felszabadulási évforduló ürügyén. Szeged újdonszerű címerében a Nap a szüntelen megújulást, Hajdúböszörményben a sorsdöntő álmódi csatát jelenti. A másik újra csak a fogaskerék. Annak idején igencsak megsértődtek a konzervgyáriak, hiszen nem ők, hanem a gépgyártó szövetkezetbeliek kaptak címer-ábrázolatot. A mű elkészülvén bekerülhetett a Magyar városok címerei című könyvbe, számtalan társával együtt. Minő fájdalom, nem örök időkre!

A nagykovácsi városi tanács idén júniusi ülésén nagy valószínűséggel határoz a régi visszaállításáról. Persze, nem lefutott meccs ez sem. Lehet, hogy a rajta lévő ötágú - nem, nem vörös csillag - korona okoz majd némi gondot.

/ó/

Kérdez a fiam

A demokrácia úgy kell nekünk, mint a levegő... (Gorbacsov) A fiam huszonegy éves, dolgozó fiatalember. Naiv, nem fertőzte még meg az évtizedes társadalmi gyakorlat. Kritizál, vitatkozik, ítéletet alkot és kérdez. KÉRDEZ!

Ma már másképpen, mint kisgyermekkorában. Akkor rácsodálkozva a számára ismeretlen világra, néha ugyan türelmetlenül. Én még tudtam neki válaszolni. Ma már egyre kevésbé fogadja el érveimet, s szeméből kiolvasni vélem József Attila sorait: "... az igazat mondd, ne csak a valódit..."

–Mondd csak anyám, miért jutott válságba ennek az országnak a gazdasága, erkölcs, eszmerendszere? Mit tett az a párt, amelynek huszonhárom éve tagja vagy, hogy a mai ellehetetlenült állapot bekövetkezett? És te mit tettél anyám, mint kommunista, hogy ne nyomorodjon el országunk, és ne váljon Latin-Amerika jelene Magyarország jövőjévé? Miért élünk rettegett, bizonytalan állapotok között, miért fél az egyik párt a másiktól, miért fél a kiszolgáltatott hatalmon levőtől...?

Válaszolnom kellene, érveket felsorakoztatnom. Nem szoríthat sarokba, hiszen képzett marxista oktató vagyok. Vagy mégis?! Mit mondjak, hiszen engem is vádol, könyörtelem!

–Ha csak hallgattál és bólogattál, te akkor is párttag vagy. Tagja a nyolcszáz ezer főt számláló hatalmi szervezetnek, és nincs mentség számodra sem, mert hagyta magad a mindenkor pártvezetőidől befolyásolni, megfélemlíteni, elhallgattatni. A pártodon belüli

egyenlőség is csak demagógia, hisz' feltétl véleményt mondani, bírálni, kezdeményezni. Nem voltak még a magatok választotta szervezetben sem szabadok! Csak azért kellettél, hogy fizess a tagdíjat, növeld a létszámot és meghunyászkodva, jó alattvalóként engedelmeskedj.

A fiam keményen ítél. Fáj, amit mond, de valahol belül igazat kell adnom neki. Azért nem hallgattam mindig! – védekezem. Voltak konfliktusaim, olykor felláztam s nem váltam oportunistává. Győzködöm: a párttagság többsége becsületes, tisztességesen dolgozó, nem korrupt, nem élvez előjogokat, és a vezetőkre sem csak a személyi összefonódás, a hatalommal való visszaélés jellemző. Az MSZMP tagjai és vezetői közül is egyre többen akarják a közéletben az igazi demokrácia megvalósulását.

–Neked azért jobb, mint nekem, anyám! Te legalább hiszel valamiben! De én miben higgyek? Istenben nem, mert nem ismerttetted meg velem, a te elveidet pedig nem fogadom el, mert a legnagyobb rúgásokat éppen az elvtársaidtól kaptad. Anyám, én hitetlen vagyok!

Kijelentése felkavar. Megfosztottuk utódainkat az életnek értelmet adó hittől. Bűnt követünk el ellenük, és ezt kötelességünk nagyon gyorsan orvosolni! Aki ugyanis maga mellett tudhatja az ifjúságot, az győztes lehet az elkövetkező politikai harcokban is.

Papp Tamásné

A színész és a börtön

Nagy Attila, kétszeres Jászai-díjas érdemes művész, a kecskeméti Katona József Színház művészeti vezetője. Mint sokan, ő is belesodródott az 1956-os eseményekbe. Tizenkét év börtönbüntetést kapott, amiből négy és fél esztendő le is ült a váci börtönben.

– Mesélne erről?

– Nem kifejezetten politikai sors az enyém, hanem egy értelmiségi sajátos, furcsa története. Mert '56 Petőfi-körös, romantikus időszakában szívvel-lélekkel egyetértettem mindennel. Az idő tájt Miskolcon éltem. Ott a kirobanó események huszonnégy óra alatt komoly lincseléshez vezettek. Én a lincseléses megoldásokkal nem értettem egyet, tiltakozott ellenük a gondolkodásom. Beválasztottak a Borsod Megyei Munkástanács tagjai közé. Az egyik fegyveres csoport egy éjszaka rám lőtt, mivel a forradalom árulójának tartottak. Amikor véget értek a tragikus napok, illetékes személyek figyelmeztettek: menjek el – szigorú elszámoltatás következik. Mégsem menekültem. Úgy gondoltam, én csak Magyarországon lehetek színész. Amennyiben kibújok a felelősségre vonás alól, akkor mindenki azt hazudik rám, amit kedve tartja. Szembe akartam nézni a következményekkel. Ez egy érdekes meghurcoltatás volt. A legvégén nem azt éreztem, hogy egy politikailag irányított bíróság elítélt szúzi fehérségemben. Inkább azt, hogy az akkori Magyarország juttatott börtönbe.

– Éspedig?

– Abban a pillanatban, hogy letartóztattak, nem akadt ember, aki egyetlen jó szót mondott

Thália után Kecskemét

volna értem. Csak a vádaskodóknak járt a szájuk. Megszóltak az ellenségek, a bosszualók, a barátok pedig elhallgattak. Megrendített, hogy az a közösség, amiben éltem és tevékenykedtem, hagyott olyan piszkos embernek látszani, amilyen talán nincs is. Én az akkori társadalom belső gyávasága, jellemtelensége, és nem a politika áldozatának éreztem magam. Nem tudtam miben megkapaszkodni. Természetesen a bíró helyében én sem tettem volna másképp. Amikor kiszabadultam a börtönből, egy évig a Baranya Megyei Építőipari Vállalatnál dolgoztam. Eleinte szállítóként, majd parketta- és műanyagpadló készítő szakmunkásként. Aztán visszaengedtek a színházhoz. Veszprémbe kezdtem a színészi pályafutásom. Rendkívül hamar kerültem fel a fővárosba. Voltaképpen 1964-től huszonnégy évig a Thália Színház tagja voltam.

– Ennyi idő után azért távozott, mert valamivel nem értett egyet, s azt mondta: köszönöm, ebből nem kérek, vagy...?

– Szó sincs semmi ilyenről. Hosszú éveken át boldoggá tett a siker – rádió, tévé, filmgyár, a színházban főszerepek, évente mintegy 200 pódium fellépés –, s egyben éreztem ennek az irtózatos rohanásnak a sivárságát is. Rádöbentem, sem időm, sem erőm nem marad arra, hogy kamatoztassam azt a szellemi, érzelmi tapasztalatot, ami bennem a hivatásomból

összegyűlt. Észrevettem, hogy nagy szerepeket kapásból formálok meg, a múltamból élek, képtelen vagyok megújulni. S ez bizony azzal a keserűséggel járt, hogy 1980-ban színinfarktusom lett. Már azon törtem a fejem, hogy milyen ravaszkodással lehetnék rokkantnyugdíjas. Mert a tevékenységem nem oda vezetett, ahová törekedtem.

– Abban, hogy a kecskeméti színházat választotta, ott rejtett egyfajta veszély: kevésbé lesz reflektorfényben. Nem kockáztatott túl sokat?

– Nézze, voltaképpen nem kockáztattam semmit. Végül is mit veszítettem? Jövedelmet, reflektorfényt, látszatokat. Viszont megkaptam mindent, ami az elmélyült művészi munkához kell. Három éve eljöttem Budapestről, és nincs körülmény, amire ráfoghatnám a tévedéseimet. Azt valósítom meg, ami az erőmből, felkészültségemből, az agyamból futja. Teljesen önmagam vagyok. Egyébként meggyőződéseim, hogy a színházakban mesterségesen csináljuk a magunk nehézségeit: hozzá nem értéssel, rossz szempontokkal, szakmai féltékenységekkel, igazságtalanságokkal... Ahhoz, hogy ezt bebizonyítsam, kitűnő lehetőség, hogy én vagyok a művészeti vezető. Lendvai Ferenc nyugdíjba megy. Nagy esélyem van rá, hogy igazgató leszek. Így az elkövetkező éveket majd arra használhatom fel, hogy e megmozdult huszadik század színvonalához méltó belső színházi formát hozzak létre.

Fehér Ferenc

Szemérmetlen szobrok

Minden településnek olyan köztéri szobrai, emlékművei vannak, amelyeneket kapott, csináltatott, megérdemelt – vagy amilyenekkel büntetik a jámbor szemlélőket. A szobroknak persze mindegy. Ott állnak szemérmetlenül, elfoglalva a levegő egy-egy darabkáját, néha ösztörik, ledöntik, beolvasztják, elássák őket, vagy egyszerűen el sem készíti a szobrász. Szeretjük vagy nem szeretjük az eléink bukkanó szobrokat?

Ezúttal nézzük meg a szolnoki Hetényi Géza kórház bejáratától balra felállított szobrot. Egy hatalmas izomzatú férfi jobb kezével fogja egy hozzá képest aprócska kígyó torkát, bal öklével pedig lesújtani készül. (A férfi tehát föltehetőleg balkezes.) Az alkotást – amelyet Szomor jegyzett '54-ben – nem érdemes körüljárni, csak egy nézete van. A kórház parkjának kertésze

megsejthette, hogy valami nem stimmel ezzel a szoborral, mert alaposan körülültette fákkal, bokrokkal, amelyek jótékony takarást biztosítanak.

Ne feledjük: Szolnok megye legnagyobb egészségügyi intézménye kapujában látható a kígyóölő.

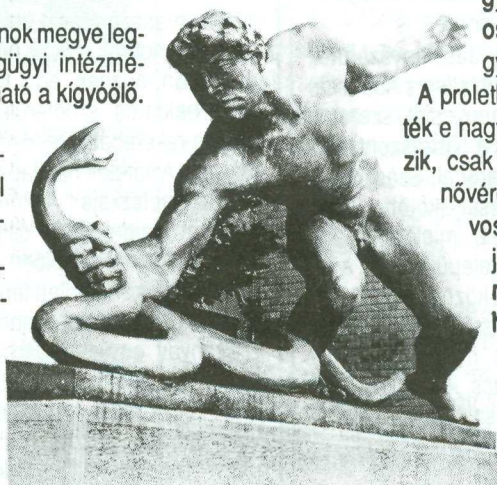
A kígyó a mitológiában hol a jó, hol a rossz megtestesítője, bizonyos esetekben segítő, máskor kifejezetten ártalmas hatású. A Mitológiai enciklopédia szerint a kígyó a

bölcsesség görög istennőjének, Athénének az egyik jelvénye, s a kígyó a bölcsesség szimbóluma más népeknél is. Ez utóbbi mondattal egész közel kígyózzhatunk Szomor szomorú szobrának pontosabb megítéléséhez. Kórház, gyógyszerár, gyógyszergyár: e helyeken bizony

nem bánhatnak így a gyógyítás istenének, Aszklepiosznak elválaszthatatlan kígyójával.

A proletkult korszakában készítették e nagy monstrumot. S azóta nézik, csak nézik betegek, látogatók, nővérek, mentősök, műtősök, orvosok, főorvosok. A jóég tudja: amiket olvasni, hallani mostanában a Hetényi kórház vezetésének házatájáról... Lehet, hogy mégis csak jó helyen van ez a szobor?

Vágner Szabó János

Alakuló ülés után ✓

Hol vagytok, szociáldemokraták?

Fél füllel hallottam a múltkoriban, hogy Szolnok megye azon kevés régiók közé tartozott a két világháború között, s az 1945-öt követő egy-két esztendőben, ahol a szociáldemokrata mozgalomnak fölöttébb nagy hagyományai voltak. Ahírt hihetőnek véltem (jóllehet nem vagyok szolnoki születésű, és főleg: nem éltem még a boldog koalíciós időkben) már csak azért is, mert a szociáldemokrata mozgalom országosan is nagy táborot tudhatott maga mögött. Egy ideig. Hogy mára mi lett ebből a hajdan dicsőséges munkáspártból, jól tudjuk. Semmi. Története, sorsa már az MDP 1948 júniusi létrejötte után megpecsételődött. Utolérte ama végzet, amely minden ringben lévő pártot leterített, szétkergetett, eltüntetett. A kommunisták ugyanis nem tűrtek meg maguk között senkit, aki a való világról, a fejlődésről, a gazdasági haladásról másként gondolkodott.

Azt gondolná az ember, hogy a bekebelezett MSZDP egykori tagjainak csupán bizonyos hányada volt hajlandó beállni a sorba, s egy követ fújni a kommunistákkal. Ki tapasztalatból, ki a krónikákból tudja: sokan átvedlettek. Talán kényszerből, talán meggyőződésből. Egy idő

után kevesen maradtak igazi tagok. Vagy ha maradtak is, gondosan titkolták mozgalmi múltjukat. Mert féltek. Olyan időket éltünk ugyanis, amikor nem tehettek mást. A félelem jogát nem lehetett elvitatni senkitől.

Napjainkban újra toborzót tart az MSZDP. Az elmúlt hét elején ott voltam szolnoki alakuló ülésükön. Mit mondjak! Hogy mennyire hatott a magunk mögött hagyott négy évtized politikai, lelki terrorja, most teljességében kiviláglott. Mindösszesen kilencen hallgattuk a párt szimpatikus, európainak mondható programját. Ketten újságírók, hárman a Kisgazdapártból mint érdeklődők, ketten megfigyelők (talán szimpatizánsok), valamint a szervező és felelőse.

És vajon hol voltak a szociáldemokraták?

J.J.

A pénzügy-miniszter reggelije

Éppen csak befejeződött a délutáni rövid, ország-házi sajtótájékoztató, s az új pénzügyminiszter – dr. Békesi László – máris igyekezett frissen megszavazott társaival együtt vissza az ülésterembe. Minden perc kiszámított, ebben a sodrásban nincs idő megállni. Vagy mégis?

– Miniszter úr! Ön Pest megye kisebb településeiben kezdte pályáját, akkoriban aligha gondolt a miniszteri bársonyszékre. Az albertirsai kishivatalnoktól ez igen messze esett. Mit reggelizett akkoriban?

– Zsíros kenyeret.

– Németh Miklós új kormányának tagja lett. De ezt reggel még nem tudhatta. Ma mit reggelizett?

– Semmit a világon!

– Miniszter úr, holnap mit reggelizik?

– Alighanem egy kis tejet.

– Komolyabbra fordítva a szót, Ön is megtartja azt a régi gyakorlatot, hogy különös erővel támogatja azt a vidéket, amely kedves? Magyarul: több pénz jut az Ön személyes közbenjárására Dél-Pest megyének, az ottani településeknek?

– Erről szó sem lehet. A költségvetés elosztása nem lehet senkinek magánügye, ebben személyes érdekek-érzések nem érvényesülhetnek. Garantálom, hogy nem is fognak.

Születni tudni kell!

Az alábbi idézet a Jelentkezési lap felsőoktatási intézménybe pályázók részére című broszúra B lapjának második oldalán, a 12. pontban olvasható. Eddig úgy juthat el a kitöltésben a leendő felvételiző, hogy személyi adatok és iskolai eredmények sorát kell papírra vetnie. Az idézet: "Szüleim vagy saját kitüntetésem: a Magyar Szabadság Érdemrend (1.) a Munkás Paraszt Hatalomért Emlékérem (2.) a Szocia-

lista Hazáért Érdemrend (3.). Szüleim: a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetsége azon tagjai, akik fegyveres harcokban vettek részt (4.), a munkásmozgalom mártírjai (5.), a Magyar Népköztársaság fegyveres testületeinek hősi halottai (6.), nemzeti gondozottak (7.)."

Tessék mondani: a felvételin kérdezni is fognak?

L.M.L.

Heten válnak

A Szolnok Megyei Tanács végrehajtó bizottsága május 23-án tárgyalta a megyebeli közös tanácsú települések válásáról szóló előterjesztést. A hét önállóságra vágyakozó kistélepülés ügye támogató javaslattal került a testület elé, s lapunk megjelenésekor már ismerjük a döntést is.

Jászfelsőszentgyörgy Jászfényszaruól, Vezseny Tiszajenőtől, Tiszaderzs Abádszalóktól, Kuncsorba Örményestől szeretne válni, Tomajmonostora a Tiszaszentimrével, Tiszagyenda a Tiszaróffal, Szászberek pedig a Zagyarékkal kötött kényszerházasságát szeretné mielőbb maga mögött tudni. Ezeken a településeken a falugyűlés már döntött, s a közös tanács is állást foglalt a szétválásról. Továbbra is együtt marad Szolnok megyében négy nagyközségi közös tanács, két községi közös tanács, valamint a sajátos Jászapáti-Jászivány város-község együttes.

Ahol hiányzik Brezsnyev

Nem messze Moszkvától a szovjet rendőrök most is olyan szigorúan őriznek egy több ezer hektáros erdőterületet, mintha rakétabázis rejtené a mélyén. A fiatalok napilapja, a Komszomolszkaja Pravda azonban nemrégiben csipős hangú satirikus cikkben felfedte, hogy az elkerített terület valójában a néhai Leonyid Brezsnyev egyik magán vadászterülete volt.

Kik lakják most, hat évvel a volt szovjet vezető halála után? Disznók, állítja Borisz Utyehin újságíró, több száz

vaddisznó, amelyek vadászok és felügyelők híján elszaporodva, szabadon kószálnak és dézsmálják a környező kukoricaföldeket. "Nemcsak a termést teszik tönkre – panaszkodik egy közeli gazdaság dolgozója – hanem lassan az idegeinket is."

Bresznyev idejében a vadkanoknak sokkal keményebb életük volt. Utyehin szerint az egykori főtitkár utolsó éveinek bénító betegsége sem akadályozta meg a vadászgatásban. A disznókat egy kukoricával felszórt tisztásra terel-

ték, egy speciálisan épített torony alá. Odafönt Brezsnyev és kísérete 8–10 méter távolságból durrogatott közéjük. Nem lehetett nagy sportteljesítmény, de segítségével a disznók számát a kívánt alácsont, a kukoricatermést pedig magas szinten lehetett tartani.

Íme, egy olyan vonása a "pangás éveinek", amelyet a környéken élő parasztok visszakívánnak.

(A Newsweek április 17-i számából fordította Szacsúri László)

Őszentsége látogatásakor Boldoggá avatják a mártírt?

Gyula városa látta vendégül a hónap elején a második világháborúban mártírhaltalt halt püspök tiszteletére rendezett emlékülés résztvevőit. Pozsgay állam-miniszter a bajor pártküldöttség látogatása miatt nem tudott a békési városba utazni, ott volt viszont a mostanában létező megingatott Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, Sarkadi Nagy Barna. Mint a kisújszállási Hegedűs Endre leveleiből kiderül, az ünnepségsorozat eseményei végig zavartalanul és felszabadult, emelkedett hangulatban követték egymást. Május hatodikán az emléktábla avatásánál a rendőrség közreműködött, a forgalmat a szükséges fél órára elterelték. A városi tanács dísztermé-

ben – a mártír portréja, a koronás címer és a kereszt alatt – a megjelent egyházi méltóságok bejelentették, hogy megindítják a néhai püspök boldoggá avatásának eljárását. Szándékuk szerint Őszentsége II. János Pál pápa két esztendő múlva esedékes magyarországi látogatása alkalmával szentté avathatná Apor Vilmost. Ebben az esetben a magyarságnak is lenne huszadik századi szentje, Európában másodikként. (Az első Maximilian Kolbe lengyel pap, aki tudatosan vállalta a személycserét egy gázkamrára kárhóztatott, többgyermekes zsidó apával. Az apa ma is él.)

Az ünnepségsorozaton megközelítőleg hatszázan vettek részt.

Báró Apor Vilmos (1892–1945)

A második világháború vége felé Apor Vilmos apró ajándékokat, emléktárgyakat kapott a védelme alá húzódtott kibombázott menekültektől. A tárgyak egyike – kis vörösréz dombormű – a Jó Pásztor jelenetét ábrázolta. Főliratként ennyi állt rajta: Mert nem engedte, hogy egy is elveszzen közülünk... Ennél hitelesebben és találékosabban aligha lehetne összefoglalni a mártír püspök életét.

Életét a híveiért áldozta föl a korábban két évtizeden át Gyulán működő, majd a háború második évében győri püspökké szentelt egyházi személyiség. (A háború alatt határozottan szembeszállt a szeretet, az európai keresztény értékrendet tagadó sötét erővel. A deportálások megkezdése után cselekvően az üldözöttek védelmére kelt. Bűjtatta a menekülteket, hamis papírokkal látta el őket.)

Győr ostroma idején háromszázán húzódtak meg a püspöki rezidencia biztonságosnak vélt falai között. A harcok elcsitulása után a püspök az oltalma alá vetettek védelmet kért a szovjet parancsnokságtól. Ennek ellenére egymást követették a kisebb–nagyobb atrocitások.

Nagypéntek délutánján részeg szovjet katonák nyomultak be az óvóhelyre, és fiatal nőket követeltek munkára. Apor Vil-

mos tiltakozott. A katonákat vezető tiszt és a püspök között heves szóváltás alakult ki. A türelmét veszített fiatal kapitány fegyveréhez nyúlt, és több lövéssel megsebesítette a híveit védelmező főpapot.

Apor Vilmos, amikor az operáció után értesült arról, hogy áldozatának köszönhetően a leányokat és a fiatalasszonyokat nem érte bántódás, annyit mondott: Megérte...

Húsvét hétfőjének hajnalán belehalt sérüléseibe.

Igazság

A szó veszélyes fegyver. A szó lándzsa, amellyel hátra döfhetnek, de a szó lobogó is, amelyre tiszta szélben fölnehezünk. A szó utat is mutathat, de tévutakra is kormányozhat vele a sanda szándék.

Kicsi gyerekkorom óta morzsolgatom, hogy a fősza-badulás (a szovjet tankönyvek szerint – joggal – megszállás) óta a Magyar Dolgozók Pártja, majd a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével fölépítették az országot. Ezt az országot. Kicsi gyerekkoromban a szavak még azt jelentették, amit jelenteniük kellett. Nem volt két–háromféle jelentésük. Ha azt mondták, hogy a párt vezetésével épült föl az ország, az akkor úgy is van.

Csak hát a gyerekkor már jócskán mögöttem van. Ma már tudom, hogy mit jelentenek a szavak a párt nevében. Hogy mennyire magyar... Hogy kinek szocialista... S hogy mennyire munkás... Ma már tudom, hogy egy–egy szónok nem föltétlenül az igazságot eregeti hallgatói felé az ünnepi emelvényről. Nem. A szónokok sokszor csak a hangjukért beszélnek. Mások viszont nagyonis tudják, miért lépnek arra az emelvényre. Játszanak a szavakkal, játszanak a hallgatókkal.

Örülök, hogy mostanában nem hajtanak ki tömeggyűlésekre. Örülök, hogy világosabb, érthetőbb mondatok is lehömpölyögnek már az emelvényről. Csak egyet nem mondott még ki világosan egyetlen szónok sem. A tényt, hogy ezt az országot muszáj volt fölépíteni. A második világháború szörnyűségeinek végeztével egyszerűen nem maradt más választása a Duna–Tisza táján élő emberek, mint-hogy a romokat eltakarítsa, a halottakat elföldelje, a lélek és a test sebeit gyógyítsa. Mindegy volt, ki mit akar. A muszáj döntött a tennivalók felől. A szülők és a nagyszülők a történelmi parancsot nem kerülhették meg: az országot föl kell építeni. Mindenáron! A helyet, ahol éltek, a szülőföldet az embertelenség pusztításai után emberivé kellett tenni. Ennek azonban semmi köze nem volt az ideológiához. Független volt az MDP–től, az MSZMP–től! Nem vitatható, hogy ennek a pártnak – lévén övé a kitiport vezető szerep – nem kevés része volt az irányításban. De hát kimás irányíthatott volna, amikor minden más lehetséges pártot el-takarított az útból...?

A szavak. Gondoljuk csak meg, hogy az újjáépítés heroikus szövegei mellett kaphatott-e hangot a jóvátételi munkákra a Szovjetunióba hurcoltak panasza? Évtizedeken át szótlanul álltunk a koncepciók perke előtt. Ahogyan némaságba burkolták az '56 utáni megtorlásokat. A hangoztatott, de sohasem törvényesített tisztességtelenségeit a párt formálta hatalomnak hány és hány esztendőn át fődte csönd? Micsoda hallgatásban maradt a Nagy Emberek ostobasága, hatalmaskodása, gyarapodása? Micsoda beszédes szótlanosság a sokáig kimondatlan államadósság, amely puhítja a jelent, de sziklakeményné teszi gyerekeink jövőjét...

A szó veszélyes fegyver. Kivált, ha hamisságok védelmére használják. Ma már tudjuk, hogy az országépítés mindannyiunké. Ki is mondjuk. Talán meg is értjük. És talán megint eljött az az idő, amikor a szavak önmagukat jelentik, nem facsarja ki lényegüket semmiféle politikai sandaság. Úgy legyen!

Van egy kedvező ajánlatunk !

Szeretnénk sügni...

ASY- 16 UNIX alapú szupermikro számítógép

- 4 Mbyte RAM
- 120 Mbyte winchester
- 3 db monochrom GRC terminál
- 3 db munkaállomás, terminállal és mátrixnyomtatóval felszerelve
- lézernyomtató
- UNIX operációs rendszer és fejlesztői környezet

Ára: 1 989 000 Ft

IBM AT kompatibilis számítógépek

- 1 Mbyte RAM
- 40 Mbyte winchester
- monochrom monitor
- billentyűzet magyar betűkészlettel
- 1.2 Mbyte floppy

Ára: 220 000 Ft

IBM AT kompatibilis számítógép

- 512 Kbyte RAM
- 360 Kbyte floppy
- monochrom monitor

Ára: 139 500 Ft

IBM XT kompatibilis számítógép

- 640 Kbyte RAM
- 1.2 Mbyte floppy
- színes monitor
- 40 Mbyte winchester

Ára: 170 000 Ft

Újdonságaink:

- A4-es lézernyomtató	399 000 Ft
- VT B-300 sornyomtató	480 000 Ft
- dBASE- IV adatbáziskezelő rendszer	99 000 Ft

Vállalunk:

- elektronikai szerelést
- elektronikai bemérést
- billentyűzet gyártást
- szoftver fejlesztést
- komplex kivitelezést

Részletes információ:

ASY ELEKTRONIKA Kereskedelmi Iroda
1061 Budapest, Liszt F. tér 10. IV. em. 2/b. Tel.: 415-166
vagy

BÉKE Mgtsz Ipari Főgazat
5000 Szolnok, Landler J. u. 31/a. Tel.: (56) 30-401

ASY
ELEKTRONIKA

A Szolnoki Ingatlankezelő Vállalat faipari részlege 18.életévet betöltött, 8 általánost végzett,

betanított segédmunkásokat keres többműszakos munkavégzésre.

Kiemelt bérezés!

Jelentkezni lehet:
a vállalat Thökölly úti telephelyén a faipari részlegvezetőnél (Thökölly út 82.sz.)

Megrendelőlap

Megrendelem a "maholnap" című független hetilapot.....példányban.

Kérem az alábbi címre kézbesítsék:

Nevem:

Címem:

Az előfizetés díja egy hónapra 100 forint

Ezt a megrendelőlapot adja le a helyi postahivatalban vagy küldje el oda.

Aláírás

Megrendelhető a helybéli postahivatalokban és a kézbesítőknél. A Pest megyeiek a szerkesztőségbe küldjék az előfizetési cédulát! Az előfizetők negyedévenként egy lapot ingyen vehetnek kézbe!

Fizessen elő a "maholnap" -

A RÁDIÓ MŰSORA MÁJUS 29-TŐL

Hétfő

Kossuth

8.20: Nyugdíjasok műsora. - 9.00: A hét zeneműve. - 9.30: A hét költője: Puskin. - 9.42: Ki Kopog? - 10.05: Nyitnikék. - 10.35: Népdalok. - 11.00: Bogdán István írása a szabókról. - 11.20: Kodály: Molnár Anna. - 11.29: Heptameron. Jelenetek Navarrai Margit elbeszélésűjteményéből. - 12.00: Dli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.40: Rólunk van szó! - 12.45: Csigavész. Trebitsch Péter műsora. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.10: Eutanázia. Palotai Boris novellája. - 14.30: A Sebő együttes felvételeiből. - 15.00: Szépirodalmi Figyelő. - 15.30: Kóruspódium. - 15.56: Radioton korongokról. - 16.00: Hírmagazin. - 16.10: Hangoló. - 17.00: Eco-mix. - 17.30: Beszélgetésünk zenéről. - 17.51: Engesztelő levél. Devecseri Gábor verse. - 18.00: Nóták. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: A gazdaságpolitikai rovat műsora. - 19.45: Hegedűvirtuózok. - 20.00: Operettparádé. - 21.20: Amiről a világ vitatkozik. 21.50: Gong. - 22.00: Hírvilág. 22.30: Archivumok mélyéről.

Petőfi

8.05: Nótacsokor. - 8.50: Délelőtti torna. - 9.05-12.00: Napközben.

Kedd

Kossuth

8.20: Társalgó. - 9.15: A fonótól a táncházig. - 9.35: Dinnyebefőtt. Karácsonyi Benő novellája. - 10.05: Kapcsoljuk a szolnoki stúdiót. Gazdálkodók kórház Cegléden. Riporter: Pálréti Ágoston. - 10.25: Három Vivaldi-concerto. - 10.55: Fúvószené. - 11.26: Heptameron. Jelenetek Navaray Margit elbeszélésűjteményéből. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.45: Intermikrofon. Zenés szomszédolás. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.10: Magyarán szólva. - 14.25: Orvosi tanácsok. - 14.30: Dzsesszmelódiák. - 15.00: Eseti orvos - dokumentumjáték. - 15.21: Magyar nóták. - 15.40: Poggyász. - 16.00: Hírmagazin. - 16.10: Énekő Ifjúság. - 16.20: Kérhetek valamit? A Gyermekrádió kívánságműsora. - 17.00: Neked sem mindegy. Tudsz-e veszíteni? - 17.30: Indulók. 17.45: A Szabó család. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.25: Könyvjutalások (X) - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: Egy boldog nő. Ember Mária regé-

12.10: Fúvószené. - 12.25: Kis magyar néprajz. - 12.30: Népzene. - 13.05: Slágermúzeum. - 14.00: Kettőtől ötig... - 17.05: Kölyökrádió. - 17.30: Ötödik sebesség. 18.30: Daráló. - 19.05: Sportvilág. - 19.30: Népdalok. - 20.00: Tip-top parádé. - 20.30: Világablak. - 21.05: Oxygénia. - 22.05: Roccúság. - 23.10: Sporthírek. - 23.15-0.14: Alba Regia Videoton Interjazz Fesztivál.

Bartók

9.06: A Budapesti Tavasz Fesztivál hangversenyeiből. - 9.46: Yehudi Menuhin vezénnyel. - 10.45: Itzhak Perlman hegedül. Samuel Sanders zongorázik. - 11.20: Operaáriák. - 13.05: Klátó. - 13.50: Fúvószené. - 14.12: A Columbia Szimfonikus Zenekar játszik. - 15.17: Kamarazene. - 16.00: Medveczky Ádám vezénnyel. - 16.41: Vivaldi: Az olimpia. Melodráma. - 19.05: Világhírű gitárművészek felvételeiből. - 19.30: A hét zeneműve. Honegger: IV. szimfónia. - 20.00: A Bécsi Szimfonikus Zenekar hangversenye. - 21.18: Nagy mesterek kamarazenejéből. - 22.00: Operaáriák. - 22.34: A barokk koncert. Alejo Carpentier regényének rádióváltozata.

nye. - 20.14: Operáriák. - 20.30: Új szociológiai irányzatok a SZU-ban. - 21.00: Népzene. - 21.45: Hajsza György Beszélgetés Szilárd Leóról. - 22.00: Hírvilág. 22.30: Kamarazene. - 23.30: Zenekari muzsika.

Petőfi

8.05: Huszka Jenő daljátékai. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.10: Nóták. - 13.05: Popzene sztereóban. - 14.00: Szórakoztató irodalmi magazin. - 15.05: Szabó Teréz zongorázik. - 15.20: Könyvről-könyvért. - 15.30-17.30: Csúcsforgalom. - 17.30: Esélyekről, lehetőségekről fiataloknak. - 18.30: Jack Payne zenekarának felvételeiből. - 19.05: Sport. - 19.10: Fiataloknak! - 20.40: Szerződések. Slavomir Mrozek drámája. - 23.10: Sporthírek. - 23.14-0.14: Sikerlemez CD-n.

Állandó műsorszámok

Kossuth rádió: (hétköznap) 4.30-7.59: Reggeli zenés műsor. Közben: 5.40: Falurádió. - 5.55 és 6.55 Közlekedési tudnivalók. - 7.25: Körzeti időjárás. Kb. 8.15: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.15-kor) 0.25: Himnusz, műsorzárás. - Vasárnap 5.00-7.17: Előttünk a vasárnap. Petőfi rádió: 4.30-7.59: Reggeli zenés műsor, benne félóránként hírek. 5.55: Torna. 6.05-7.30: Reggeli csúcs (péntekig). 7.35: Körzeti időjárás. 7.55: Műsorismertetés. 24.00-4.30: Éjfél-től hajnalig. Bartók: (hétköznap) 6.00-9.03 Muzsikáló reggel (Hírek, komoly zene, időjárás, lapszemle) Vasárnap: 6.00-8.00: Népszerű muzsika korán kelőknek (Hírek, időjárás, útközben) Hírek, időjárás-jelentés: Kossuth: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 18.30, 22.00-24.00. Vasárnap: 5.00, 6.00, 7.00, majd 8.00-tól ua., mint hétköznap. Petőfi: 4.30-tól 8.00-ig félóránként, majd 9.00-tól 3.00-ig kétóránként. Vasárnap: 7.00, 8.00, majd utána ua., mint hétköznap. Bartók: 9.00, 13.00, 19.00-23.30. Szombat és vasárnap: 8.00, 13.00, 19.00, és 23.30.

Bartók

9.08: Ravel: Daphnis és Chloé - balett. - 10.01: Szopránáriák. 10.25: Zengjen a muzsika. - 10.55: Gregorián dallamok. - 11.13: Londoni Fortepiano trió hangversenye. - 12.34: Lalo: Spanyol szimfónia. - 13.05: Hétköznapi történet. Tar Sándor hangjátéka. - 13.45: Népzenei rádióhíd. - 15.25: Telemann: D-dúr szvit. - 15.39: Runstein: A démon. Háromfelvonásos opera. -

közben: 17.30: Poggyász. - 17.49: Az operaközvetítés folytatása. - 18.30: az MR német nyelvű műsora. - 19.35: X. Európa Cantat - Pécs, 1988. XXX/22. rész. - 20.12: Külföldi tudósoké a szó. - 20.27: Perényi Miklós gondolkodást. - 21.08: Vladimir Askenazi zongorázik és vezénnyel. - 22.31: Top-les. - 23.00: Beszélgetés Szerdahelyi István Lukács György kötetéről.

Szerda

Kossuth

8.20: Gazdasági magazin. - 8.50: Táncházi muzsika. 9.20: Gyöngy Pál szerzeményeiből. - 9.45: Mellény-zseb. - 10.05: Ne okoskodj, Pistai Mikszáth Kálmán regénye. - 11.01: A kamarazene kedvelőinek. - 12.00: Dél Krónika. - 12.45: Törvénykönyv. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.10: A magyar nyelv századai. - 14.25: Operaságerek. - 15.00: A Népzenei Hangos Újság melléklete. - 16.00: Hírmagazin. - 16.10: Dalposta. - 16.20: Miska bácsi levelesládája. - 17.00: Erre szerződtem. Sugár Ágnes riportja. - 17.25: Ipargazdák. - 17.30: Slágerfilmek-filmslágerek. 18.02: Újraolvastva. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.25: Könyvjutalások /X/ - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: Kátyázó asszonyok. Hunyady Sándor színjátéka. - 20.05: Kovács Apollónia felvételeiből. - 20.30: A külföldi rovat műsora. - 21.00: Örökzöld dallamok. - 21.50: Gong. - 22.00: Hírvilág. - 22.30: Az egészség világa - a világ egészsége. - 22.45: Operaest. - 23.35: Dvorzsaák: d-moll szerenád.

Petőfi

8.05: Idősebbek hullámhosszán. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.10: Fúvós

indulók. - 12.25: Útikalauz üdülőeknek. - 12.30: Népzene. - 13.05: A tegnapi slágereiből. - 14.00: Betűtenger. - 15.05: Zenerulett. - 17.05: Kölyökrádió. - 17.30: Ötödik sebesség. - 18.30: Garázs. - 19.05: Sport. - 19.13: Fényes Szabolcs műveiből. 21.05: Tanakodó. - 22.00: Tessék választani! - II/1. - 23.10: Sporthírek. - 23.15: A dzsessz története.

Bartók

9.08: Romantikus kamarazene. - 9.45: Zenekari muzsika. - 11.0: Pillanatkép. - 11.10: Carl Orff: Carmina Burana. - 11.50: Anyegin. - 13.05: Tudományos magazin. - 13.35: Operaházi portrék. - 14.07: Kórusmuzsika. - 14.25: Magnóskok, figyelem! - 15.05: Századunk zenéjéből. - 15.58: Romantikus operákból. - 17.00: Fafúvósok hangversenye. - kb. 18.05: Madrigálok. - 18.30: Az MR szlovák nyelvű műsora. - 19.05: Diáklélőra. 19.35: Balettzene operákból. - 20.00: /ÉLŐ/ - kb. 20.45: Költő és közössége. Beszélgetés Horgas Bélával. - kb. 21.05: A hangversenyközvetítés folytatása. - kb. 21.50: Csebalómuzsika. - 22.05: Kódexek zenéje - XV/1. rész. - 22.45: Torokkvizs. Paskándi Géza hangjátéka. - 23.15: Népek zenéjéből.

A RÁDIÓ MŰSORA JÚNIUS 4-IG

Csütörtök

Kossuth

8.20: Peres, poros iratok. – 8.30: A világ legrosszabb lemezei – II/2. – 9.13: Muzsikának szép a hangja XXIV/5. – 9.30: A külpolitikai rovat műsora. – 10.05: Vándormotívumok az irodalomban: a reggel. – 10.35: Labirintus. – 10.50: Nóták. 11.24: A parázna faké. Franco Sarchetti novellái. – 12.00: Déli Krónika. – 12.30: Ki nyer ma? – 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. Szerkesztő: Kósa Judit. – 13.00: Klasszikusok délidőben. – 14.10: Válás után. Szomorj Dezső novellája. – 14.25: Zenei Tükör. – 15.00: Szórol szóra. – 16.00: Hírmagazin. – 16.10: Muzsika gyerekeknek. – 16.20: Vedd át a dalt! – 17.00: operarészletek. – 17.25: Ipargazdák. – 17.30: Beszélgetünk zenéről. – 17.50: Fúvós művek. – 18.00: Kritikusok fóruma. – 18.15: Hol volt, hol nem volt... 18.30: Esti Magazin. – 19.15: Lottósorsolás! – 19.23: Egyesület. Gácsi Sándor összeállítása. – 20.00: Népdalfeldolgozások. – 20.25: Fejlődéstanulmány. – 20.55: Turgenyev és a muzsika. – 21.45: Hajszaágyokerek. – 22.00: Hírvilág. – 22.30: Régi híres. énekesek műsorából. 22.50: Minden-napi dogmáink. – 23.00: Nagy mesterek – világhírű előadóművészek.

Petőfi

8.05: Népdalok. – 8.20: A Szabó család. – 8.50: Külpolitikai figyelő.

– 9.05–12.00: Napközben. – 12.10: Fúvószené. – 12.25: Utikalaud üdülőknek. – 12.30: Énekeltem én: Tóth Gáborné. – 12.47: Archivumunkból. – 13.05: Nosztalgiahulám. – 14.00: Jelölő. – 14.30: Foglalkozása: Újságíró. – 15.05: Néhány perc tudomány. – 15.45: Törvénykönyv. – 16.00: Játék – tízezer forintért. – 17.05: Fecsegő Recsegő. – 17.30: Gordiusz. – 18.30: Slágerlista. – 19.05: Sport. – 19.10: Nótakedvelőknek. – 20.10: A Poptarisznya dalából. – 21.05: A Kattogó Kabaré különkiadása. – 22.03: San Remo 1989. – 23.10: Sport hírek. – 23.15–0.14: Tom Waits nagylemezei XIV/9.

Bartók

9.08: Kamarazene. – 9.58: Goldmark: a-moll hegedűverseny. – 11.05: Pillanatkép. – 11.10: Magyarán szólva. – 11.25: A Budapesti Tavasz Fesztivál hangversenyeiből. – 12.04: Weber: Abu Hasszán. Egyfelvonásos opera. – 13.05: Igaz történet. Montesquieu regénye. – 13.55: Luzerni Fesztivál 1988. VI/2. – 15.08: Pophullám. – 15.50: Az MHV díjnyertes lemezei. – 17.00: Nyitnikék. – 17.30: Oratóriumok – XXI/14. – 17.59: Brahms: C-dúr trió. – 18.30: Az MR román nyelvű műsora. – 19.05: Rádióhangversenyekről. – 19.35: Operakórusok. – 20.00: Fialatok a seregben. – 20.30: Újlemezeinkből. – 22.00: Napjaink zenéje.

Péntek

Kossuth

8.50: Nóták. – 9.25: Az MRT gyermekkórusa énekel. – 9.40: Cseng, bong a nóta. – 10.05: Puskin versei. – 10.10: Az OIRT-rádiók műsoraiból. – 11.10: Magyar Írás. – 12.00: Déli Krónika. – 12.30: Ki nyer ma – Bonyhádon. – 12.45: A Föld, amelyen élünk. – 13.00: Klasszikusok délidőben. – 14.10: A belpolitikai rovat műsora. – 15.00: Az MR körzeti stúdiójának műsorai. – 15.30: Hagyományápolók. – 16.00: Hírmagazin. – 16.10: Üdvözlét az olvasónak – III/1. – 17.00: Utközöponok. – 17.25: Ipargazdák. – 17.30: A szülőföld muzsikája. – 18.15: Hol volt, hol nem volt... – 18.30: Esti Magazin. – 19.15: Ifjúság '89. – 20.15: Igen, én hiszem... III/1. – 21.05: Kilátó. – 21.50: Gong. – 22.00: Hírvilág. – 22.30: Méreg.

Petőfi

8.05: Slágermúzeum. – 8.50: Külpolitikai figyelő. – 9.05–12.00: Napközben. – 12.10: Népi muzsika. – 12.25: Édes anyanyelvünk.

12.30: Népzene. – 13.05: Pophullám. – 14.00: Péntektől – péntekig. – 17.05: Kölyökrádió. – 17.30: Ötödik sebesség. – 18.30: Garázs. – 19.05: Csak fiataloknak! – 20.00: Nyelvtanulás – heverőn. – 20.10: Operettkedvelőknek. – 21.05: Rólunk van szó! – 21.10: Bemutatjuk a Klan együttest. – 21.30: Cigányfélóra. – 22.00: Koncz Zsuzsa és a Fonográf együttes felvételei. – 23.10: Sport hírek. – 23.15–0.14: Rock legendák.

Bartók

9.08: Zenekari muzsika. – 10.10: Csak fiataloknak! – 11.05: Puskin versei. – 11.27: Fúvós zené. – 11.48: Karinthiai Nyár 1988. – XI/7. – 13.05: Hallgassuk újral. – 14.05: Magyar zeneszerzők. – 14.53: Rossini: Tell Vimos. 16.15: Újraolvastva. – 16.25: Az opera folytatása. – 19.05: Angol társalgás. – 19.20: Népzene. – 19.35: Az Amadinda üdögyűttes hangversenye. – 20.20: Stefan, az ősszörzárú. – 20.40: A hangverseny folytatása. – 21.40: Romantikus dallamok. – 22.05: Beethoven: Missa solemnis

Szombat

Kossuth

8.30: Családi tükör. – 9.05: Népi muzsika. – 10.05: Ismét – a javából. – 12.00: Déli krónika. – 12.30: Aratási előkészület. – 13.00: Klasszikusok délidőben. – 13.49: Énekeljük együtt! – 14.10: Ipargazdák. – 14.20: Mindennapi irodalmunk. – 14.50: Fúvószené. – 15.00: A világlíra gyöngyszemei. – 15.10: Új Zenei Újság. – 16.00: 168 óra. – 18.00: Népzene. – 18.15: Hol volt, hol nem volt... – 18.40: Sport hírek. – 18.50: Szemle. – 19.15: Műsorajánlat. – 19.20: Dokumentumműsor egy borneoi falu életéről. – 20.01: Hans Hotter dalfelvételeiből. – 20.30: Töltsön egy órát kedvenceivel. – 21.30: Lehár Ferenc saját műveit vezényli. – 21.45: Hajszaágyokerek. – 22.10: Sport híradó. – 22.25: Európa hangversenytermeiből. – 23.49: Wilbye madrigálok.

Petőfi

Francia nap
8.05: Miért Párizsban? – 8.10: Szonzonparádé. 1. – 78.15: Az Ifjúsági Rádió körkérdései Párizsban. – 8.50: Külpolitikai figyelő. – 9.05: Egy délelőtt – Párizsban. – 12.00:

Hangverseny. – 13.10: A Bastille-tól a Conciergerie-ig. – 13.30: Az ezerarcú francia nő. – 14.00: Hamis és igaz memoárok. – 14.30: Franciaországot ajánljuk! – 17.05: Szajna-parti beszélgetések. – 2. rész. – 17.30: Ujrakezdjük a történelmet... – 18.00: A forradalom dalai alulnézetből. – 18.30: Kerekasztal egy kerekasztalról. – 18.45: Könyvzene Párizsból. – 19.05: Házigazda: a párizsi Magyar Intézet. – 21.05: Egy rádiós naplóból. – 22.00: Párizsi esték.

Bartók

8.19: Daniel Chorzempa orgonál. – 9.00: Opera áriák. – 9.30: Tiszán innen – Dunán túl. – 10.30: Hangfelvételek felsőfokon. – 12.05: Slágerlista. – 12.35: Dzsesszhangverseny. – 13.5: Kívánságműsor szombaton. – 14.05: Mascagni operáiból. – 14.49: Puskin versei. – 15.00: Lemezbörze helyett. – 15.55: Hegedű és zongora hangverseny. – 17.26: Operaáriák. – 18.00: Komolyzenei újdonságok. – 19.05: Zenekari muzsika. – 20.00: Mindennapi irodalmunk. – 20.30: Kamarazene. – 21.33: A vörös postakocsi. Krúdy Gyula drámája.

Vasárnap

Kossuth

8.30: Énekszóval, muzsikával. – 9.00: Hívja a 388–378-as telefonszámot! – 10.05: Öt kontinens hét napja. – 10.20: Örökzöld dallamok. – 10.54: Édes anyanyelvünk. – 11.00: Gondolat-jel. – 12.00: Déli Krónika. Sport. – 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. – 12.45: Faragó Vilmos jegyzete. – 12.55: Népdalkörök pódiuma. – 13.20: Mit üzem a Rádió? – 14.10: Művészlemez. – 15.00: Üdvözlét az olvasónak. III/2. – 16.05: A Rádió lemezeiből. – 17.00: Értékmegőrző. – 17.30: Komolyzenei lemezlovas. – 18.15: Hol volt, hol nem volt... – 18.40: Remekírók hangszalagon. – 19.59: Gershwin: Porgy és Bess. Háromfelvonásos opera. – Közben: 20.42: Verseit elmondja: Utassy József. – 20.57: Az operaközvetítés folytatása. – 22.10: Sport hírek. – 22.15: Az operaközvetítés folytatása. – 22.46: Csemlalozás a múltból.

Petőfi

– 8.05: Poly. Cécile Aubry regénye. – 8.52: Muzsikáló természet. 9.05: Könyvzene Ausztriából. – 9.40: Az MRT gyermekkórusa énekel. – 10.00: Középkép. – 11.10: Vasárnap kóktól. – 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. – 13.05: Mikrofon-próba. – 14.00: Szerpentin. – 15.05: Táská-

rádió. – 15.55: Írország–Magyarország labdarúgó mérkőzés. – 17.50–20.00: Poptarisznya. – 18.45: Sportösszefoglaló. Totó. – 20.00: Tessék választani! II/2. – 21.05: A madár. Lirai kisdráma. – 21.32: Társalgó. – 22.27: Lee Rite-nour felvételeiből. – 23.10: Sport hírek. – 23.15: Slágerfilmek – filmsláger. – 23.55: Régi fúvós muzsika.

Bartók

8.13: Opera-művészlemez. – 9.00: Szimfonikus zené. – 10.05: Új Zenei Újság. – 10.50: Eszperantó híradó. – 11.00: Schiff András zongorahangversenye. – 12.45: Lucia Popp operafelvételei. – 12.55: Kis magyar néprajz. – 13.05: Öt kontinens hét napja. – 13.20: Az MRT gyermekkórusának hangversenye. – 14.10: Rockújság. – 16.05: Dokumentumműsor egy borneoi falu életéről. – 16.46: Az MHV új lemeze. – 17.21: Egy énekes – több szerep. – 18.16: Fúvószené. – 18.30: Az MR szerbhórvát nyelvű műsora. – 19.05: Az MR német nyelvű műsora. – 19.35: Világhírű előadóművészek felvételeiből. – Közben: 20.00: Isten a szekéren. Sánta Ferenc novellája. – 20.28: A kamarazene folytatása. – 21.00: Bach-művek. – 22.10: Hellász újkori dallamai VI/1. – 22.30: Káin és Mózes.

A TV MŰSORA MÁJUS 29-TŐL JÚNIUS 4-IG

Hétfő

TV 1

9.00: Képújság. – 9.05: Tévétna nyugdíjasoknak. – 9.10: Az anatóliai felvidék. NSZK-beli rövidfilm. – 9.55: A Hét. – 10.55: Delta. – 11.20: Képújság. – 16.30: Hírek. – 16.35: Déli videóújság. – 16.45: Stíri – Hírek román nyelven. – 16.50: Perpetuum mobile. – 17.35: Műsorajánlat. – 17.40: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. – 17.55: Három nap tévéműsora. – 18.00: Egy szó, mint száz. Nyelvi fejtörőjáték. – 18.45: Reklám. – 18.50: Esti mese. – 19.00: Új cím-cím. Irodalmi rejtényműsor gyerekeknek. – 19.20: Reklám. – 19.25: Közlemények. – 19.30: Híradó. – 20.00: Reklám. – 20.05: Freytág testvérek. Tévéfilmsorozat V/4. rész. – 21.10: Panoráma. – 21.55: Reklám. – 22.00: A fekete hős. Beszélgetés Lazar Brankovval II/1. rész. – Kb.22.50: Híradó 3. –

TV 2

Berkes Zsuzsával és Róza Péterrel

17.00: Képújság. – 17.15: TV 2. – Benne: Riportok – Reklám – Időjárás – Tévétna – Zene. – 17.45: BUMM!!! Telefonos játék. – 18.00: Hétfőn hatkor. – 18.25: Gyerekeknek! Nils Holgersson csodálatos utazása a vadludakkal. – 18.49: TV 2. – 19.00: A chateauvalloni polgárok. XXVI/22. rész. – 19.56: TV 2. – 20.00: A körzeti tévéstudiók műsora. – 20.55: TV2. – 21.00: Híradó 2. – 21.30: Telesport. – Kb.23.00: TV 2. – Napzáta. –

Kedd

TV 1

8.15: Tévétna nyugdíjasoknak. – 8.20: Hármascsatorna. V/2. rész: Sport. – 9.05: Panoráma. – 9.55: Az Országházból jelentjük... – 16.30: Pannon Krónika. – 16.45: Nachrichten – Hírek német nyelven. – 16.50: Ecranul nostru. – 17.20: RTV Közönségszolgálat. – 17.25: Műsorajánlat. – 17.30: Szám-adás. – 17.45: A kegyelmes úr szárnysegédje. FF. Szovjet tévéfilm.

sorozat V/1. rész (ism.) – 19.00: Esti mese. – 19.10: Reklám. – 19.15: Műsorajánlat. – 19.20: Reklám. – 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. – 19.30: Híradó. – 20.00: A Parlamentből jelentjük. – 20.40: Reklám. 20.45: A klinika. NSZK tévéfilmsorozat XI/6. rész: A talált gyerek – 21.30: Reklám – 21.35: Stúdió '89. – 22.20: Híradó 3.

TV 2.

Radványi Dorottyaival és Dömsödi Gáborral

17.00: Képújság. – 17.15: TV 2 – Benne: Reklám. Riportok Időjárás. Zene. Tévétna. Teledoktor. Orvosi tanácsok. – 17.45: BUMM! Telefonos játék. – 18.00: Telesport. – 18.25: Gyerekeknek! – 18.49: TV 2. 19.00: Wallenberg nyomában a TV2 dokumentumfilmje. 20.00: TV 2. Benne: Van öt perce? Schumann: II. szimfónia II. tétel. A fekete zongora. – 21.00: Híradó 2. – 21.20: TV 2. 21.30: Folyton folyvást folytassa! Angol filmsorozat 9. rész. – 21.57: TV 2. – 22.00: Gondolodó. – kb. 22.45: TV 2 Napzáta.

Szerda

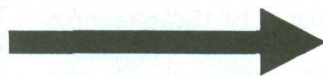
TV 1.

9.00: Képújság. – 9.05: Tévétna nyugdíjasoknak. – 9.10: Stúdió '89. – 9.55: Az Országházból jelentjük... – 17.20: Hírek. – 17.25: Déli videóújság. – 17.35: Správy – Hírek szlovák nyelven. – 17.40: Műsorajánlat. – 17.45: Nonstop nonszensz. – 18.25: Carmel és a Fine Young Cannibals NSZK zenés film. (ism.) – 19.05: Reklám. – 19.10: Esti mese. – 19.20: Reklám. – 19.25: Közlemények. – Műsorajánlat. – 19.30: Híradó. – 20.00: Az Országházból jelentjük... – 20.40: Reklám. – 20.45: Halállista. Tévéfilm. – 22.00: Reklám. – 22.05: Ökölvívó EB. 23.05: Híradó.

TV 2.

Endrei Judittal és Déri Jánossal

17.00: Képújság. – 17.15: TV 2. Benne: Reklám. Riportok. Időjárás. Zene. Té-

A szolnoki rádió műsora

Hétfőtől péntekig:

17.00–18.30: Alföldi magazin. (A tartalomról: hírek – időjárás – útinform.) – 17.15: Zenés percek. – 17.30: Szóváltás. Aktuális párbeszéd. – 17.50: Reklámturmix. – 18.00–18.30: Alföldi krónika. Hírek – tudósítások – riportok – lapelőzetes.) Munkatársak: Bálint Erika, Gulyás Erika, Korim Éva, Melczer Irén, Pálréti Ágoston, Tamási László. Felelős szerkesztő: Benkő Imre.

Szombat:

8.00–10.00: Szombattól szombatig. Zenés riportműsor. Szerkesztő: Melczer Irén. (A tartalomról: műsorismertetés – hírek – meteorológiai jelentés – sport programajánlat – az ügyletekről jelentjük – piac – lapszemle. – 8.40: Szerkesztik a hallgatók. Benne: rejtvény /vezeti: Bálint Erika/. – 9.20: A megyei pártértekezletről jelentjük. – 9.30: Heti visszapillantó – híresszefoglaló.)

Vasárnap

9.00–11.00: Vasárnap délelőtt. Zenés magazin. Szerkesztő: Tamási László. (A tartalomról: műsorismertetés – hírek – vasárnapi levél – klasszikusok LP-n – sportmagazin: avatnak-e NB I-es csapatokat Szolnokon a női kosárlabda és a férfi kézilabda bajnokságokban? – pop-paródiák – a megyei pártértekezletről jelentjük.) 19.30–20.00: Hangos újság – sport.

A TELEVÍZIÓ MŰSORA

vétorna. – 17.45: BUMM! Telefonos játék. – 18.00: Telesport. – 18.25: Gyerekeknek! – 18.48: TV 2. – 19.00: És a nap elsötétül... Csehszlovák tévédráma. – 20.24: TV 2. Benne: Rockkalapács. A nevem Sára Ferenc – 21.00: Híradó 2. – 21.20: TV 2. Benne: Felkínálom. – 22.20: Nana. Francia tévéfilmsorozat. VI/2. rész (ism) – Kb. 23.15: TV 2. Napzártá.

Csütörtök

TV 1.

8.15: Mozgató. – 8.25: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. – 8.50: Képújság. – 8.55: Az Országházból jelentjük... – 17.05: Hírek. – 17.10: Pannon Krónika. – 17.20: Vijesti – Hírek szerbhorvát nyelven. – 17.25: Hármass csatorna. II/1. rész: Látogatás Hollandiában. – 18.10: Négy nap tévéműsora. – 18.20: Műsorajánlat. – 18.25: Zsinagógák. Amerikai ismeretterjesztő film. – 18.55: Esti mese. – 19.05: Reklám. – 19.10: Műsorajánlat. – 19.15: Lottósortolás. – 19.20: Reklám. – 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. – 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. – 20.05: Szomszédok. – 20.35: Reklám. – 20.40: Hírháttér. Benne: Összefoglaló az Országgyűlés mai napjáról. – 21.30: Reklám. – 21.35: Ökölvívó EB. – 22.35: TV-Tűkör. – 22.50: Képes nőták. – 23.20: Híradó 3.

TV 2.

Kudlik Júliával és Ipper Pállal.

17.00: Képújság. – 17.15: TV 2. Benne: Reklám. Riportok. Időjárás. Zene. Tévétna. – 17.45.: BUMM! Telefonos játék. – 18.00: Telesport. – 18.25: Gyerekeknek! Szupernagyi. Angol

filmsorozat. XIII/13. rész: Szupernagyi és az elveszett kigyó. (ism.) – 18.50: TV 2. – 19.00: A vadállat. NDK tévéfilm. – 19.57: TV 2. 21.00: Híradó 2. – 21.20: TV 2. Benne: Nézz meg az ember! – 21.30: A duzzasztógát. Szovjet dokumentumfilm. – 22.00: Nézőpont – Kb. 22.45: TV 2. Napzártá.

Péntek

TV 1.

9.00: Képújság. – 9.05: Tévétna. – 9.10: Két pisztolylövés. Tévéjáték-sorozat III/3. rész. (ism.) – 10.10: A bábu. Lengyel filmsorozat. IX/3. szé: Nagyúri játékok (ism.) – 11.10: Képújság. 16.50: Hírek. – 16.55: Műsorajánlat. – 17.00: Péntek délután. – 17.00: Évgűrűk. Nyugdíjasok műsora. – Kb. 17.30: Téka. – 17.55: Reklám. – Kb.: 18.00: Ablak. – 19.00: Esti mese. – 19.10: Tévé-mozi előzetes. – 19.25: Reklám. – 19.30: Híradó. – 20.00: Reklám. – 20.05: Tévé-mozi. Párbaj. Amerikai film. – 21.30: Reklám. – 21.35: Új hullám. – 22.20: Híradó 3. 22.35: Ökölvívó Európa Bajnokság.

TV 2

Sugár Ágnessel és Dombovári Gáborral

17.00: Képújság. – 17.15: TV 2 Benne: Reklám – Riportok – Időjárás – Zene – Tévétna. – 17.45: BUMM!!! Telefonos játék. – 18.00: Telesport. – 18.25: Gyerekeknek! – 18.45: TV 2 19.00: Ezüst fonal. Tadzsik tévéfilm II/1. ész. – 20.04: TV 2 Benne: A hét műtárgya. – 21.00: Híradó 2. – 21.20: TV 2. – 21.35: Isten akaratából... Portréfilm dr. Habsburg Ottóról. – Kb. 22.56: TV 2 Napzártá

Szombat

TV 1

9.00: Képújság. – 9.05: Tévétna gyerekeknek. – 9.10: Lovak és lovasok. Francia dokumentumfilmsorozat VI/4. rész: Argentina. – 10.05: A klinika. NSZK-beli tévéfilmsorozat XI/6. rész: A talált gyerek(ism.). – 10.50: Kérem, nyissa ki az ajtót! Angol nyelvlecke. – 11.15: Unser Bildschirm (német nyelvű magazin) 11.45: Képújság. – 14.45: Képújság. 14.50: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat XXVI/22. rész: A megtermékenyítés. – 15.15: Betűreklám. – 15.20: Határtalan természet. Tudományos ismeretterjesztő film. – 16.10: Reklám. – 16.15: Shakatak. NSZK-beli film. – 17.45: Pedagógusnapra. – 18.30: Reklám. – 18.35: Műsorajánlat. – 18.40: Szomszédok. – 19.10: Esti mese. – 19.20: Reklám. – 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. – 19.30: Híradó. – 20.00: Reklám. – 20.05: Az öreg. NSZK-beli bűnügyi tévéfilmsorozat. – 21.05: A fekete hős. Beszélgetések Lazar Brankovval II/2. rész. – Kb. 21.55: Ökölvívó EB döntők. – 23.25: Híradó 3.

TV 2

Kudlik Júliával és Dömsöldi Gáborral

14.00: Képújság. – 14.15: TV 2 Benne: MOVI Krónika – Riportok – Időjárás – Zene. – 15.00: A művészetért éltem. Angol film. – 16.27: TV 2 Benne: Tűzkereső – Házi-barát – Reklám – Időjárás. – 17.00: Kölyökidő. – 17.25: TV 2 Benne: Riportok – Tévétna – Zene. – 18.00: Telesport. – 18.25: Gyerekeknek! 18.41: TV 2. – 19.00: Ezüstfonal. Tadzsik tévéfilm II/2.rész. – 20.04: TV 2 Benne: Vers mindenkinek. – 20.10: Rockstúdió. – 20.50: TV 2. – 21.00: Híradó 2. – 21.20: TV 2.

21.30: Rablás. Ausztrál tévéfilm. – Kb. 23.01: TV 2 Napzártá.

Vasárnap

TV 1

8.55: Családi torna. – 9.00: Kéménymesék. – 9.25: Kérekpársuli XIV/14. rész: A sorozat záródása (ism.). – 9.30: Szafari. Csehszlovák filmsorozat XIII/7. rész: A körbástya. – 10.00: Cigánykerék. – 10.30: Kapkodd a lábad! – 12.00: Képújság. – 14.45: RTV Közönségszolgálat. – 14.50: Képújság. – 14.55: Nagy zongoristák. Amerikai zenészfim (ism.). – 15.45: Reklám. – 15.50: Írország-Magyarország labdarúgó világbajnoki selejtező-mérkőzés közvetítése Dublinból. – 18.00: Betűreklám. – 18.05: Műsorajánlat. – 18.10: Reklám. – 18.15: Delta. – 18.40: Reklám. – 18.50: Esti mese. – 19.00: A HÉT. – 20.00: Híradó. – 20.15: Freytag testvérek. Tévéfilmsorozat V/5. rész. – 21.15: Mestersége színész: Darvas Iván. – 22.05: Telesport. – 22.20: Képújság

TV 2

9.00–12.00: Tévémagiszter.

TV 2. Berkes Zsuzsával és Déri Jánossal

14.00: Képújság. – 14.15: TV 2. Benne: Időjárás – Riportok – Zene – 15.00: A chateaufalloni polgárok. Francia tévéfilmsorozat. XXVI/22. rész. (ism.) 15.56: Tv 2. – 16.00: A jegesmedve birodalma. Angol ismeretterjesztő filmsorozat. III/2. rész. – 16.54: Álljunk meg egy szóra! – 17.04: TV 2. Benne: Zenész dinasztia – Röntgen – Riportok – Reklám – Időjárás – Tévétna. 18.25: Gyerekeknek! – 18.47: TV 2. – 19.00: Akedves négy fal. NDK tévéfilm. – 20.06: TV 2. – 21.30: Egy szép napon. Angol tévéfilm. – 22.54: TV 2. Napzártá.

Az új társasági törvény szerinti társaságok: részvénytársaságok, korlátolt felelősségű társaságok (külföldi részvétellel is), betéti társaságok stb. valamint az ismert vállalkozási formák

szervezését és megalakítását

rövid határidővel vállaljuk.

Érdeklődni lehet:

Szolnok Megyei Tanács Tervező és Építőipari Vállalata
(SZOTÉV), Szolnok, József A. út 50. szám alatt

Dr. Verebélyi József jogtanácsosnál, vagy a József Attila u. 36.
szám alatt (telefon: 43-197) dr. Miklós József jogi osztályveze-
tőnél (telefon: 41-501).

**Hirde-
ssen**
nálunk

A **ma holnap** –ban is az:

HA

GYORS,

PONTOS,

MEGBÍZHATÓ

kisipari minőségű, az építőipar minden területén profi színvonalú céget keres, ha sok az építési gondja, baja, mindent bízson az

"ÉPKAR"-ra!

A zöldek

Tiszaugon nincs béke?

Jó egy esztendeje, hogy a tiszaugiak emlékezetes falugyűlésen keményen ostorozták a megyei vezetést. Vádjaik lényege az volt, hogy az egy évtizede hatalmi szóval kikényszerített faluegyesítés óta a székhely községe a közös pénzek tekintélyes részét a maga fejlesztésére fordította, a társközségeket pedig elhanyagolta. Különböző számítások alapján ez a tétel könnyen igazolható is volt. A tavaly márciusi falugyűlés idején és még utána is jó néhány hónapig a falu legkisebbjei az iskola egyik osztályában szorongtak, mert az óvoda teteje bedőlt, s nem akadt pénz sem a közös tanács, sem a gondos atya, a megyei tanács zsebében a munkák elvégzésére. (Ez idő alatt az iskolások a pincébe kényszerültek. Gyönyörű állapot!)

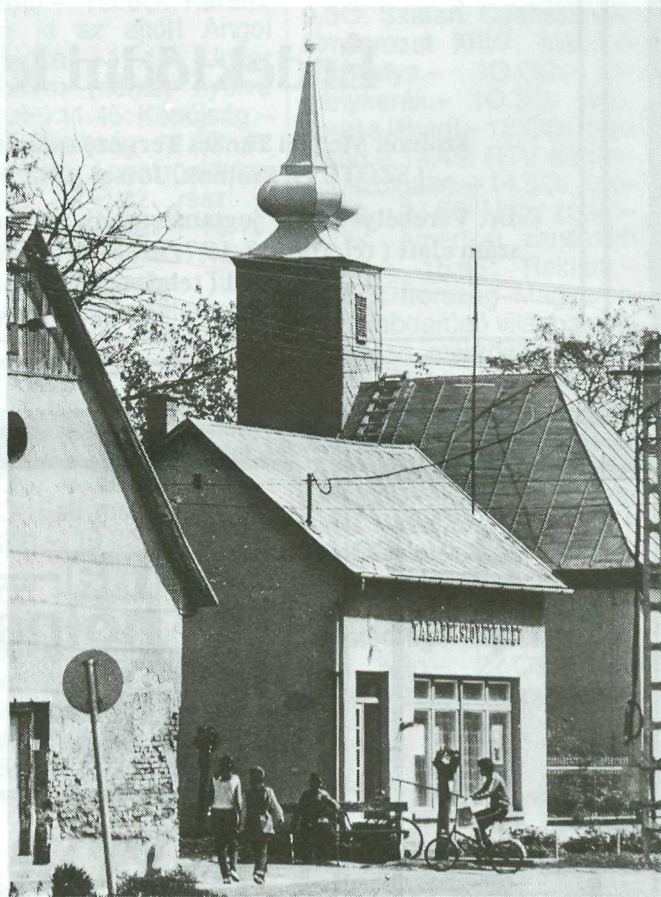
Szóval a rosszul elosztott pénzek okán a falu kimondta a válást. Berzenkedett erősen a megyei tanács jelenlévő képviselője – dr. Bereczki Lajos elnökhelyettes –, hogy a válás milyen bonyolult, hogy az egész terv szerint értelmetlen, s hogy nagyon gondolják meg, mit is cselekszenek a falubeliek. (Az akkor még szokatlanul élehangúnak tetsző falugyűlés után, éjfél körül Bereczki odavetette az újságrónak: reggel beszélek a megyei pártbizottság titkárával, aztán majd magával is egyeztetünk. Mármint azt, mi is fog megjelenni, illetve mi nem fog megjelenni a megyei napilapban...)

Egy esztendő múltán a falu végül győzött. Az államapparátus malmait csak megőrlték a már nem is olyan szokatlan követ. Január óta Tiszaug önálló ismét!

És jöttek is a bajok rögtön. Hogy kevés a pénz, azt tudták előre. Azt azonban nem, hogy az új vezetés is azonnal osztódik. Egy éve még Halápi tanácselnökjelölt úr is kardoskodott amellett, hogy sok-sok esztendő Szolnok megyei számkivetettség után csatlakozzanak inkább Bács-Kiskun megyéhez. Azóta sok víz lefolyt a Tiszán, és Halápi tanácselnök úr meggondolta a dolgot. Már nem hiszi, hogy Bács-Kiskunhoz kellene csatlakozni. Egy év nagy idő, addigra megérnek a dolgok az ember fejében. Bár vannak gonoszok a faluban, akik azt állítják, hogy a vezetés egyes elemei a lobbizást választották. Összefogtak. Állítólag az az érdekük, hogy ne szakadjanak el Szolnok megyétől, mert hát ez már jól bejáratott út, ismerik a kanyarokat. Állítólag

ehhez a lobbizás tartozik a téveszelmek, a helyi MSZMP-titkár és a tanácselnök. Utóbbi bizonyosan, hiszen egy évvel ezelőtti önmagához képest az idei márciusi falugyűlésen megváltozva mu-

tatkozott. Dicsérő szavakkal illette a megyei tanácsot; hogy az mennyit segít a falun, miként tette a múltban is. Csatlakozott hozzá a lobbiskolaigazgató, aki szabályosan megköszönte a nagy adományokat... Nem így vélik a nemrég alakult környezetvédők, a falubeli zöldek, akik szerint a megye elosztotta a pénzt, amit az államkasszából kapott. És nem éppen jól. Úgyhogy kerüljenek csak át a szomszéd megye közigazgatásába. Itt tartunk most. Akik régen, az elnyomatás idején még az elszakadás mellett voksoltak, most nem kívánják annyira. Van viszont, akik a régi nótát fújják. Közben pedig egy pedagógus haragosan nyilatkozik a zöldek ellen. Hogy tudniillik őket nem hívták maguk közé. A pedagógus szerint éppen a zöldek azok, akik meg akarják osztani a csöppnyi

A takarékszövetkezet új, a kép bal sarkában látható Rákóczi-pince azonban lassan az enyészet felé indul. Akár jelkép is lehetne...

(Foto: Hargitai Lajos)

falut. (Azzal, hogy kitakarították a futballpálya ligeteséből a szemetet?)

Tiszaug sorsa csak nehezedhet, ha különféle egyéni érdekek erősebbnek bizonyulnak az egyre fogyatkozó közösség érdekénél. Akkor pedig hiábavaló volt minden.

Hortobágyi Zoltán

és az irigyek...

Az MDF szolnoki szervezetének nyilatkozata

A Szolnok Megyei Népi Ellenőrzési Bizottság 1989. április 9-én tárgyalta a szolnoki lakás- és ingatlanvásárlásokkal kapcsolatos – helyi párt- és tanácsi vezetőket is érintő – visszaélések ügyét.

Megdöbbenve értesültünk arról, hogy a város közvéleményét immár másfél éve foglalkoztató – jogi és etikai visszaélésekre utaló – botrányt ilyen kínosan hosszú idő alatt sem sikerült kielégítő módon tisztázni. Érthetetlen és számunkra elfogadhatatlan, hogy a törvényesség alapnormáit betartó vizsgálat mindmáig nem indult. A lakás- és telekvásárlásokban érintettek köre és beosztása az eddigiekben eljáró fórumok – az MSZMP Szolnok Megyei Bizottsága és a NEB Megyei Bizottsága – illetékességét és tárgyilagosságát megkérdőjelezhetővé teszik.

Az összeférhetetlenség gyanúját erősíti a vizsgálat érthetetlenül hosszú lappangási ideje és a probléma kezelésének az a gyakorlata, amely nem a visszaélések, hanem az érintett személyek tisztázására irányul.

A törvény előtti egyenlőség elve megsértésének tartjuk, hogy egy, a társadalom sérelmére elkövetett visszaélés ügyében zajló vizsgálatot politikai szempontok befolyásoljanak. Önkényesnek és diszkriminatívnak tartjuk a nyilvánosság kezelésének azon módszereit, amely – zárt ülésre hivatkozva – az újságírók egy részét beengedi, másik részét pedig kategórikusan kirekeszti a visszaélésekről tárgyaló NEB üléséről.

Elengedhetetlen követelménynek tartjuk a társadalmunkat sújtó morális válság megállítását és a közélet tisztaságának megóvását.

Emiatt követeljük, hogy haladéktalanul induljon törvényes, az összeférhetetlenség lehetőségét kizáró, korrekt tájékoztatást biztosító vizsgálat a szolnoki lakás- és telekvásárlások ügyében.

Magyar Demokrata Fórum Szolnok Városi Szervezete

MDF– ösztöndíj

Irány Jugoszlávia

A Magyar Demokrata Fórum karcagi csoportja ösztöndíjat alapított. Ezzel szeretné támogatni tehetséges diákok elmélyült munkáját. Kátai Gábor, a múlt század neves karcagi orvosdoktora és Németh Gyula híres turkológus is részesült ifjú korában hasonló ösztöndíjban. Mi az ő példájukon mértük le egy ilyen ösztöndíj jelentőségét. Az MDF–

ösztöndíjat első ízben Hangyási Attila, a karcagi Gábor Áron Gimnázium IV. A osztályos tanulója-nak íteltük oda, képzőművészetben mutatott tehetségének kibontakoztatása érdekében.

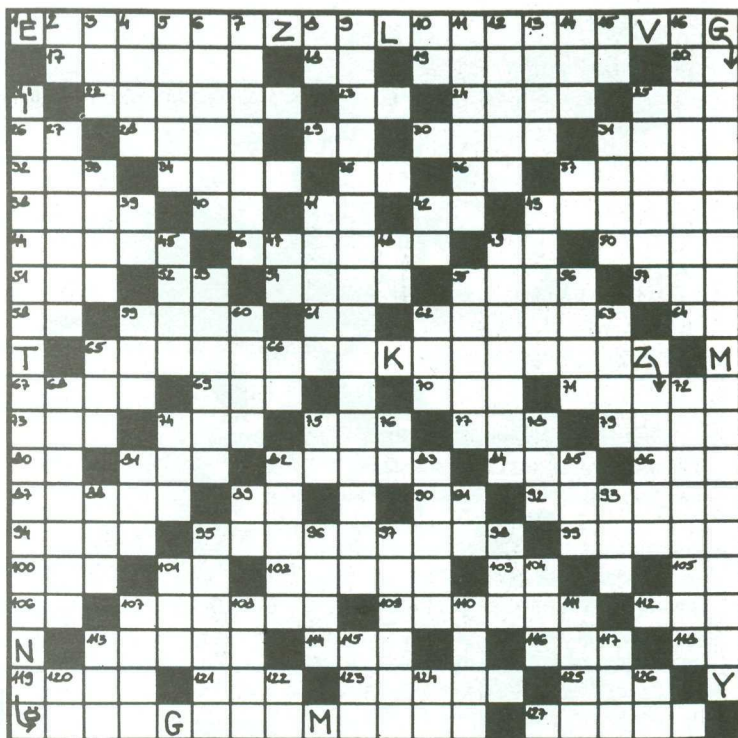
A díj összege tízezer forint, amit jugoszláviai tanulmányútra használhat fel.

MDF karcagi csoportja

Az MDF Szolnok Városi Szervezetének ifjúsági munkacsoportja

**1989. május 28-án este hat órakor
az erdélyi menekültek lelki épüléséért
szentmisét mondhat Szolnok főtemplomában
(a Gutenberg tért vártemplomban).**

A misét Gacsári Kiss Sándor kanonok-plébános celebrálja.

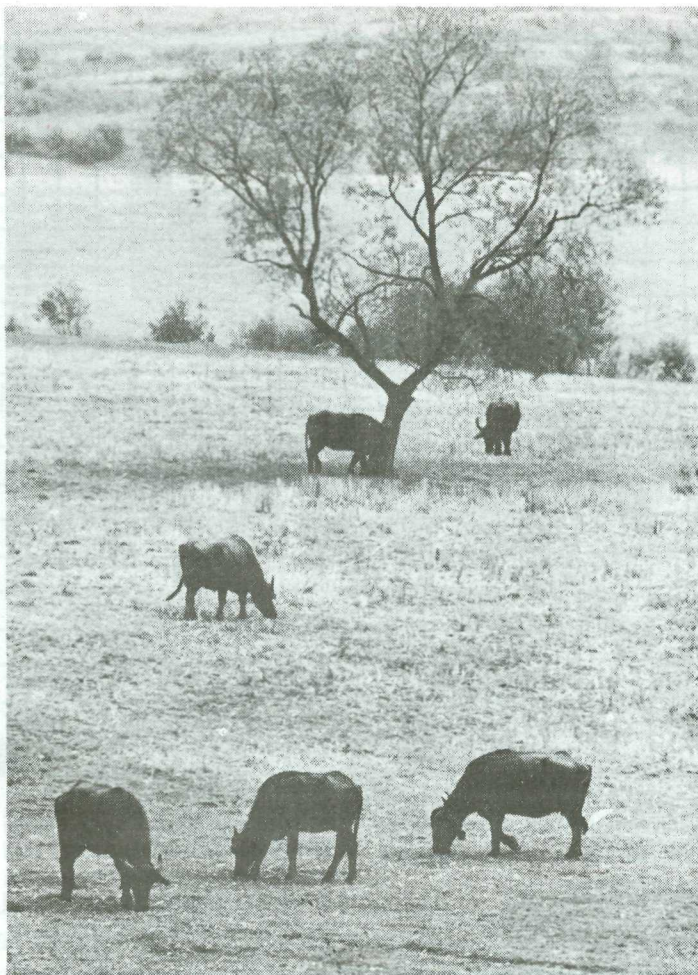
Rejtvényünkben József Attila egyik versének sorait fejthetik meg olvasóink.

Vizsz. 1. Az idézet első része 17. 1945-ben alakult ifjúsági szervezet 18. Szovjet autójel 19. Tengerész 20. A rádium vegyjele 22. Könnyed 23. Étélészítő 24. Ijedten ébred 25. Kosár 26. Gépkocsi 28. Lesd 29. Erdei vad 30. Némán matekozó(!) 31. Magyar festő volt 32. Y.O.E. 34. Információt 35. Állóvíz 36. Növénny 37. Gyermekjáték 38. Női név 40. Helyrag 41. Azonos betűk 42. Alkotás 43. Folyó lekapcsolt része 44. Vadon termő eledel 46. ...ikrek 49. A kalcium vegyjele 50. Az angol carying(vitel) szó része 51. Román női név 52. Orosz helyeslés 54. Hulló 55. 1945 után kivégzett magyar politikus 57. Bagatell magánhangzói 58. Zakó egyik fele (!) 59. Eseméltlen állapot 61. Beír közepe (!) 62. Testrészek 64. Néma kár (!) 65. Az idézet befejező része 67. A szerelem istene 69. Esedezik 70. Ige betűi keverve 71. London folyója 73. Fűg (ékezet nélkül) 74. Színésznőnk (Teréz) 75. Mezőgazdasági eszköz 77. A hét vezér egyike 79. Iluska közepe (!) 80. Igekötő 81. Habos ital (régiesen) 82. Elektroncső 84. ...mail (légiposta) 86. Vasúti pálya 87. Újdonság 89. Kötőszó 90. Téli sport 92. Névelős belga város 94. Huzal 95. Erkölcscről beszél 99. Szovjet üttörőváros a Krímben 100. Ü.O.T. 101. Te – németül 102. A szerelmi költészet műsája 103. Azonos betűk 105. 106. Enes (!) 107. A szobába tévő 109. Litván település 112. Férfinév 113. Szín 114. A líra banki rövidítése 116. Italokon olvasható (száraz) 118. Bolgár közepe (!) 119. Angol hosszsmérték 121. N.Z.I. 123. Parasztvezér volt 125. Kanaliz 127. Regél

Fűg. 2. Segéd munkás 3. Eszközhatározó rag 4. Ebben az évben 5. Pirami

sáról híres település 6. Ókori kis-ázsiai nép 7. Erdei gyümölcsös 8. A cs betű régen 9. Egy bizonyos földrész állata 10. A márka rövidítése 11. Szolnok megyei város 12. Erkölc 13. Osztrák város 14. Vízi állat 15. Névelő 16. Dokumentumokat őrző helyiségek 21. **Az idézet második része** 25. Szóösszetételekben: ellen 27. Királyi jelvény 31. Szín 33. Női név 37. Csapadék (ékezet nélkül) 39. Vissza: helyrag 41. Egy sportkupa neve 42. Személyes névmás 43. Marhahajcsár 45. Tartozik 47. Zoli egyik fele (!) 48. A molibdén vegyjele 49. ... Burana 53. Amely időben 55. Irodalmi férfihős 56. Német filozófus volt 59. Testrész 60. Veszprémi patak (névelővel) 62. Csomó 63. NSZK-beli város 65. A száiban van 66. A cirkónium vegyjele 68. Egy bizonyos járművön közlekedő ember 72. Leölt állatot a belső szerveitől megtisztít 74. Az 1848/49-es szabadságharc legendás tábornoka 75. Ugyanaz, mint a vizsz. 61. 76. Vissza: kötőszó 78. Állókép 81. A búbos kemence és a fal közötti rész 82. Híres színésznő (Bo) 83. A hordók alá helyezett talapzat (ékezet nélkül) 85. Úrlap közepe (!) 88. Volt – népiesen 89. Szolmizációs hang (ékezet nélkül) 91. Számárhang 93. Ír hadsereg 95. Békés megyei község 96. Szovjet tó 97. Papírfajta 98. Farmermárka 101. Német névelő 104. Vég angolul 107. Ülőmosdó (ékezet nélkül) 108. Tokaj kincse 110. Ebben a pillanatban 111. Fém pénzdarab 113. Néma paraj (!) 115. Erre a helyre 117. Angol helyeslés 120. Az ezüst vegyjele 122. Régi fegyver 124. Más-salhangzó kiejtve 126. Szolmizációs hang

Megfejtéseiket a megjelenés utáni hét keddjéig adják postára. A megfejtők között öt darab – lapunkra szóló – havi előfizetést sorsolunk ki.

Erdélyben

Hargitai Lajos felvételei

Tanulj, tinó...!

Ha egy újság badarságokat ír, akkor az megmosolyogtató, rosszabb esetben bosszantó. Ha azonban az iskolai tankönyvekben lelünk minduntalan tárgybeli és politikai tévedésekre, akkor az már sokkal több ennél: nehezen helyre hozható baklövés, aminek kára beláthatatlan. Ezúttal a másodikos gimnáziumi földrajz tankönyvből idézünk néhány idegborzoló, szem- és fűlsértő részt. A könyv szerzője dr. Próbáld Ferenc, a kéziratot 1987 júliusában zárták le, a kiadás időpontja pedig 1988 április.

– Romániában az urbanizáció folyamatában a lendületes iparosítás eredményei tükröződnek. A gazdasági fejlődés üteme gyorsabb, mint a KGST többi tag-államában. Az utóbbi két évtizedben nagy gondot fordítanak az arányos területfejlesztésre. (Falurombolás: lásd, területfejlesztés. Tankönyv: 178. oldal.)

– A Romániában megjelenő magyar nyelvű újságok, folyóiratok, könyvek hazánkban is kaphatók. Ismerkedjünk meg rajtuk keresztül Románia népeinek min-

dennapi életével, az erdélyi magyar művelődés helyzetével és eredményeivel. (A matematikusok szerint a negatív eredmény is eredmény! Tankönyv: 183. oldal.)

– A föderatív állami berendezkedés adott keretet a nemzetiségi kérdés példaszerű megoldásához, amely a szocialista Jugoszlávia egyik legnagyobb vívmánya. (Hej, Koszovó, Koszovó...! Tankönyv: 184. oldal.)

– Az európai szocialista országokban megszűnt a munkanélküliség, korábban soha nem látott fejlődést ért el a közoktatás és az egészségügyi ellátás. Mindez visszatükröződik az életszínvonal emelkedésében is. (Lám, lám, miket meg nem tud az ember! Tankönyv: 161. oldal.)

– A tőkés Európa gazdasága ennek ellenére a fő vetélytársaihoz képest ingatag alapokon nyugszik, és csak lassan, akadozva fejlődik. A kapitalista világrendszer válságtünetei itt több okból is élesebben nyilvánulnak meg. (Kelltek nekik kapitalizmus!? Bezzeg mi...! Tankönyv: 46. oldal)

Kinek rossz az emlékezete?

(Válasz Dr. Pálffy Dezső levelére)
Tisztelt Pálffy Úr!

A Sántit a példa, avagy romlik az emlékezet? című nyílt levele elolvasása után felidéztem magamban az Ön által említett eseményeket, fellapoztam a dokumentumokat is. Igaza van, valóban nem egyformán emlékezünk.

Gondolkodtam azon, hogy van-e értelme válaszolni a levelében foglalt vádaskodásra. Ugyanis személyemmel kapcsolatban csak nem bizonyított elmarasztalást tartalmaz. Valamennyi eset, amiben nekem negatív szerepet szánt, mind telefonértesítéshez kötődik. Az olvasó hiszékenysége bízva valódiságát. Mindenesetre alkalmas arra, hogy a kiválasztott személyt, ez esetben engem lejárasson, hírnevemet csorbítsa. Bízom abban, hogy a mezőtúriak nem a nyílt levél alapján ismernek meg engem és Önt sem.

Hogy ne maradjon senkinek kétsége az állítólagos telefonos rendelkezésekről, kijelentem, hogy aki Önt telefonon felhívta, az valaki más lehetett. A városi ünnepségek szervezését évek óta a városi párt, állami, tanácsi, társadalmi szervek képviselőiből álló operatív bizottság végzi, ennek nem voltam tagja. Az ünnepségek résztvevőinek is csak egyike. Ugyanúgy nem vehettem részt a nyári Képzőművészeti Alkotótelep munkájában, egyrészt, mert a telep tanácsára tartozik minden szervezési dolog, másrészt az említett találkozó előtt szabadságon voltam, (lakásomon nincs telefon). Az alkotótelepet fenntartó üzemek – úgy tudom – kötelezettségeiket önként vállalták, azt bármikor visszavonhatták, 1987-ben is. Kérem, amennyiben az Ön által említett telefonokról bármilyen bizonyíték van, például magnófelvétel, idézze vissza, talán felismeri a hang valódi gazdáját.

Dr. Györfi György

A Hajnóczy barakkot sokan ismerik Szolnokon. Valamikor fölvonulási épületnek használták a vékonyfalú panelekből épített házakat. A város széle a Hajnóczy utca. A nyomor, a kiszolgáltatottság és az alkohol világa. Közös budik a vakult szemű modern putrik között, aajtjuk helyén szakadt zsák. Nyomorult odúk, gyakorta kikapcsolt (egyébként orvul lopott) villany, razziák, bujkálók, részeg gajdólók, tetvek, poloskák, késő őszig mezítláb szaladgáló cigánygyerekek. Ki miért kerülhet ide? Több okból. Legtöbbjük maga tehet sorsáról. Sokan már nem akarnak tenni sorsuk ellen. Úgy van jól, ahogy van minden.

Itt élt Farkas István és élettársa, Bata Jánosné. Farkas azóta állampénzen tölti idejét a föllebbezésre várva, Batáné viszont már a temető lakója. Aki odajutatta, az nem más, mint Farkas István.

De menjünk sorjában. Az ötvenkilenc éves férfi az utóbbi tíz esztendőben már háromszor állt a bíróság előtt. Egyszer súlyos testi sértés büntetének kísérlete miatt, kétszer lopásért.

Tavaly szeptemberben szabadult utolsó fogvatartásából, majd néhány hétig dolgozott is, de hamarosan elhagyta a Tisza Búrtorgyárat. Attól kezdve az asszony pénzéből élt az alkoholista férfi. Társa volt ebben az italokat kedvelő Batáné is. Olyankor, amikor többet csorgattak le a torkukon a kellesténél, össze-

összeverekedtek. Az asszony ilyenkor ismerősközhöz vagy a közeli kiserdőbe menekült. (Farkas már háromszor vendégeskedett az elvonón.)

Az idén februárban azután végzetesre fordult az italozás. Batáné tizedikén vette föl a fizetését, innivalót vásárolt, amit el is fogyasztottak. Másnap ott folytatták, ahol abbahagyták. Nem ettek szinte egyetlen falatot sem, viszont megittak fejenként tíz-tizenöt üveg sört, arra több deciliter pálinkát.

Dél körül lehetett, amikor már mindketten tel-

ba vonszolta az élettelen testet, rázárta az ajtót, a szobában pedig fölmosta a vért. Pénze volt, ezért a következő napokban tovább ivott. Az ismerősök kérdésére, hogy hol az asszony, csak annyit felelt: az anyjához utazott. Három nappal később azután a szolnoki rendőrkapitányságon bejelentette bűncselekményét.

A szakértői vélemény szerint Batáné halálát fulladás okozta. A sérülések és a halál között közvetlen okozati összefüggés állapítható meg. Farkasról elmondható, hogy cselekménye elkövetésekor elmeállapota nem befolyásolta beszámíthatóságát.

A Szolnok Megyei Főügyészség emberölés bűntette miatt emelt vádat Farkas István ellen.

Az alkoholista férfi a gyakori italozást elismerte, amint azt is, hogy Batánét gyakran bántalmazta. Magáról a bűncselekményről azonban csak keveset

mondhatott, hiszen a legtöbb részletre nem emlékezett. Csupán annyi világosodott meg utóbb előtte, hogy az asszonyt a földre rántotta. Utána már csak arra emlékezett, hogy fölédre a vérző asszonyt találta a padlón. Csak valószínűnek tartotta, hogy a sértett nyakát megszorította, a kispárnáról nem tudott mit mondani. A balta pedig attól lehetett véres, hogy amikor takarított, annak nyelét megfogta.

Nem vitatta, hogy Batánét ő ölte meg.

A megyei bíróság megállapította, hogy a vádlott a sértett halálát kívánva egyenes szándékkal követte el cselekményét. Olyan testrészeket bántalmazott, amelyekben létfontosságú szervek vannak. Mindent megtett annak érdekében, hogy a halál bekövetkezzék, azzal szemben teljes közömbösséget tanúsított.

A megyei bíróság a büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményként értékelte a vádlott alkoholista életmódját, az ittas állapotban történt elkövetést, a balta használatát, a tényt, hogy hozzátartozó sérelmére követte el a bűncselekményt, a dologtalan életmódot, azt, hogy többszörös visszaeső, s hogy feltételes szabadság alatt, röviddel szabadulása után újabb bűncselekményt követett el. Enyhítésül a részbeni beismerő vallomást és a megbánó magatartást vették figyelembe.

Farkas Istvánt a Szolnok Megyei Bíróság bűnösnek találta emberölés büntetéseben. Ezért őt, mint többszörös visszaesőt tizenkét esztendei fegyházbüntetésre ítélte, tíz évre pedig eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Elrendelték kényszergyógyítását, feltételes szabadságra nem bocsáthatják.

A vádlott és védője enyhítésért fellebbezett.

Farkas ölt

Spájzban a halott

jesen "eláztak". Farkas ekkor az ágy mellett álló élettársához lépett, és a linóleumos betonpadlóra rántotta. Egy vagy két kézzel szorította a szerencsétlen asszony nyakát, majd egy kispárnát is az arcára szorított. Miután a nyakát elengedte és úgy látta, hogy a nő még él, a kályha mögött álló kisbaltát fölragadva kétszer fejbe sújtotta.

A férfi ezután elaludt!

Amikor késő délután fölébredt, a földön fekvő asszony már nem élt. Farkas ekkor a spájz-

Félelem

Negyvennégy esztendővel vagyunk a háború után, s akik az ötvenhatos felkelés idején születtünk, mi is felváltottuk már a harmincharmadik esztendőnket. Az ember azt hihetné, hogy ma már senkinek sem kell félnie ebben a hazában.

Aki ezt hiszi, nagyot téved. Független újságíróként, politikailag bonyolultabb ügyek után járva, gyakorta tapasztalom, hogy történelmi görcseink még mindig nem oldódtak, a sérelmek alig halványultak, s a múlt ott kísért, mélyre ivódva, a zsigerekben.

Fél az ötvenhatos munkástanács-tag, mert állását félti. Nem beszél. Félt az ellenzéki, mert örül, hogy végre engedett a rendőri szorítás, és elmaradtak a házkutatások. Nem adja nevét. Félt az idős zsidó, akit Hitler után Rákosi is táborba dugott, s aki máig sem érti, hogy mindezt miért. Félt az özvegy, akinek a börtönben agyonverték a férjét. Félt, mert megfenyegették, s különben is: jobb nem bolygatni a múltat. De az egyszerű kisember is fél, akinek pedig végképp semmi oka nem lenne rá, legfeljebb az, hogy tanúja sok mindennek. Azt vallja: ne szólj szám, nem fáj fejem. Nem véletlen, hogy ez a bölcsesség stabil ételletté vált az utóbbi évtizedekben nálunk, s az sem, hogy a bemutatkozást mellőzve vesszük fel a telefonkagylót, névtelenül írjuk a leveleinket.

Negyvennégy évvel a háború, harminchárommal az ötvenhatos felkelés (forradalom? ellenforradalom?) után, miért félünk még mindig? A választ tudjuk. Reménykedjünk: talán már nem tart soká!

– I. m. l. –

Mennyibe került az első titkár lakása?

Előző lapszámunkban interjút közöltünk Szabó Istvánnal, a megyei pártbizottság első titkárával. Az írás nyomán jelzések sora érkezett a szerkesztőségbe Jászberényből, a pártvezető lakásvásárlásával kapcsolatban. Voltak közöttük igazán meghökkentőek is, s ezek arra ösztönöztek bennünket, hogy járjunk utána, mi igaz belőlük.

A városi tanács – szölt az első füles és beszélők a városban – 1982-ben 1,2 millió forintért vásárolta meg a Jászberény, Ady Endre út 6. alatti lakást az Aprítógépgyártól, hogy az akkor a városba került első titkárnak, Szabó Istvánnak utalja ki. A felújítás súlyos százezreiről járnak a hírek, ezek között félmilliónál nagyobb összegek sem ritkák. Ehhez képest az 1988-as értékbecslés 1 millió 350 ezer forintja több mint elgondolkodtató.

A jászberényi tanácscon megtudtuk, hogy a szóban forgó lakás már régtől átlami tulajdonban van, s annak csak a kezelői jogával rendelkezett 1982 előtt az Aprítógépgyár. 1982. január 15-én ezt a jogot engedte át az üzem a városi tanácsnak, aminek fejében egy tanácsi bérakásban háromszori bérlőkijelölési jogot kapott. Szó nem volt tehát adásvételről.

A felújítási költségekről kiderült, hogy a városgazdálkodási vállalat összesen 120 ezer forintot fizetett ki ilyen címen. A cég illetékes vezetője szerint az akkor nem túl jó állapotban lévő épületért ez egyáltalán nem volt túlzott összeg.

Az 1 millió 350 ezer forint egyébként, amennyire a tavalyi esztendő elején becsülték a lakás értékét, dr. Mihályi István vb-titkár véleménye szerint megfelel a környéken kialakult árviszonyoknak.

Ennyit tehát a hírekről, azok megalapozottságáról. Azt mégis feltétlenül hozzá kell tennünk: a jog valóban lehetőséget adott Szabó Istvánnak a tanácsi bérakása megvásárlására, mint ahogy annyi más embernek ebben az országban. Fontos viszont, hogy vajon a többiek miként vélekednek erről. Mit gondolnak azok a kisfizetésű százezrek, akik egy életre nyakig eladósodtak az építkezésben vagy a lakásvételben? Gondolunk elsősorban azokra, akik az új kamatjogszabályok miatt már hét-nyolcezer forint törlesztést fizetnek havonta. Ők valószínűleg azt mondják, hogy az első titkári fizetésből bizony futhatta volna egy OTP-s vagy családi házra! Szerintünk is.

Molnár H. Lajos

Ott, túl a rácson (2)

A "legjobb lány" (I.)

Vasárnap látogatási nap van, a női részleg egyik elítéltségének P.-nek az anyja hozott csomagot.

– Ez a P. az iskola egyik legjobb növendéke – jegyzi meg a parancsnok –, szófogadó, szorgalmasan dolgozik, kitűnően tanul, az élenjáró tábláján fő helyen van a fényképe.

– Mit követett el?

– Tizenhat éves korában gyilkolt, anyagi érdekből az apjával együtt megölték egy festőnőt. P.-nek már férje és gyereke volt akkor.

Megkaptam az engedélyt, hogy beszélhessek a lánnyal, s a látogatási idő lejártá után átkísértek a női részlegre... A tanári szobában kettesben maradvam magam mellé ültetem a fiatalasszonyt, aki sokáig szemlesütve babrált az ujjával, arca kipirosodik, nehezen akar megszólalni. Gondolom, könnyebben megy majd a kitárulkozás, ha jókorát kanyarodunk vissza az időben, s viszonylag kevésbé rázós dolgokkal

kezdjük. Meséltetem a múltjáról, gyerekkoráról (az elsőről)... Ismerős alaphelyzet: részeges apa, sok testvér, hirtelen jött nem-kívánt terhesség, kényszerházasság, kényszerű együttélés a szülőkkel, nagyszülőkkel, kiszolgáltatottság, fenyegetettség, létbizonytalanság, teljes kilátástalanság... Aztán elérkezünk a "lényeghez", rövid ideig hallgat, majd tétován szól:

– Nem tudom, hogy mondjam, mert most következne a tettem...

– Mondja ugyanúgy, ahogy eddig.

– Szégyellem, félek bevallani.

– Nézze, ha akarja, mondja, ha nem, úgy sincs semmi baj. Gondoltam, ezt már tisztázták, ezért már megkapta a büntetést...

– ... Valami előadásra akartam menni, a pénztárnál nem volt jegy. Ott állt egy hölgy, azt mondta, neki van. Elvettem, kifizettem, elmondta, hogy ő festőnő. Kérdezte, szereteme a színházat, és néhány szóval elmagyarázta,

mit jelent számára a színház. Aztán a jegyre felírta a címét, hogy ha majd lesz kedvem, meglátogathatom. Egyik nap találkoztam vele az utcán, a kutyusát sétáltatta, és felhívott a lakásukra. Örvendtem, hogy találtam valakit, aki beszélgetni kíván velem. A lakásukon megismerkedtem a férjével is, azt mondták, örvendeknek, ha meglátogatom őket néha, mert ők öregek, és nincs gyerekük. Hónapok teltek el, többször jártam náluk, egyik nap a festőnő bevallotta nekem, hogy ismeri apámat. Azt mondta, valami javításokat végzett apám a lakásban, építőmunkás volt. Később azt is bevallotta, hogy bizonyos kapcsolatait voltak apámmal..., hogy ott náluk találkoztak, hogy ő kiállításokra járt külföldre, onnan hozott ópiumot, és betette a férje kávéjába... Nem akartam elhinni, hogy ilyen kapcsolataik voltak, ő sokkal idősebb volt, mint az apám..., de aztán egy alkalommal apám is bevallotta... Egyszer azt mondja a festőnő, szeretné látni, hol lakom, és tájképet akart festeni a környékről, és azt is megígérte, hogy elkészíti a kislányom arcképet. Elmentem utána, a férje nem volt otthon, és elhoztam a festőnőt, egyedül nem boldogult volna. Hazamentünk, apám azt mondta, minek hoztad ezt ide hozzám? Akkor bementünk az én szobámba, arcképvázlatot készített a kislányról. Egyszer szól, hogy haza akar menni. Akkor előállt apám, hogy elkíséri ő, úgysí dol-

Karcagit a karcaginak !

Molnár elvtársnak pedig mennie kell!

Karcagon sok minden szeretnék lenni, de országgyűlési képviselő egészen biztosan nem, annyi szent! Rossz idők járnak rá. Mert teszem azt, mit érezhet Molnár Ferenc, a jelenlegi karcagi honatya, miután megtudta: a város egy részének elege lett belőle, távoznia kell a színről? Bizonyára a lelke legmélyén megrázta a dolog, mégha oly könnyedén is búgta a telefonba: "ha összejön a tíz százalék, lemondok. Egyébként is a következő ciklusban nem indultam volna. Ezt már korábban elhatároztam." Molnár Ferenc tehát egy laza mozdulattal bedobja a törülközőt, miközben mormolja: "Tettem Karcagért. A munkámat megpróbáltam becsülettel ellátni."

Az egész ügynek van egy utánam a vízőzön hangulata. Kereng is a hír rendesen a városban, mely szerint Molnár elvtárs a Dunántúl-

ra készül. A honatya "családi indítatásról" beszél a telefonban. Az ő dolga.

A város pedig panaszkodik. Ilyen népszerűtlen ember még soha nem képviselte a választókerületet a Parlamentben, mint Molnár Ferenc. No, persze-persze, sok döntés nem volt a városban népszerű. De hogy ennyi?!

Lakótelepi lakás konyhájában együtt ülünk több választóval. Őmlik a szó. "Az ilyen kiskirályoknak az a legnagyobb pofon, ha alulról jövő kezdeményezés gyakorol fölöttük kritikát. Hiszen ők minden döntést a nevünkben hoznak" – így Fodor Imre programozó. Hubai Imréné, a Kisgazdapárt helyi ügyvezetője is aktív részese a képviselő elleni aláírásgyűjtésnek: "Ennél nagyobb egyetértés nem is tudom, miben lenne. Sokan mondják: akár tüntetni is menné-

nek, ha kell. Mert Molnár elvtárs tönkretette a várost, a fejlesztések ötletszerűen mentek." Szabó József nehézgépkezelő indulatosan mondja: "Jó lenne a pénzt arra költeni, amire a város akarja. Csak azt látjuk, hogy itt elfolyik a pénz. Március tizenötödikére például miért kellett berendelni a munkás-őrséget? Mekkora összeget vitt ez el?"

Bóka Péter városi népfrontelnök csendesen megjegyzi: "negyvenegynéhány év után orvosi rendelőre tehát kellett megszavazni. Különben Molnár elvtárs csak azért kapta meg a tanácselnökség mellé a képviselőiséget, hogy teljes legyen a kép, azaz ékeskedjen a tortán hab is..." Molnár Ferenc erre csak annyit mond: "...nem önként jelentkeztem; a karcagiak választottak meg." Ismerve azonban az

1985-ös választásokat, nos... de hagyjuk!

Karcagon úgy tartja a fáma, hogy a városból az évek során meglehetősen sok embert (főleg értelmiségit, aki később vitte valamire) elűldöztek, vagyis arra kényszerítettek, hogy különböző okokból elhagyja a várost. Ők azok, akik nem lehettek próféták a saját hazájukban. Általános az egyetértés, hogy közülük kellene országgyűlési képviselőt választani. Emellett mások úgy vélekednek, hogy Karcagot csakis karcagi ember képviselheti a Duna-parton. Körmendi Lajos író neve mind gyakrabban elhangzik...

Folyik hát a tanakodás a kun városban, lassan kristályosodnak a nevek. De az már most bizonyos: egy név semmiképp nem kívánatos. Molnár Ferencnek mennie kell!

J.J.

ga van arrafelé. Mondtam, nem, én kísérem el. Elindultunk kettesben a festőnővel a buszmegálló felé az erdőn keresztül... Akkor látom, hogy apám a nyomunkban van. Mivel hó volt, a festőnő megcsúszott, és akkor..., abban a pillanatban, amikor én segíteni akartam rajta, apám megütötte, és azt mondta, ha üvöltök, végem van. Mondtam, miért csinál ilyet, és megfenyegetett, ha kiabálok megöl engem is...

Elhallgat. Nem olvastam még az aktáit, nem ismerem a részleteket, mondhatná nyugodtan, ahogy akarja. De nem, inkább kérdez:

– Meg tetszik érteni, mit érzek most?

Igyekszem kifejezéstartalant nélkül öltve bólintani.

– Miután többször is megütötte – folytatja P. kis idő múlva –, azt mondta, elássa ott, és senki sem fogja megtudni, ha én hallgatom. Megígértem, mert nem volt mit tennem. Akkor azt mondta, segítsék elásni. Félttem..., nem tudom, mit csináltam abban a pillanatban. Aztán valami leveleket és faágakat szedtem és rátettem. És apám nekem adta a festőnő táskáját, az óráját és a kendőjét, és azt mondta, menjek el a festőnő férjéhez, és mondjam azt neki, hogy a felesége elutazott valami külföldiekkel Bukarestbe. Elmentem, megmondtam, mit üzen a felesége, és ő azt mondta, rendben, biztos levitte őket a kiállításra... Három nap múlva tért

voltam, megyek haza, s anyám mesél, hogy apámmal fáért mentek az erdőbe, és amikor annak a helynek a közelébe értek, anyám néhány kutyát látott verekedni valami fölött, kíváncsi lett, hogy mi az. Apám azt mondta, ne menjenek oda, biztos egy őzike van ott vagy valami más dög. Anyám erősködött, és amikor odaért, valami tarkát látott, azt hitte, őzike, de amikor jobban megnézte, egy emberi kezét ismert fel. Anyám elájult, apám fogta és hazahozta. És elment, hogy értesítse a rendőrséget, hogy talált egy nőt... Akkor apám azt mondta nekem, ha valamit bevallok, megöl, ha pedig felfedezik, ki a tettes, vállaljam az egészet magamra, mert kiskorú vagyok, és nem tartóztatnak le... Aztán egy vasárnap, dél felé jött egy kocsi a rendőrségről, és... a megyei parancsnok azt mondta, le kell, hogy tartóztasson... A rendőrségen azt mondták, az áldozatot azonosították, és tudják, hogy aznap elvittem hozzánk... Beszélni félttem, kértem egy papírt, és arra leírtam mindent, de... a tettes... azt írtam, hogy én vagyok. Aztán megérkeztek a vizsgálati eredmények, amelyek azt igazolták, hogy apám ujjlenyomatait kapták meg... Újabb kihallgatások, kérdések, milyen kapcsolata volt apámnak a festőnővel? Aztán el kellett mennem a helyszínre a lejártszóra. Elmentünk, egy babával végigcsináltuk úgy, ahogy történt... Három tárgyalás volt,

nekem öt évet adtak az átnevelő iskolában, apám huszonöt évet kapott.

– Kész? Ennyi az egész?

– Nem. Mondjam el azt az időszakot is, amióta itt vagyok?

– Mindjárt, de előbb azt mondja meg, ha maga ártatlan, ahogy ezt az elbeszéléséből kikövetkeztethetnénk, akkor miért ítélték el?

– Nem tudom, miért ítélték el. A sok nyilatkozatból, amit adtam, és amelyeknek mind más tartalma volt, valószínű, azt választották, amelyik számukra fontos volt. És sokat hazudtam...

– Nem mondták, hogy maga a bűnsegéd?

– Nem. Azt mondták, pont olyan hibás vagyok, mint apám. Ő megpróbálta az egészet rám kenni, az ügyvédje azt mondta, én vagyok a főbűnös... Most mindenki azt kérdi, miért követték el ezt a gyilkosságot. A válasz... nem tudom, de a bíróságon azt mondták, azért, hogy kiraboljuk ezt a festőnőt, hogy elvegyük az ékszereit. De ez nem igaz. Nem igaz, mert ez a festőnő az utóbbi időben felajánlotta, hogy örökre fogad, és segít elvégezni az iskolát. És amikor valamire szükségem volt, azt mindig ideadta. A tárgyaláson a férje a bíróság előtt azt mondta, nem hiszi, hogy én ilyet csináltam. El lehet olvasni a dossziémat.

Másnap el is olvastam...

(Folytatjuk)

S
z
a
b
a
d
l
á
b
o
n

Ceglédi szerző írása is szerepel az ünnepi könyvhét Magyar mozaik című riportválogatásában. A Szabadiában nehéz bűnöző főhőse három évi börtönbüntetés után meséli el történetét. Részletünk a befejező mozzanatokat idézi.

Szóval, elmentek a rendőrök, de gyorsan vissza is tértek. A másodperc tört része alatt el kellett tűnnöm. Hová bírtam volna menni? Mondom, bukovári. Hogy mégse legyen olyan lebénító a látvány, bementem a végébe. Tulajdonképpen teljesen mindegy. Ezek mindent átnéznek. Nem volt más választásom, csak a végé. Nyílik az ajtó. Nem csináltam nagy színjátékot, csak mintha csövelnék. Bejönnek a rendőrök. Köszönnek. Szevasztok. Az egyik megszólal: na, ha már itt vagyok, én is csövelek egyet. Közben a többiek is mondják a dumájukat. Mintha te refes volnál?! Én is úgy emlékszem, mintha az volnék. És a személyi igazolvány? Tudjátok, hogy nálatok van. Mi volna, ha velünk jönnél? Feltűnés nélkül. Amikor négy rendőr megjelenik, szerintem már eléggé nagy feltűnést kelt. Kiavázunk. A pincér barátom kétségbeesetten imára csapja össze a kezét: Holnap, ugye, nem jössz sörözni? Biztos vagyok benne, hogy jövök. Két rendőr van a kocsiban, a harmadik biciklivel. Elindul a verda. Én jobb oldalt ülök, hátul. Mellettem az egyik mulyáló, a másik vezet. A verda megy negyvennel, én meg, ahogy a kocsi befordul, kiugrok hatvannal. Lefékeznek. Érzem a rám tapadó karokat, de pillanatok alatt lefejem őket, kifordulok és vágódok ki. Majdnem leszakad a kocsi ajtaja. Megszólal a biciklis rendőr: Állj meg, te rohadt csavargó! Én meg pofátlanul visszaszólók: Úri csavargó! De közben megy a télak, a nagy rohanás. Lefordultam a Szabadság térmél, ahol valamikor óvoda volt. Az emeletes házak között szétnéztem. Ha bokorba bújok, elemlámpával úgyis megkeresnek. Ha fára vagy tetőre mászok, akkor is. Hirtelen jött az ötlet, hogy beleereszkedek a kukába. Igen ám, csakhogy ilyen házi típusba nem férek bele. Erre meglátam a szemetes konténert, ami végül is

három órára a menedékem, börtönöm lett. Szerencsére csak annyi szemét volt benne, hogy elegánsan elfértem. Hát nem vagyok egy finnyás gyerek, de éktelen kandi volt odabent, olyan büdös... pfuj. Kétajtós ez a kuka. Én a hátsót választottam, ott kevesebb volt a trágya. Bemásztam, lezártam a műsort. Közben rájöttem, hogy ez így nem baró. Ha mind a két ajtót lenyomom, akkor ezek kiszúrák. Kinyitottam az egyiket. Be is néztek a mulyálók, semmi. Én meg ott hátul. Körülöttem üveg-törmelék. Ha letámasztom a kezemet, az üveg elvág, ott vérzek el. Vigyázni kellett arra is, hogy ne mozogjak, mert a konzervdobozok csörögtek. Levetköztem félmeztelenre, a cuccot az ölembe vettem. Két kocsi jött, kilenc

Egy télak története Kukában az úri csavargó Pácban a mulyálók

rendőr. Elemlámpával végignézték a bokrokat, fákat. Ha ezt a rohadt csavargót megfogom, szétrúgom, mondja az egyik. Húsz éve vagyok rendőr, de még nem szökött meg tőlem senki, így a másik. Mért nem bilincseltétek meg? Hányszor mondták már, hogy nem lehet így szállítani ilyen embereket.

Aztán csak elmentek a mulyálók. Eltelt vagy két óra. A türelmet nagyon tisztelni kell. Hogy az ember képes legyen fékezni magát. Holott tudja, hogy szarban van. Menne, menekülne. S azt mondja: Állj meg, a rohadt életbe, maradj nyugton! A két labardim úgy elzsibadt a guggolástól, hogy először azt éreztem, hangyák szaladgálnak rajta, utána meg mintha amputálták volna. Ha megmozdulok, tré van. Mit tudom én, lehet, hogy valamelyik rendőr még

ott áll, hátha előjön a csávó, aztán elkapja. De nem volt már ott senki. Elhátároztam, hogy lassan eltűnök. Vártam még húsz percig. Ekkor valami ajtó csapódott. Megint a mulyálók. Még lefordanak mindennek, de az akciónak vége. Egyszerre csak beszélgetésre leszek figyelmes. Nem rendőrök. Csörögnek, csattognak. Duma. Mit akarnak ezek itt? Betörni? Na, kiderült, hogy két összeláncolt kemping kerékpárt loptak el a csávók. Elhozták, hogy majd itt szétszedik, és bringával mennek haza Törtelre. Benn maradtak az éjszakában, busz nincs, taxira sóhe-rok. De nem volt szerencsájük, ugyan-is még mindig lesben állt egy rendőr,

akinek nem nyughatott a vére. Ez mindenáron el akart csípni engem. Úgy döntött, ha kell, reggelig vár. Erre meglátta ezeket a csóró gyerekeket. Én bent a kukában. Mintha leöntöttek volna vízzel. Olyan szagom van, hogy a jóisten segítsen meg, már úgy éreztem, csandáznom (hány-nom) kell. Jön a rendőr. Rohadt csavargók! Na, mondom, ha ez többes számban beszél, akkor a két biciklis csőrelóra szállt rá. Megvagytok, az anyátok szentségit! Az egyiket meg is borította, hogy átesett a bringán. Főtörzs elvtárs, ne bántson engem! Milyen elvtárs? Még egyszer megborította. Most azonnal megfogjátok a kerékpárt, és beviszitek! A csávók könyörögtek. Ez meg osztogatja nekik a füleket. Gondoltam, mi lenne, ha kiszállnék, és leverném a manust? Úgyis utálok. Mint utólag kiderült, az egyik barátomtól tud-

tam meg, szíjjal a biciklihez kötötte a kezüket, és pofonok zápora közepette kísérte be őket a rendőrségre. A manusknak egy kis elégtétel volt ez, mert-hogy velem kudarcot vallott.

Hát én úgy gondoltam, hogy még türelmesen várok. Majdcsak letélapokol valahogy. Hogy mégse menjek palira, fogtam egy kisebb üveget, felemelkedtem, és nekivágtam teljes erővel a falnak. Ha tré van, meglátom, hogy jönnek a rendőrök, és visszabújok. Vártam néhány percet, sehol semmi. A csörrenésre viszont az egyik fedele-sben felgyújtották a villanyt. Vagy azért, mert a gyerek felsírt, vagy mert végére ment valaki. Aztán sötétség. Na, mondom, innen már tűz. Szép nyugodtan kijöttem, felvettem a kis pólómat, és zsatartam haza.

Fehér Ferenc

Rabszex

Ölelés a cellában

Arra kevés szót vesztegetünk, hogy a bebörtönzött emberek (főleg a férfiak) heteroszexuális kapcsolatai helyrehozhatatlanul megkárosodnak. Nem véletlenül válnak sokan homoszexuálissá azok közül, akiket hosszabb-rövidebb ideig rácsok mögött tartanak. Ezen az áldatlan helyzeten akar változtatni a Büntetés-végrehajtási Országos Parancsnokság. Hogy miként, arról **dr. Csordás Sándor** alezredes, a biztonsági osztály vezetője beszél.

– Abban, hogy a rabok a társadalomba beilleszkedhessenek, döntő szerepe van a családi kapcsolatok ápolásának. Éppen ezért tovább szeretnénk erősíteni ezeket a kötelékeket. Például úgy, hogy több elítéltet engedünk szabadságra, és növeljük a rövid tartamú eltávazások gyakoriságát.

– És akik nem kaphatnak eltávazást?

– Éppen miattuk tervezzük, hogy némelyik intézetben ügynevezett családi fogadóhelyiségeket alakítunk ki. Olyanokat, amelyek alkalmasak a heteroszexuális kapcsolatok

visszaállítására is. Úgy képzeljük el, hogy az elítélt a feleségével, élettársával, barátnőjével, esetleg a családjával tölthetne együtt egy napot, vagy akár egy teljes hétvégét, a többi rabtól elkülönítve.

– Milyen eredményre számítanak?

– Nagyon kedvezőek a külföldi tapasztalatok. Az a börtönlakó, aki ilyen módon gyakorolhatja családi és heteroszexuális szerepeit, megnyugszik. A szökési kísérletek többségét az váltja ki, hogy a rabok idegesek, mert nem tudják, mi van odahaza a családdal, féltékenyek a kint élő asszonyra. Ha kedvezményként bevezetjük a családi napokat, ennek megvonásával igen hatékonyan lehet majd fegyelmezni a rend alól kibújókat. S ez már befolyásolja az örökkel szembeni magatartást is.

– Kockázatosnak látszik a bűnözők közé civileket engedni.

– Így van, tehát felelősséget kell vállalnunk a látogatók biztonságáért, testi épségéért. De az is igaz, hogy ezek a nők önként jönnek a börtönbe meglátogatni szerettüket. Nem árt, ha ők

is tisztában vannak a kockázattal. És ha valaki bizalmatlan a férjével, barátjával, az nem fog nálunk kopogtatni.

– Kérnek házasságlevelet is a látogató nőktől?

– Nem valószínű, hiszen az élettársi kapcsolatot hazánkban már régen elfogadott.

– Szerelem bilincsben... Azért ez mégsem az igazi.

– Szó sincs arról, hogy bilincsben lennének a férfiak, amikor a hölgyvendégeket fogadják. Akik veszélyesek lehetnek a partnerükre, azokat be sem engedjük a családi szobába. Hogy kik részesülnek a kiváltságban? Azt majd a büntetés-végrehajtási intézmények munkatársainak kell eldönteniük – válaszolta kérdéseinkre saját főfoglása szerint dr. Csordás Sándor.

Azt azonban nem tudta megmondani, hogy az első családi szoba mikor nyílik meg, ehhez még hiányzik a jogi szabályozás.

Hummel

Vadvita

Egyszeri golyóváltás

Puff neki!

Ha a jogszabály erdőben kóborló állat volna, a vadászok biztosan meglesnék a fa mögül, és golyót eresztenének a nyakába. De a jogszabályt nem lehet kilőni. Megcélozni, azt igen. Arra nincs tilalom. A vadászok már azt is tudják, hová kell célozni: a születőfélben lévő rendelkezés ugyanis a hírek szerint rögzíteni fogja, hogy a vadászat joga azt illesse meg, akinek a területén a vadak éldegélnék. Azok pedig főleg a téeszek területén éldegélnék. És ettől áll égne a puskás emberek haja.

Pro-durr!

Nem, nem és nem! – ez a vadásztársaságok véleménye. Még mit nem képzelnek a téeszek?! Bírhatnékjuk támadt a lövöldözésre? Garanciát arra, hogy az ország

vadállománya három év leforgása alatt az utolsó baknyúlág kipusztuljon? Bőséges a példatár az európai mezőkről: ahol a földtulajdonosra valahogy rászállt a vadászat joga is, hát hamar kiirtotta az erdők állatjait. A dolog igen

egyszerű. A téesz a gyors pénzszerezésben, a hamari nyereségben érdekelt, s ezért a vadakkal való törődés, gazdálkodás helyett lepuffantja, és piacra dobja őket. Üzlet fölvirágzik, vadak eltűnnek a porondról. Arról nem is beszélve, hogy a vadásztársaságok minden bizonnyal kiüzetnek a paradicsomból, mert a téeszek kisöprüzik őket arról a területről, amibe rengeteg munkát fektettek. Mi helyt ez a rendelkezés életbe lép, a honi vadgazdálkodásnak bealkonyul. Tehát: nem és nem – vélekednek a vadásztársaságok, egyebek között a törtéti Rákóczi is.

Kontra-durr!

Nem, nem és nem! – ez a természetvédettek álláspontja. Még mit nem képzelnek ezek a vadásztársaságok?! Miféle logika az: ha a téesz igyekszik ésszerűen gondozni a növényeit meg a jószágait, miért herdálná el a vadakat. Aztán nézzük csak, miféle elvek alapján választják ki a társasági tagokat. Jó részük a pozíciója miatt kerül be a csapatba, a tőle várha-

tó protekció reményében, a vadgazdálkodáshoz semmi köze, legfeljebb löszerszáma van. Ezzel szemben a téesz végső soron elartja a területén termelt vadalkulatokat, takarmánnyal, géppel, munkával járul hozzá a társaság dolgaihoz. Nem véletlen, hogy a vadásztársaság polgárai között szinte kivétel nélkül megtalálható az illetékes téeszelnök, főmezőgazdász vagy kisebb beosztású vezető. A téesz magáénak érzi a vadgazdálkodás terhet, hát részesülni óhajt annak hasznából. Persze nem a társaságok szétverése vagy elzavarása árán. A puskajognak mindenképpen meg kell szűnnie, de aki saját kézzelfogható munkájával vesz részt a vadgazdálkodásban, vagy fizet, az természetesen vadászhat. Így a jövedelem nem az állam, hanem a téesz kasszájába vándorol. Tehát: nem és nem – állítják a szövetkettek.

Dirr-durr!

A további golyóváltásoknak lapunkban helyet szorítunk.

V.S.

Próbálgattam, mit fogok mondani az akasztófa alatt...

Régi arc a megújhodott Kisgazdapártban

Szűkebb pátriánk ifjabb nemzedéke eleddig vajmi keveset tudott dr. Mizsei Béláról. Mostanában egyre többet. Valósággal szárnyakat kapott ez a megszállottságából máig mit sem veszítő politikus. Életében mindössze két alkalommal figyelhetek fel rá kortársai. Másodjára majdnem az életével fizetett. Most elkövetkezett a harmadik nekifutás ideje...

-A Kisgazdapártban a koalíciós időkben - csakúgy, mint más pártokban - az 1945-ös alapítókhoz képest több irányvonal bontakozott ki. Ön melyikhez tartozott?

-Nagy Ferenc, Kovács Béla és Kiss Sándor vonalához. Ugyanis ők képviselték legtisztábban a kisgazdák érdekeit. Ez a trió olyan tekintélyt vívott ki, hogy se jobbról, se balról nem merték kikezdeni. Jól tudták ezt az oroszok is; Kovács Bélát éppen ezért 1947-ben el is hurcolták. Engem 1946 júniusában hívatott be Szolnokon a szovjet városparancsnok. Azzal vádolt, hogy ellenforradalmár vagyok, s felhívta a figyelmem: amennyiben nem hagyom abba ellenforradalmi ízű beszédeimet, elvitet Szibériába. Egyébként azt vetették a szememre, hogy szónoklataim során egy szóval sem mondtam ki sehol: minket a szovjet csapatok felszabadítottak. Azóta kiderült, hogy a szovjet történetírás is Magyarország megszállásáról beszél.

-Őn oszlopos tagja volt a Kisgazdapártnak, mégis a fordulat évében visszavonult a politikai élettől.

Kitört a botrány

-1947 május közepén Sopronban a szocdemes Bölcsföldi Andor és a parasztpárti Borsos Sándor kérésére megalakítottunk egy MADISZ ellenes blokkot. Emiatt kitört a botrány. Ortutay vitte a hírt a MADISZ-nak, ahonnan jött az üzenet: meg kell vonni tőlem a bizalmat. (Ekkor én a Kisgazdapárt ifjúsági szervezetének, a Független Ifjúságnak megbízott elnöke voltam.) A párt fegyelmet indított ellenem koalíció-ellenes magatartás miatt. A bizottságban Ortutay, Dancs és Bognár József ült. Arra kértem őket, folytassák le a fegyelmi tárgyalást, amíg országgyűlési képviselő vagyok. Ők azonban csak egy év múlva voltak erre hajlandók. Ekkor viszont már nem voltam párttag; 1948 márciusában visszavonultam.

-Következtek az ötvenes évek, amikor is kisgazdának lenni nem volt éppen előny...

El akartam kerülni a vérfürdőt

-1948 decemberében doktoráltam, majd ügyvédi irodában szerettem volna elhelyezkedni, de nem mertek felvenni sehová. Kunszentmiklósi, jászberényi állomások után Mezőkövesdre vetett a sors, ahol elsősorban a parasztság érdekeit védtem. Amikor megkerestek a térszek, hogy elvállalom-e a jogi képviseletüket, igent mondtam azzal: ha az állam erőszakkal megcsinálta a térszeket, fizessenek az állami vállalatok. Az ügy érdekében bepereltem én mindenkit, akit csak tudtam. Mondhatom, népszerű voltam a kövesdiek körében. Tudta ezt a párttitár is, aki az 1956. október 25-i helyi tüntetés után a munkástanács ülésén felkért; tegye javaslatot olyan személyekre, akik nem csinálnak vérontást. Először vonakodtam, mondván: az oroszok beavatkoznak, és a fenekünkre vernek. Később beleegyeztem.

-Komoly volt a tüntetés?

-A tömeg fegyelmезetten viselkedett. Leverték ugyan a csillagokat, meg nekimentek a szovjet emlékműnek, de mindezt lincshangulat

nélkül. Valaki elkiáltotta magát: gyerünk a börtönbe, szabadítsuk ki a rabokat. Egy kisdíák pedig azt rikkantotta: szabadítsuk ki őket, mint Táncsics Mihályt. A börtönben azonban nem voltak politikai foglyok, csupán két prostituált meg egy sánta tolvaj.

-Áztán mégiscsak bejöttek az oroszok.

-Igen, november negyedikén erre ébredtünk. A Nemzetőrség parancsnoka közölte velem: Kövesd Miskolc felé eső részére szalmát, gázolajat vitetett, hogy védekezzünk a tankok ellen. Gyalogság is közeledett a község felé. A nők már öltöztek is nadrágba... A gyerekek benzinespalackokat gyűjtöttek. Két óra hosszat tartottuk az oroszokat. A mieink a temetőben álltak lesben. Naivul azt hittük, ha késleltetjük a tankok előrehaladását, Eger és Szolnok is felvonul. Hál'istennek ez nem következett be.

-Volt-e vérontás?

-November hetedikén kezdődött meg Mezőkövesd ostroma. Kilátástalanná vált a helyzet. Magamhoz kértem egy nemzetőrt, s egy botra fehér kendőt kötöttem, majd kimentem az oroszokhoz tárgyalni. Mindenképpen el akartam kerülni a vérfürdőt. Közölték velem, hogy alapfeltételük a fegyverek beszolgáltatása. A mieink kettétörve adták át a fegyvereiket... Nem esett el senki közülünk. A kövesdiek még ma is hálásak nekem, amiért egyezkedéseim révén nem lőtték szét a községet.

-A harcok elűtével büntetlenséget ígért Kádár János...

-Helyette azonban megtorlás következett. December 14-én letartóztattak, és Egerbe vittek. Államellenes szervezkedéssel vádoltak. Én nem hallgattam el, hogy részt vettem a munkástanácsban és az ellenállásban - ameddig az ésszerű volt. Ötvenhét márciusában elsőfokon halálra ítélték. A Budapesti Országos Börtön kiségházának földszint 18-as zárkájában éltem át néhány hónapot. Naponta próbálgattam magamban, hogy mit fogok mondani az utolsó szó jogán az akasztófa alatt. Nos, csak ennyit: a hazáért, a szabadságért!

-Az a hír járta akkoriban Szolnokon, hogy önt azért ítélték halálra, mert gyermekeket vert a falhoz.

A falhoz vert gyermek nem igaz

-Szemenszedett hazugság! Amikor az ötvenhét júliusi másodfokú ítéletet követően hatvanháromban az általános amnesztiával szabadultam, fülembbe jutott a hír. Ekkor már kertészetben dolgoztam segédmunkásként. Mit lehet erre mondani? Valakik elterjesztették ezt az örültséget, hogy megmagyarázzák a halálos ítéletemet.

-Őn végül is kertészként ment nyugdíjba - immáron nem politizálva. Ma azonban új szellemek fújdogálnak: ismét megalakult a Kisgazdapárt.

-Ez nagyon jó dolog. Ma lehet valamit tenni az igazi demokráciáért. Azért, amit 1945-ben elkezdtünk.

Jurkovics János

Tárolni vagy hasznosítani?

Egy San Francisco nagyságú város több alumíniumot dob szemétre, mint amennyit egy kisebb bauxitbánya termel, és több papírt, mint amennyit egy tekintélyes méretű erdőből elő lehet állítani.

A szemét és a veszélyes hulladék telepei valóságos aranybányák. Ha például bauxit helyett újrahasznosítással állítanak elő alumíniumot, azzal 95 százalékkal csökkenhetne az energiafelhasználás, és vele együtt lenne kisebb a levegőszennyezés.

Hazánkban a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium hat regionális veszélyes hulladéklerakót tervez megépíteni a közeljövőben. Előzetesen tizenhárom helyszínt vizsgáltak meg az Alföldön. Hogy miért éppen erre a megyére esett a választás? Ezt legfeljebb csak találgatni lehet, hiszen az Alföldön – megyénkben és más térségekben is – három-négy erre a célra alkalmasabb területet is ki lehetett volna jelölni. Hajdú-Bihar megyéből egyszerűen kirakták a nemkívánatos üzemet, Csongrádban pedig meg sem merték említeni, mivel félték, hogy Szeged városa elemi erővel fog tiltakozni. Vajon mi lesz a sorsa a Szolnok

megyei lerakónak, amelyet a negyvenhatos főútvonal közelében, Kétpó és Kuncsorba között jelöltek ki?

A Kétpói Környezetvédelmi Komplexum két-százötven hektáron, három egységből állna. Átmeneti és végleges lerakóból, valamint hulladékégetőből. Koratavasszal, ha a tervezett helyszín felé járunk, szembeötlő a huszonnégy aranykoronás föld csodálatos fekete színe. Erdemes elgöngyörögni a látványban. Ma még lehet!

Az MDF Szolnok megyei szervezetének környezetvédelmi csoportjának tagjai – a vízügy, az Agrober és Rónay: Az Alföld földtani atlasza című munkájára támaszkodva – világosnak tűnő érveléssel mondtak ellent a beruháznak. Eszerint a terület jelentős részén nincs meg az előírt vastagságú agyagréteg, s a talajvízszint viszonylag magas. A kérdéses területről még nincsenek igazán mérhető vizsgálati anyagok, hiszen csak ez év tavaszán kezdték el a talajvízszint mérését. Ahhoz, hogy megfelelő és biztos adatokat kapjanak a szakemberek, legalább egy esztendőig kellene mérni a talajvizet. Mivel június közepéig várhatóan készen lesz a Mélyépterv jelentése, már most látható, hogy ez a feltétel Kétpó esetében nem fog megvalósulni.

Csatornák és öntözőberendezések övezik körben a területet. A Nagykunság főcsatorna

három, egy másik ág szintén három, a Berettyó folyó pedig tíz kilométerre folyik innen.

Jogosnak tűnik a környékbeli települések lakóinak féltelme, hogy vajon ki vásárol majd a hulladéktároló mellett termelt gabonából, s vajon ők maguk biztonságban vannak-e. Az mindezenre fölöttébb elgondolkodtató, hogy mielőtt még befejeződtek s megnyugtató eredménnyel zárultak volna a talajtani vizsgálatok, már megrendelték a terveket. (Hozzáférhető információk szerint ez idáig közel tizenöt millió forintot költöttek a beruházás előkészítésére, s a teljes költségeket jelenleg egymilliárd forint körül jövendőlik a szakma emberei. Hogy pontosan fogalmazzunk: már megint palira akarják venni egy terület lakóit. Titkolózás, a nyilvánosság kizárásának szándéka kíséri az előkészítést, és ez már önmagában gyanús, bizalmatlanságot kelt a környékbeliekben.

A térség mezőgazdasági üzemeltetői és helyi tanácsai közel félmillió forintot adtak össze, hogy egy független szakértőkből álló csoport újabb vizsgálatokat végezhesen, végleg tisztázza a vitás kérdéseket. Remélhetőleg immár megnyugtatóan.

(Anyagunk az MDF Szolnok megyei szervezetének környezetvédelmi összeállítása nyomán készült.)

Reformkör Tápiógyörgyén

Május derekán – 11-én – megalakult az MSZMP Tápió-menti reformkör.

Az alábbi nyilatkozatot adják közre:

1. Támogatjuk az MSZMP reformszárnyát és a következetesen végrehajtandó reformpolitikát, mert ebben látjuk egy újabb nemzeti tragédia elkerülésének lehetőségét.
 2. Szükségesnek tartjuk a közelmúlt reális, őszinte értékelését.
 3. Elengedhetetlennek tartjuk az MSZMP szervezeti megújulását és politizáló párttá alakulását.
 4. Támogatjuk a demokratikus többpártrendszeren alapuló parlamentáris demokrácia kialakítását. Együttműködünk minden olyan politikai erővel, amely az ország sorsáról felelősen gondolkodik és képes egy előremutató programot végre is hajtani.
 5. Felhívjuk az MSZMP tagjait reformkörök alakítására, és a reformkörök platformján új alapszervek létrehozására. Ezzel is erősíteni kívánjuk a területi pártmunkát, koncentrálni a választásokra.
 6. Szükségesnek tartjuk a reformkörök vertikális és horizontális kapcsolatrendszerének kialakítását.
- (Vitaestijüket tegnap tartották Tápiószelén a KGYV Acélszerkezeti Rt. kultúrtermében.)

Polgártársak!

Azzal a kéréssel fordulunk Önökhöz, hogy erkölcsi és anyagi közreműködésükkel támogassák művészeti közösségünk kezdeményezését, amely nemzeti hőseink emlék- és sirkeretének létrehozására irányul.

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc mártírjainak temetésére 1989. június 16-án, a rákoskeresztúri köztemető 301-es parcellájában kerül sor. A szertartás védnökségével megbízott szervezetek

- a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége és a mártírok hozzátartozói – az INCONNU csoporthoz fordultak azzal a megtisztelő felkéréssel, hogy állítsunk a mindeddig jeltelen sírhantokra emlékoszlopokat, faragjunk a kivégzett hősök tiszteletére kopjafát. Kezdeményezésünk költségei az előzetes számítások alapján – 350 kopjafa esetén – megközelítőleg 300.000 forintba kerülnek.

Az adományozók névsorát a sirkert kiemelkedő pontján feltüntetjük, kifejezve személyes megbecsülésünket, jelezve a folytonosságot és összetartozást '56 eszméinek egykori és mai képviselői között.

Olyan alkalomról van szó, amikor erőnkhez mérten kifejezhetjük politikai meggyőződésünket és hovatartozásunkat, mert az 1956-os áldozatok valamennyiünk hozzátartozói, akik a magyar függetlenség ügyét, amiért meghaltak, szent ügynek tekintették.

Adományait kérjük az alábbi címre eljuttatni: Molnár Tamás, Széchenyi rkp. 7. V. em. Budapest H-1054 T.: 323-432

INCONNU Független Művészeti Csoport

Idősebb Marosán György legújabb könyve A tanúk még élnek címmel jelent meg nemrég a Hírlapkiadó Vállalat gondozásában. A szerző az 1956 szeptember és 1957 decembere közötti időszak magyarországi történéseivel foglalkozik, azzal a korszakkal, amit a pártvezetés és a kormányzat tagjaként, testközelből élt át.

Kinek a tanúja?

A könyvnek – számomra – két érdeme van. Mindössze! A színes, jó stílus, ami nem is meglepő Marosán György szónoki képességét ismerve, és az, hogy a szerző önmagával szemben is következetes: nem igyekszik más színben, más köntösben feltüntetni magát, mint ami a való. Vállalja tetteit, még azokat is, amik a mai értékelés szerint megkérdőjelezhetők, s nem hódol be napjaink reformer-dívatjának. Vállalja többek között, hogy lehangosabb szószólója volt a szovjet csapatok visszahívásának, vagy azt is, hogy a felkelők ellen fellépő rendőrök kapjanak tűzparancsot. (Lásd: csepeli rendőrsortűz.)

A következetességgel és a színes stílussal azonban ki is merült a sorolható pozitívumok köre. Nagyon régen nem olvastam már ilyen töményen demagóg, az ötvenes évek hangnemét idéző visszaemlékezést. Hemzseg a könyv

az idejétmúlt, hitelét veszített politikai közhelelyektől, s ezekkel nemcsak akkor találkozunk, amikor a korabeli eseményeket meséli a szerző, hanem a jelen idejű állásfoglalásaiban is velük érvel. Van például a kötetnek olyan oldala, ahol összesen ötször szerepel a munkáshatalom kifejezés, mindannyiszor indokként vagy érvként. Ha tudjuk, hogy 1948 óta szó nincs munkáshatalomról, sokkal inkább pártidiktatúráról és apparátus-hatalomról, akkor érezzük, mennyire ingatag az ilyen érvelés, mennyire sántít az ilyenfajta indokolás.

A szelektív emlékezet tipikus példája ez a könyv. Lényeges, a történeti hűséghez szorosan kapcsolódó tényekről feledkezik meg, pedig a tanúk felelőssége az, hogy pontosan emlékezzenek és ne hallgassanak el semmit. Nem beszél Marosán Kádár János november negyediké előtti szovjetellenes megnyilvánulásai

ról, csak kései, kényszerű szovjetpártiságáról. Nem esik szó a Nagy Imre-csoportnak tett hazug, be nem tartott ígéretekről, és még számos olyan kérdésről, amik kilógnának a szerző koncepciójából.

A demagóg gondolatszövésre egyetlen, de igen szemléletes példát idéznék csak. A Kádár-kormány első, elszigetelt napjainak leírásakor eljut Marosán György a megállapításig: nincs mellettük a nagyüzemi munkásság, nincs az értelmiség, sőt a Népszabadság szerkesztőse is sztrájkba lépett a lapgazda ellen, egy igaztalan témaletítés miatt. Ebből a három tényből minden demokráciára hajló politikus azt a következtetést vonta volna le, hogy a hiába a szóban forgó politikai áramlatban lehet. Nem így Marosán György. Az ő következtetése sajátos: meg kell változtatni az ellenvéleményeket! Akár erőszakkal, fegyverrel is! Mert hogy azok – úgy mint: a munkásság, az értelmiség, a sajtó – valószínűleg nem ismerték még fel, hogy mindez az érdekében történik. Sajátos logika, valahonnan ismerős is.

Korábbi könyveiért, az azokban leírt állásfoglalásokért tiszteltem Marosán Györgyöt. Valószínűleg sokan vagyunk így. Egy illúzióval azonban most szegényebbek lettünk.

– I.m.l. –

Egy kis sztrájk...?

Bátor pedagógusok

Nem tudtam, hogy a pedagógusok bátrak. Hogy ennyire bátrak, hogy bátrak, mint az oroszán. Igaz, ez a megállapítás nem vonatkozik sem Cegléd, sem Szolnok, sem Kunszentmárton tanáira, tanítóira és óvónőire.

Azért mondom mindezt, mert Mezőfalva pedagógusai föllázadtak. Tőlük teljesen szokatlan módon. Mert a magyar pedagógus nem rebellis fajta. Ha az volna, akkor nem lehetett volna vele éhbérért túlórátatni a szocializmus hajnala óta, nem lehetett volna vasárnapi ingyenmunkára kényszeríteni, gyermekszerezzel zsarolva "társadalmi munkára" hajszolni. Csakhát a pedagógus itt Magyarországon csöndes, jámbor fajta. Mindent elviselt, mindent elvisel. Alacsony fizetést, zaklatottságot, fáradságot, szellemi végkimerülést. Hiába, ilyen fajta, na. Hanem ezek a mezőfalviak, ezek nem ilyenek. Mert néhány közülük megelégedte a dolgokat. Ők két órára abbahagyták a munkát. Figyelmeztetésül. Őrizték a lurkókat, de nem dolgoztak.

Arra kívánták figyelmeztetni a kormányzatot, hogy nemrég ígért valamit a sok Nagy Ember. Nevezetesen azt, hogy a megalázóan csekély pedagógus fizetéseket negyven százalékkal megemelik. Igaz, akkor sem üti majd meg a

jámborok pénze az európai átlagot. Sőt, amúgy magyarosan meg sem közelíti azt. Nyilván hangsúlyozni akarta az említett kormány: ez nem Európa, ez Magyarország, a mi édes hazánk. Ezek a mezőfalviak, ezek a rebellisek, ezek persze ezt az egészet nem értik. Puccsolnak, kérem. Ezek a mezőfalviak munkabeszüntetnek. Semmi flikk-flakk: egyszerű munkabeszüntetés. Ezek képesek arra, hogy a kormányzatot figyelmeztessék. Hé, kormány, te ígértél nekünk valamit! Negyven százalékos béremelést! Viszont nem tartottad be az ígéretedet. Tehát a miénk sem kötelező érvényű.

Ezek a puccsoló mezőfalviak talán rájöttek valamire? Mondjuk arra, hogy ez a derék kormányzat kicsit föllentős? Lehet, hogy ott nem szeretik azt, aki nem ura a szavának? Fura vidék az. Merthogy ezek a mezőfalviak tán átláttak a Nagy Magyar Szián. Nemrég ugyanis azt közölte a jórészt ugyanaz-kormány, hogy lesz béremelés. Lesz, csak nem most, nem annyi... Tehát a hír igaz...Lesz béremelés, de csak szeptembertől. Lesz béremelés a honban pedagóguséknál, de nem negyven százalék, hanem csak húsz. És ezek a rebellisek nyilván elkezdtek számolni, a krisztusukat! Hogy mi a nyavalyát fog émi az a húsz százalék szeptemberben, amikor már most, májusban romlott

annyit a forint! A dunántúliak rájöttek a nagymesterek turpisságaira. Rájöttek, hogy velük is el akarták játszani a Nagy Átverést. Ők nem hagyták. Sőt! Már ötven százalékos béremelést követelnek a Nagy Emberektől. Mindezt csupán azért teszik a rebellisek, hogy a béremeléssel együtt legalább ne éljenek rosszabbul, mint a béremelés előtt. Lehetetlen népség. Értelmetlen viselkedés.

Ellentétben sok más pedagógussal, Mezőfalván levetették az alázat köntösét. Úgy gondolják – teljes joggal –, hogy a kormányzat is ember. Tévedhet. De nem csaphatja be a nem-kormányzat-embereket. Az agyonnyomorgatott pedagógusokat sem. Ha tudniillik a kormányzat nyugodtan fecseghet a levegőbe, akkor megette a fene ezt a világot. Úgy, ahogy van. Egy kormányzatnak legyen elég esze. Tudja, hogy mit beszél. Ha nem tudja, akkor a Nagy Embereknek nincs ott semmi keresnivalójuk.

Persze azért az is eszembe jut, hogy a pedagógusok tanítják-nevelik a gyerekeket a bátorságra. A már példát is mutattak belőle. Tisztelettel javasolnám, hogy ki-ki utazzék el oda. Tapasztalatcserére. Avagy utazni sem kell...?

Hortobágyi Zoltán

Kedves Olvasóink!

Bemutakozó lapszámunk szerkesztőségi beköszöntőjében arra kérjük, arra biztattuk Önöket, hogy írják meg véleményüket, vitatkozzanak cikkeinkkel s egyáltalán, informáljanak bennünket a környezetükben történt dolgokról.

Köszönjük a leveleiket. Különösképpen persze a biztató, elismerő sorokat. Nem hisszük, hogy annyira jó lenne a lapunk, amilyennek az olvasói reagálások mutatják. Valószínű, hogy első lendületből inkább azok ragadtak tollat, akiknek tetszett amit csináltunk, s az ellenvéleményeket tán nehezebb kicsiholni gazdáikból.

Sajnáljuk, hogy a szerkesztőségnek írott levelek egy része név nélkül érkezett, s így – bár a többségük érdekes információkat tartalmaz – nem tudjuk ezeket hiteles forrásokként kezelni. Mi azt kérjük mindenkitől, aki megosztja velünk gondolatait, hogy névvel és címmel lássa el levelét, azokat ugyanis bizalmasan kezeljük. Az olvasói sorok között tallózva az a benyomásunk alakult ki, hogy Önök talán túl sokat várnak tőlünk. Eszközaink és lehetőségeink szerények, ezért az esetek többségében mi nem tudunk segíteni. Nem tudjuk megszüntetni a korrupciót, az összefonódásokat, nem tudjuk meggyorsítani a magyarországi adminisztrációs malmok kerekeinek forgását. De írunk róluk! Megtisztelő, hogy megosztják velünk személyes gondolataikat, ám azok megoldására nem vállalkozhatunk. A közösségért írott soraiak viszont ezután is sok témát adnak nekünk.

Várjuk ötleteiket, leveleiket.

Leveleinkből

Jász–Nagykun–Szolnok megyét! ✓

Örömmel üdvözljük lapjukat és kívánjuk, hogy sikerüljön terveiket megvalósítani, mindannyiunk épülésére. A sok érdekes olvasnivalóból különösen nagy figyelmet szenteltünk az MDF karcagi csoportja indítványának.

Honismereti szakkörünk, mely 52 taggal működik – soraiban 12 éves fiataloktól 86 éves nyugdíjasokig –, az elmúlt hónapokban többször foglalkozott azzal a gondolattal, hogy vissza kellene állítani a megye eredeti nevét. Mi nem tudtuk még eldönteni, hogy hová írjunk ez ügyben, de ezennel az Önök szerkesztőségét kérjük meg arra, hogy hasábjaiukon tegyék közzé véleményünket: teljes egyetértéssel támogatjuk, hogy Szolnok megye kapja vissza a Jász–Nagykun–Szolnok megye elnevezést.

Indokaink hasonlóak a karcagiak által megfogalmazottakhoz a Jászkun Hármaskörület egészen 1876-ig önálló, kiváltságos életet élt Jászberény központtal, melynek részei voltak: Jászság, a Nagykunság és a Kis-kunság. Amikor a megyerendszert létrehozták, természetesen nagy felzúdulást okozott az említett területek lakóiban. Az addig országos jelentőségű város, Jászberény elvesztette rangját, s vele szinte jövőjét is, a nagy múltú, de kevésbé jelentős Szolnok viszont viharos fejlődésnek indult. Nem akarunk azonosulni azokkal a gondolatokkal, melyek akkor felszínre törtek (évtizedeken keresztül vihar a megyeszékhely kijelölése körül, külön Jász megye létrehozása stb.), de elvárnánk, hogy a többszáz éven át fennállt történelmi területek nevei a megye nevében is tovább éljenek.

Horváth Péter
Honismereti Szakkör Jászkármalma

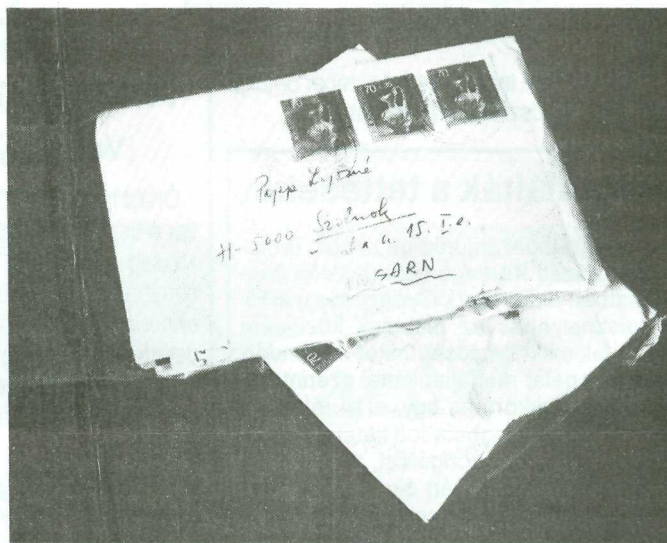
Iható–e az ihatatlan víz?

Az iskolában azt tanultuk, hogy a víz színtelen, szagtalan, íztelen átlátszó folyadék. A mezőtéri vízre ez egyáltalán nem jellemző. Színtelennek mondható, szagtalannak annál kevésbé. Íztelen? Nemcsak a szagán, hanem az ízén is megérzik – nem is kicsit – a Hypó, a klór. Nem ártalmas az egészségre a túlzott fertőtlenítés?

Miért került megszüntetésre a kb. 5 db. országos hírű ártézi kútunk?

Kérdéseinkre választ nem kapunk az illetékes szervektől. Igaz, viccesen megjegyezték: sörrel igyunk ne vizet! (Ez a gyerekekre is vonatkozik?) Igaz, az alkohol fertőtleníti!

Az aláírás helyett jellege: H₂O

A képen levelek. Korábbi számunkban már olvashattak arról, hogy néhány közülük furcsán megsérül. Amelyeket itt látnak, azok az NSZK-ból érkeztek. Nejlonzacsakóban, fölbontva. Címzettjével együtt törjük a fejünket, vajon melyik országban sérülhettek meg...?!

Miért Budapesten?

Pest megyei mozgássérültek nevében kérem, legyenek szivesek segíteni azon nehéz gondunkon, hogy nekünk, Hycomat gépkocsivezetőknek két évenként ne kelljen Budapestre felmennünk a jogosítványunk érvényesítése végett.

Cegléden is van orvos, aki itt helyben el tudná végezni a jogosítványunk érvényesítését. Hiszen csak vérnyomásunk mérése történik, s ha rendben van, akkor érvényesítik a gépjárművezetői engedélyünket. Ez úgy nekem, mint a sorstársaimnak nagyon fárasztó, mert legtöbb gépkocsivezetőnknek vagy egy lába van, vagy mind a kettő béna, és ölben bírjuk őket felvinni az emeletre.

Mi már írtunk az Egészségügyi Minisztériumba, hogy tegyék könnyebbé a mi nyomorult életünket. Ők átküldték az Országos Orvosi Szakértői Igazgatósághoz, a válasz az volt, hogy csak ott vizsgálhatnak meg ilyen betegeket. Az igazolást dr. Romhányi Róbert főorvos írta alá.

Még egyszer kérem 86 sorstársam nevében a segítségüket. Tisztelettel:

a mozgássérültek nevében Ócsai Géza

Dél-Kelet

Új lap indult Békésben

Május 26-án Békéscsabán megjelent a Dél-Kelet című közéleti és kulturális hetilap próbaszáma. A koalíciós jelleggel működő szerkesztőbizottság elhatározása szerint az újság riportokat, tudósításokat, interjúkat közöl eddig föl nem tárt tényekről, elhallgatott vagy félig kimondott igazságokról, a vidék történelmének fehér foltjairól. Másrészt a Dél-Kelet a Viharsarokban működő pártok, szervezetek nyílt fóruma kíván lenni, s a harminckét oldal adta lehetőségeken belül közöl szépirodalmat is.

A próbaszám írásai közül valószínűleg nagy érdeklődés kíséri majd a román titkosszolgálat volt tábornokának, Pácepának a visszaemlékezéseit, amely a Segítségnyújtás a szovjeteknek a Nagy Imre lázadás leverésében címmel jelent meg.

A Dél-Kelet a tervek szerint október 6-tól jelenik meg rendszeresen hetenként.

Megtalálták a tetteseket

Az első lapszámunkban közölt Tempomgyalázás Karcagon című cikkel kapcsolatban dr. Lőrinczy György megyei főügyész helyettes az alábbiak közlésére kérte fel szerkesztőségünket: a rendőrségi vizsgálat megállapításai szerint három gyermekkorú és egy, a 14. életévét két hónappal meghaladott fiatalokú személy követte el a rongálást, amellyel 15 ezer forint anyagi kárt okoztak. A gyermekkorúakkal szemben a nyomozást a Karcagi Városi Rendőrkapitányság megtagadta, míg a fiatalokú terhelte szemben a Szolnok Megyei Főügyészség megrovás alkalmazásával hozott határozatot, amely még nem jogerős.

A kunok bejövetele

Kunhegyes a múlt pénteken ünnepelt. A nagykun települések a legifjabb városban emlékeztek meg a kunok bejövetelének 750. évfordulójáról. Kora délután két előadás is elhangzott. Kunhalmok a tájban címmel dr. Tóth Albert, Kun ősök a régész szemével pedig dr. Pálóczi Horváth András beszélt a művelődési házban az érdeklődőknek. A kun emlékmű megkoszorúzása is szerepelt a programban. A Kossuth utca végi autóbusz fordulónál emlékparkot avattak. Ez idő tájt a művelődési ház pódiumtermében néprajzi kiállítás látható (a hónap végéig) a kunhegyesi pástorélet tárgyi emlékeiből, a könyvtár pincegalériájában pedig Pardi Mihály gyufacímke gyűjteménye vár látogatókat.

Legyen a terjesztőnk!

Tudomásunk szerint nem jutott el Dél-Pest és Szolnok megye minden településére lapunk. Ezért arra kérünk mindenkit, aki kedvet érez a lapterjesztéshez, keresse meg szerkesztőségünket. Minden eladott példány után tisztességes összeggel honoráljuk azokat, akik lapunkat minél nagyobb számban juttatják el az Olvasó kezébe. Legyen a terjesztőnk, velünk jól jár!

Heti levelünk: az MSZMP főtitkárának

Kedves Grósz Károly!

A minap meglepve hallottuk a rádióban, hogy Csao Ce-jang, az időközben leváltott kínai pártfőtitkár engesztelő látogatást tett a pekingi Tienanmen téren éhségstrájkoló fiataloknál. Mondandóját így kezdte: sajnálom, későn jöttem!

A dolgon elgondolkozva eszünkbe jutott: szívesen adnánk a közeljövőben hírt arról, hogy Ön ellátogat a magyarországi éhező kisnyugdíjasokhoz, akik már a parizert sem tudják megvenni maguknak a hentesnél. Igaz, ők nem elvi, nem politikai okokból éheznek. Sokkal praktikusabbak, hétköznapiabbak az indokaik. Szegények!

Jó lenne, ha sietne főtitkár úr, nehogy Önnek is úgy kelljen kezdenie mondókáját, ahogy volt kínai kollégájának: sajnálom, későn jöttem!

Szeretettel öleli a:

ma
holnap

Tiszajenő lobogója

Vezseny is dobogós

Óriási mennyiségű társadalmi munkát végeztek a tiszajenőiek és a vezsenyiek. A székhely község – Tiszajenő – a Hazafias Népfrent versenyén elnyerte a nemzeti zászlót. Ám ami még ennél is fontosabb: a kistelepülések közötti küzdelem első helye egymillió forinttal dagasztja a költségvetést. Természetesen első helyet szereztek a megyei versenyben is, ez négyszázezer forintot jelent. A vezsenyiek megyei harmadik helye a nyolcszáz lelkes falunak kétszáz ezer forintot ér.

A huszonötmillió társadalmi munkának már nem sokáig örülnek együtt a két falu lakói, hiszen már kimondták a kényszerű házasságból fölszabadító válást. Vezseny január elsejétől ismét önálló tanácsú község lesz.

Helyreigazítás

Első számunkban A tószegi tizenhármak című cikkünkben sajnálatos névelírás történt. Az információt adó interjúalany pontatlanul emlékezett az eseményekben szerepet játszó szerencsétlen nő nevére. Ezzel együtt nagyon sajnáljuk.

Ez a lapszámunk a Szolnok Megyei Néplaptól bérelt számítógépeken készült.

ma
holnapSZOLNOK ÉS PEST MEGYEI
FÜGGETLEN HETILAP

Független hetilap

Főszerkesztő: Hortobágyi Zoltán

A szerkesztőség tagjai: Dede Géza,
Hargitai Lajos, Jurkócs János,
L. Murányi László, Varga Sándor

Levélcím: 5006 Szolnok, Pf.:9.

Telefon: (56) 41-633

Kiadja: az Alap Kft.

Felelős kiadó: dr. Szűnyogh Valéria
ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és kiadó: 5000 Szolnok,
Vörös csillag út 8.

Nyomja: a szolnoki Verseggy Nyomda
Felelős vezető: Gombkötő Béla

Terjeszti: a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hónapra 100 forint

ISSN
0864-9863